

ΔΗΜ. Ν. ΓΙΑΝΝΙΑ

ΟΙ ΗΡΩΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

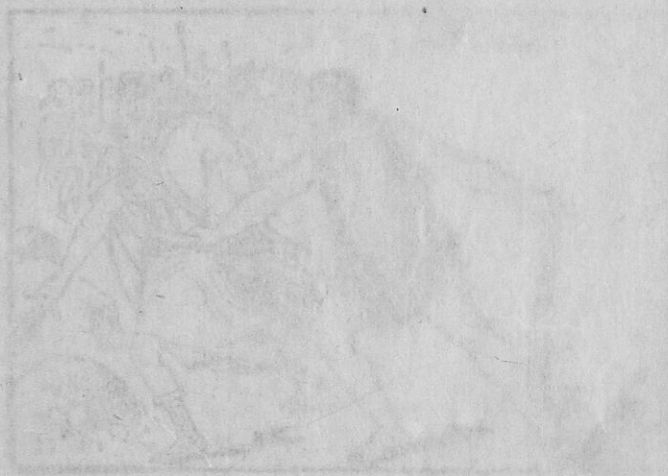

ΑΘΗΝΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
ΟΔΟΣ ΤΕΡΤΣΙΑ 44

ΟΙ ΗΡΩΙΚΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΤΑΞΗ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΡΑΥΑΝΟΥ ΚΑΙ ΚΑΡΑΥΑΝΟΥ
54021 ΠΕΤΡΙΕΣ

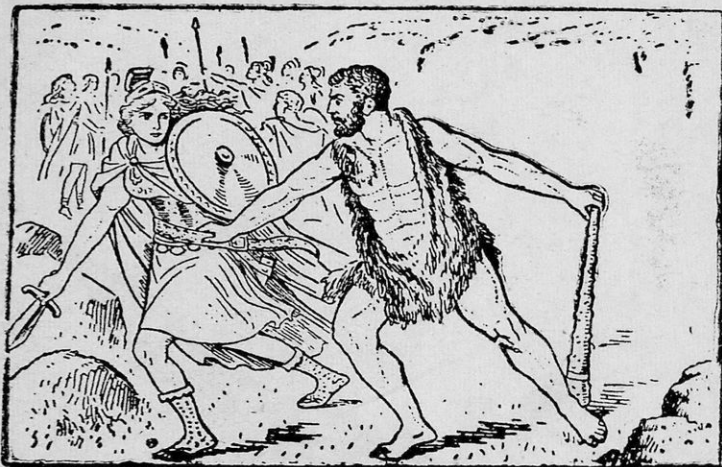
ΔΗΜ. Ν. ΓΙΑΝΝΙΑ

ΟΙ ΗΡΩΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΑΘΗΝΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΑ 44
1946

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

186448

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει την υπογραφή του συγγραφέα.

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes. The signature is positioned centrally on the page.

ΟΙ ΗΡΩΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Οί Μυθικὲς ιστορίες

Στὰ πολὺ παλιὰ χρόνια οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤξεραν νὰ γράφουν καὶ νὰ διαβάζουν. Δὲν ὑπῆρχαν τότε οὔτε βιβλία οὔτε σχολεῖα. Γι' αὐτὸ τὶς ιστορίες γιὰ τὶς σπουδαῖες ἀνθρώπινες πράξεις τὶς διηγόνταν οἱ μεγάλοι στὰ παιδιά, κι αὐτὰ ὅταν μεγάλωναν τὶς ἔλεγαν στὰ δικά τους παιδιά.

Οἱ ιστορίες λοιπὸν μεταδίδονταν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα καὶ καταλαβαίνετε πὼς ὁ καθένας πρόσθετε κάτι δικό του ἢ λησμονοῦσε κάτι ἄλλο. Κι ἔτσι καταντοῦσαν οἱ ἀληθινὲς ιστορίες νὰ γίνωνται μυθικὲς, ἀλλὰ συνάμα γίνονταν καὶ τόσο ὁμορφες ποὺ εὐφραίνονταν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν τὶς ἀκούγε.

Ἐπειτα ἦρθε ἐποχὴ ποὺ ἐφευρέθηκε ἡ γραφὴ. Τότε οἱ Ἕλληνες πῆραν κι ἔγραψαν σὲ βιβλία τὶς μυθικὲς τους ιστορίες. Αὐτὲς οἱ ιστορίες ἐπειδὴ εἶναι τόσο ωραίες, εὐχάριστες καὶ διδακτικὲς δὲ λησμονήθηκαν ποτέ.

Στὶς μυθικὲς αὐτὲς διηγήσεις θὰ συναντήσετε ὀνόματα γνῶριμα—*Ἡρακλῆς, Ἀχιλλέας, Θησέας, Ἀγαμέμνωνας*—ποὺ ἔχουν τόση ζηλευτὴ ἱστορία καὶ εἶναι συνδεμένα μὲ δόξα, ἡρωϊσμὸ καὶ μεγαλεῖο. Αὐτὰ λαμπρύνουν τὸ ὄνομα τῆς ξακουσμένης πατρίδας μας τῆς Ἑλλάδας πάντοτε, ὅσο ὑπάρχουν ἄνθρωποι στὸν κόσμο.

Καὶ γιὰ νὰ νοιώσουμε τὸ μεγαλεῖο τὸ ἐλληνικὸ πρέπει νὰ μελετήσουμε τὴν ἀρχαία Μυθολογία.

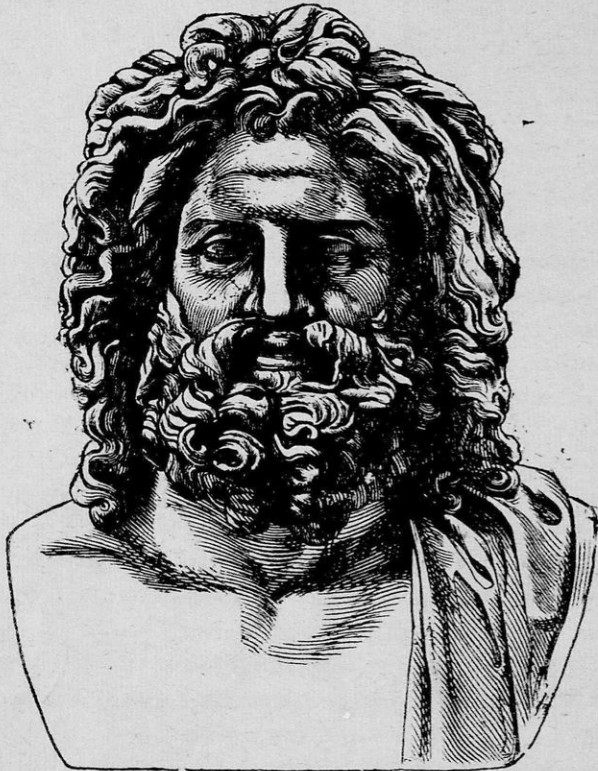
Τὸ βιβλίο τοῦτο θὰ μᾶς δώσῃ μερικὲς ἀπὸ τὶς ωραιότερες αὐτὲς ιστορίες.

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Τί ἐπίστευαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν πίστευαν σὲ ἓνα μεγάλο καὶ παντοδύναμο θεό, ὅπως ἐμεῖς, ἀλλὰ πίστευαν πὼς ὑπῆρχαν πολλοὶ θεοί.

Βρισκόμαστε σὲ μιὰ ἐποχὴ χίλια καὶ παραπάνω χρόνια

Ὁ Δίας

πρὶν ἀπὸ τῆ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Τότε οἱ ἄνθρωποι, ὅπως εἴπαμε δὲν ἤξεραν γράμματα, οὔτε εἶχαν σχολεῖα γιὰ νὰ μαθαίνουν τόσα σπουδαῖα πράγματα γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὴ φύση.

Γι' αὐτὸ προσπαθοῦσαν μὲ τὴ φαντασίαν τοὺς νὰ ἐξηγήσουνε πολλὰ φαινόμενα τῆς φύσης ποὺ τοὺς γεννοῦσαν ἄλλα τὸ φόβο, ἄλλα τὸ θαυμασμὸ κι ἄλλα τὴν περιέργεια.

Ἔβλεπαν πολλές φορές τὸν οὐρανὸ νὰ σκοτεινιάζη, τὶς ἀστραπὲς σὰν φίδια φωτεινὰ νὰ σχιζοῦν τὸν ἀέρα καὶ τὶς βροντὲς νὰ ταράζουσαν συθέμελα τὴ γῆ.

Πῶς γίνονται ὅλα αὐτά; Χωρὶς ἄλλο, θὰ εἶναι κάποιο πνεῦμα ὑπερφυσικό, ἄγνωστο καὶ παντοδύναμο. Αὐτὸ ἦταν ὁ **Δίας**.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὁ λαμπρὸς δίσκος τοῦ ἡλίου ἀπλωνε στὴ γῆ τὴν καλωσύνη του. Τὸ φῶς του σκόρπιζε παντοῦ τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς. Ἀσφαλῶς κάποιο πνεῦμα ἀγαθὸ θὰ κυβερνᾷ τὸν ἥλιο καὶ αὐτὸ εἶναι ὁ θεὸς **Ἀπόλλωνας**.

Ἄλλὰ κι ὁ θαλασσινὸς ποῦ ἔβλεπε ἄλλοτε τὰ μανιασμένα κύματα τῆς θάλασσης νὰ βουλιάζουσαν τὰ καράβια κι ἄλλοτε πάλι τὸ ἀπέραντο γαλανὸ πέλαγος γαληνεμένο, δὲν μποροῦσε νὰ μὴν πιστέψῃ πῶς ἐκεῖ μέσα ὑπάρχει κάποιος θεὸς ποῦ κυβερνᾷ τὴν ὁμορφὴ καὶ χιλιотραγουδημένη θάλασσα. Κι αὐτὸς ἦταν ὁ **Ποσειδῶνας**.

Ἔτσι λοιπὸν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὅταν ὁ νοῦς τους δυσκολευόταν νὰ ἐξηγήσῃ κάτι, ἐπλαθαν μὲ τὴ φαντασία τους μιὰ δύναμη, ἓνα θεό. Γι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πίστευαν σὲ πολλοὺς θεοὺς.

Οἱ θεοὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων

Οἱ σπουδαιότεροι θεοὶ τῶν ἀρχαίων ἦταν 12. Κατοικοῦσαν στὸν Ὀλυμπο καὶ λέγονταν Ὀλύμπιοι θεοί.

Αὐτοὶ ἦταν.

1. **Ὁ Δίας** θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ πατέρας ὅλων.
2. **Ὁ Ποσειδῶνας** θεὸς τῆς θάλασσης.
3. **Ὁ Ἀπόλλωνας** θεὸς τοῦ ἡλίου καὶ τῆς μουσικῆς.
4. **Ὁ Ἄρης** θεὸς τοῦ πολέμου.
5. **Ὁ Ἥφαιστος** θεὸς τῆς σιδηρουργίας.
6. **Ὁ Ἑρμῆς** θεὸς τοῦ ἐμπορίου καὶ ἀγγελιοφόρος τῶν θεῶν.
7. **Ἡ Ἥρα** σύζυγος τοῦ Δία.
8. **Ἡ Ἀφροδίτη** θεὰ τῆς ὠραιότητος.
9. **Ἡ Ἑστία** θεὰ τοῦ σπιτιοῦ.
10. **Ἡ Δήμητρα** τῆς γεωργίας.
11. **Ἡ Ἄρτεμη** τοῦ κυνηγιοῦ καὶ τῶν δασῶν.
12. **Ἡ Ἀθηνᾶ** θεὰ τῆς σοφίας.

Μὰ ἐκτός ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δώδεκα πίστευαν καὶ σὲ ἄλλους πολλοὺς κατώτερους θεοὺς, ὅπως ὁ **Διώνυσος** ὁ θεὸς τοῦ οἴνου ὁ **Πλούτωνας** ὁ θεὸς τοῦ Ἄδη καὶ ἄλλοι.

Ἄκόμα πίστευαν καὶ στοὺς ἥρωες ποὺ τοὺς θεωροῦσαν πῶς εἶχαν τὸν ἕνα τους γονιὸ θεό. Γιὰ τοῦτο τοὺς ἔλεγαν ἡμίθεους. Τέτοιοι ἦταν ὁ **Ἡρακλῆς**, ὁ **Θησέας**, ὁ **Ἰάσωνας**, ὁ **Ὀρφέας**, ὁ **Ἀχιλλέας**, ὁ **Ὀδυσσεύς** καὶ ἄλλοι πολλοί.

Γιὰ τὴ ζωὴ, τὴ δόξα καὶ τὰ κατορθώματα αὐτῶν τῶν ἡρώων θὰ ἰδοῦμε στὰ παρακάτω μαθήματα.

ΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ὁ Ἡρακλῆς

Ὁ πρῶτος, ὁ πιὸ σπουδαῖος καὶ ὁ πιὸ δοξασιμένος ἥρωας ποὺ ἔζησε στὰ πολὺ παλιὰ χρόνια στὴν Ἑλλάδα ἦταν ὁ περίφημος Ἡρακλῆς. Ὁ πατέρας του, ποὺ ἦταν βασιλιάς τῆς **Τίρυνθας**, λεγόταν **Ἀμφιτρώνας** καὶ ἡ μητέρα του **Ἀλκμήνη**.

Ὁ Ἀμφιτρώνας ἐπειδὴ εἶχε κάμει κάποια κακὴ πράξη ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ βασίλειό του. Πῆρε τὴ γυναῖκα του τὴν Ἀλκμήνη καὶ πῆγε στὴ Θήβα.

Ἐκεῖ γέννησαν τὸν Ἡρακλῆ.

Ἡ μητέρα του δὲν τοῦ εἶχε κούνια. Τὸν κοιμίζε μέσα σὲ μιὰ μεγάλη ἀσπίδα, ποὺ ὁ Ἀμφιτρώνας τὴν κρατοῦσε στὸ ἀριστερό του χέρι, ὅταν πῆγαινε στὸν πόλεμο γιὰ νὰ προφυλάγεται ἀπὸ τὰ βέλη τῶν ἐχθρῶν.

Μιὰ νύχτα ποὺ ὁ Ἀμφιτρώνας μὲ τὴ γυναῖκα του κοιμόταν βαθιὰ δίπλα στὴν κούνια, δυὸ μεγάλα φίδια, δυὸ δράκοντες μπῆκαν στὸ δωμάτιο. Εἶχαν τὰ μάτια φλογερά τόσο, ποὺ τὸ δωμάτιο ἔλαμψε· σὺρθηκαν ὡς τὴν ἀσπίδα καὶ δοκίμαζαν νὰ ἀνεβοῦν ἐπάνω.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ξύπνησε ἡ Ἀλκμήνη κι ἔβαλε δυνατὲς φωνές. Ὁ Ἀμφιτρώνας πετάχτηκε ἀμέσως ὄρθιος πῆρε τὸ ξίφος γιὰ νὰ σκοτώσῃ τοὺς δράκοντες. Μὰ πρὶν προλάβῃ νὰ τοὺς χτυπήσῃ, ὁ Ἡρακλῆς ἀνασηκώθηκε στὴν κούνια του, ἄρπαξε μὲ τὰ δυὸ του χέρια τοὺς δράκοντες ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τοὺς ἔσφιξε τόσο δυνατὰ, ποὺ δὲν μποροῦσαν πιά νὰ δαγκά-

σουν. Τὰ φλογερά τους μάτια σβύσανε καί πέσανε πνιγμένα στο πάτωμα.

Ὁ βασιλιάς Ἀμφιτρώνας τάχασε μὲ τὴ δύναμη τοῦ βρέφους καί εἶπε, πὼς ὁ Ἡρακλῆς, θὰ γίνῃ σὰν μεγαλώσῃ, ὁ πιὸ ρωμαλέος ἀπ' ὄλους τοὺς ἀνθρώπους.

Λένε ὅτι τὰ φίδια τὰ ἔστειλε ἡ θεὰ Ἥρα γιατί μισοῦσε τὸ

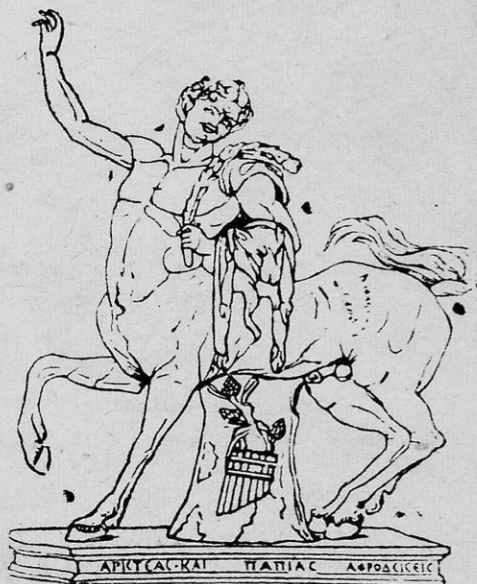

παιδί. Ἐπειτα ὁμως ἐπειδὴ πολὺ τὴν παρεκάλεσε ἡ Ἀθηνᾶ, ἄφησε τὴν ὀργή της κι ἀγάπησε τὸ βρέφος. Δέχτηκε μάλιστα νὰ τὸ βυζάξῃ μὲ τὸ γάλα της γιὰ νὰ γίνῃ ἀθάνατος. Ἐκεῖ ὁμως ποὺ θήλαζε τοῦ ξέφυγε ἀπὸ τὸ στόμα ἡ ρόγα, ὥστε τὸ γάλα ἀναπήδησε κι ἔφτασε τὸ θόλο τοῦ οὐρανοῦ ὅπου σχηματίστηκε ὁ **Γαλαξίας** κι ἄλλο ἔπεσε στὴ γῆ ἀπ' ὅπου φύτρωσε τὸ **Κρένο**.

Τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Ἡρακλῆ

Ὁ Ἡρακλῆς μεγάλωνε γρήγορα καὶ ὁ Ἀμφιτρώνας τοῦ ἔδωκε καλὴ ἀνατροφή. Ὁ ἴδιος τὸν δίδαξε νὰ ὀδηγῇ τὸ ἄρμα. Ἄλλοι τὸν ἔμαθαν ἵππασία, πάλη, πυγμὴ καὶ ὁ μουσικὸς ὁ Λίνος τὸν δίδαξε νὰ παίζῃ λύρα καὶ νὰ τραγουδάῃ. Ἐξασκήθηκε ἀκόμα στὸ τόξο καὶ στὸ ἀκόντιο καλὰ, ὥστε ὅ,τι τόξευε ἢ ἀκόντιζε πάντα τὸ πετύχαινε.

Τέλος ὁ πατέρας του τὸν ἔστειλε στὸν **Κένταυρο Χείρωνα**. Σ' αὐτὸν οἱ βασιλιάδες, ἔστειλαν τὰ παιδιά τους γιὰ νὰ σπουδάσουν.

Κένταυρος Χείρωνας

Ὁ Κένταυρος ἦταν τέρας : ὡς τὴ μέση ἄλογο καὶ ἀπὸ τὴ μέση κι ἀπάνω ἄνθρωπος. Οἱ μαθητὲς του τὸν εἶχαν συνηθίσει καὶ δὲν τὸν φοβόνταν. Αὐτὸς ὁ Χείρωνας τὸν ἔμαθε πολλὰ πράγματα γιὰ τὰ ἄστρα, γιὰ τὰ ζῶα καὶ γιὰ τὰ φυτὰ. Ἀκόμα τὸν ἔμαθε τὰ βότανα ποὺ γιαιτρεύουν τίς πληγὲς καὶ τίς ἀρρώστιες

“Αμα τέλειωσε τις σπουδές του στον Κένταυρο γύρισε πάλι στους γονείς του. Τώρα ήταν 18 χρονών και είχε δύναμη τεράστια. Ο Ἀμφιτρύωνας τότε τον ἔστειλε στο βουνό **Κιθαζώνα** για να φυλάη τὰ πρόβατά του, γιατί τὴ χώρα ἐκεῖ τὴν ἐρήμωνε ἕνα μεγάλο καὶ φοβερό λιοντάρι.

Σὰν ἔφτασε ἐκεῖ ὁ Ἡρακλῆς κατῶρθωσε μέσα σὲ λίγο καιρὸ νὰ σκοτώσῃ τὸ λιοντάρι μὲ τὸ ρόπαλο. Τοῦ ἔβγαλε τὸ δέρμα καὶ τὸ ἔφερε μαζί του σ' ὅλη του τὴ ζωὴ. Γι' αὐτὸ οἱ ζωγράφοι παριστάνουνε τὸν Ἡρακλῆ μ' ἕνα ρόπαλο καὶ μὲ τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ.

Αὐτὸ τὸ κατόρθωμα εὐχαρίστησε τὸν πατέρα του καὶ τοὺς κατοίκους τῆς χώρας.

Ὁ δρόμος τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Κακίας

Ὁ Ἡρακλῆς εἶχε πιά μεγαλώσει. Ἔκαμε ἀνάστημα ὑπερφυσικὸ καὶ εἶχε δύναμη ἀπίστευτα μεγάλη. Ἐτρωγε καὶ ἔπινε πάρα πολύ. Κάποτε πού ἦταν πεινασμένοις ἔσφαξε ἕνα βόδι καὶ τὸ ἔφαγε.

Ἀρχισε ὁμως νάχη ἀνησυχίας. Τὸν βασάνιζε ἡ σκέψη τί νὰ κάμῃ γιὰ νὰ ζήσῃ. Ἔτσι μιὰ μέρα βγήκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ πῆγε σὲ κάποιο ἥσυχον μέρος. Κάθισε, ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸ κεφάλι καὶ ἄρχισε νὰ σκέφτεται ποῖο δρόμον νὰ ἀκολουθήσῃ στὴ ζωὴ του: νὰ γίνῃ καλὸς ἄνθρωπος ἢ κακός;

Ἐκεῖ πού συλλογιζόταν βλέπει νὰ ἔρχονται πρὸς τὸ μέρος του δυὸ γυναῖκες.

Ἡ μιὰ ἦταν χοντρή, φοροῦσε πολλὰ στολίδια, ἦταν βαμμένη καὶ φαινόταν πιὸ κόκκινη ἀπὸ ὅ,τι ἦταν πραγματικά. Τὰ φορέματά της δὲν ἦταν σεμνά. Περπατοῦσε καμαρωτά, κύτταζε πότε πότε τὸν ἴσκιον της καὶ ἔβλεπε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μὲ περιέργεια ἂν τὴν παρατηροῦνε οἱ ἄλλοι.

Προχώρησε πρώτη κι ἔφτασε κοντὰ στὸν Ἡρακλῆ. Ἀμέσως προσπάθησε μὲ κολακευτικὰ λόγια νὰ τὸν πείσῃ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Τοῦ εἶπε λοιπόν: «Ἡρακλῆ σὲ βλέπω συλλογισμένο. Χωρὶς ἄλλο θὰ σκέφτεσαι πιὸ δρόμον ν' ἀκολουθήσῃς στὴ ζωὴ σου. Μὴ συλλογίζεσαι! Ἐγὼ θὰ σοῦ δείξω τὸ δρόμον

πού θά σέ κάμη εὐτυχισμένο. Ἐάν τὸν ἀκολουθήσης δὲ θά στε-
ρηθῆς κανένα πρᾶμα. Θά ἔχῃς ὅλες τὶς χαρὲς καὶ τὶς ἀπολαύ-
σεις τῆς ζωῆς. Κάθε στενοχώρια καὶ κάθε ἐνόχληση θά εἶναι
μακριὰ ἀπὸ σένα. Καὶ ὅλα αὐτὰ θά τὰ ἔχῃς χωρὶς καθόλου νὰ
κοπιάζῃς. Ὅτι σοῦ χρειάζεται καὶ δὲν τὸ ἔχεις, ἐγὼ θά σοῦ
ἐπιτρέπω νὰ τὸ ἀρπάξῃς ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Δίχως κανένα κόπο
θά τὸ βρίσκῃς ἔτοιμο. Οἱ ἄλλοι θά δουλεύουν γιὰ σένα».

Ὁ Ἡρακλῆς ἀφοῦ τὴν ἄκουσε μὲ προσοχὴ τῆς εἶπε:

— « Πῶς ὀνομάζεσαι ; »

— « Οἱ φίλοι μου », ἀπάντησε ἐκείνη, « μὲ ὀνομάζουν Εὐτυ-
χία ἀλλὰ οἱ ἐχθροὶ μου μὲ λένε **Κανία** ».

Στὸ μεταξὺ πλησίασε καὶ ἡ ἄλλη γυναῖκα. Ἦταν ὠραία,
φρόνιμη καὶ φοροῦσε ἄσπρα φορέματα ἀπλὰ καὶ πολὺ καθαρὰ.

— « Ἐγὼ Ἡρακλῆ—τοῦ λέει—δὲ θά σέ ξεγελάσω μὲ εὐχά-
ριστες ὑποσχέσεις. Θά σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια καθαρὰ καὶ ξά-
στερα. Μάθε παιδί μου πῶς οἱ θεοὶ κανένα ἀγαθὸ δὲ δίνουν
στοὺς ἀνθρώπους χωρὶς κόπο καὶ ἐπιμέλεια. Ἐάν θέλῃς νὰ σέ
προστατεύουν οἱ θεοὶ πρέπει νὰ τοὺς λατρεύῃς. Ἐάν ἐπιθυμῇς
νὰ σέ ἀγαπᾶνε οἱ ἀνθρώποι πρέπει καὶ σὺ νὰ τοὺς ἀγαπᾶς καὶ
νὰ τοὺς εὐεργετῇς. Ἐάν θέλῃς νὰ σέ θαυμάζῃ ὅλη ἡ Ἑλλάδα
πρέπει νὰ φροντίζῃς νὰ τὴν ὑπηρετῇς μ' ὅλες σου τὶς δυνάμεις.
Καὶ ἂν ἀγωνιστῇς γιὰ τὸ καλὸ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, θά σέ
ἔχουν στὴν καρδιά τους καὶ ὅταν πεθάνῃς δὲ θά σέ ξεχάσουνε
ποτέ. Θά σέ ἐπαινοῦνε πάντοτε. Ἐάν λοιπὸν πράξῃς αὐτὰ πού
σοῦ λέω, θά γίνῃς εὐτυχισμένος ».

— « Πῶς λέγεσαι κυρά μου ; » τὴ ρώτησε ὁ Ἡρακλῆς.

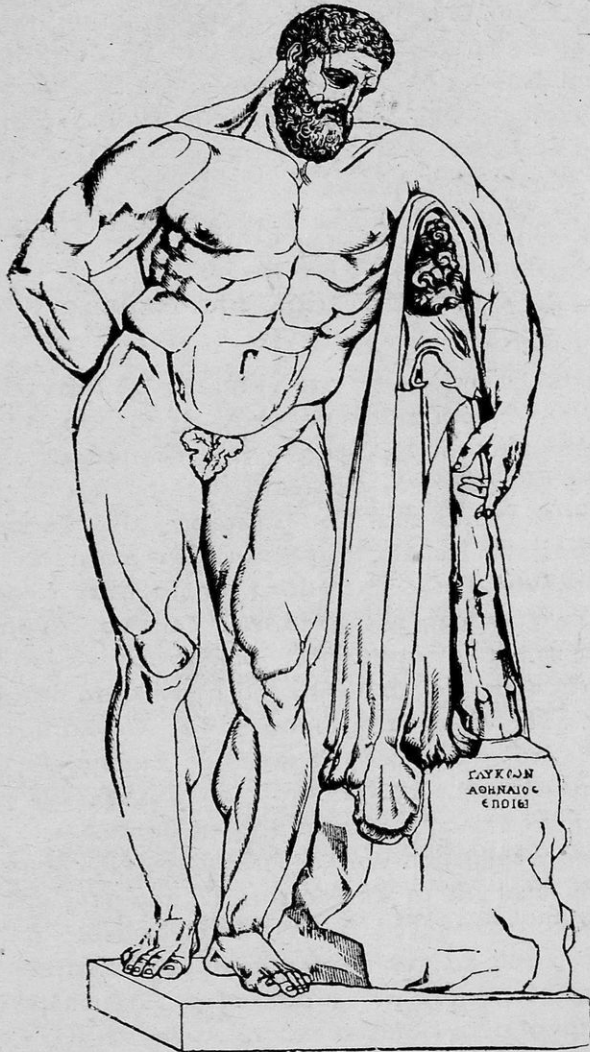
— « Ἀρετὴ », ἀποκρίθηκε ἐκείνη.

Ἀμέσως τότε οἱ δυὸ γυναῖκες ἔγιναν ἄφαντες. Μὰ ὁ Ἡρα-
κλῆς ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ ἄρχισε νὰ σκέφτεται πάλι. Σὲ λίγο
πετάχτηκε ὄρθιος καὶ εἶπε: Ἐάν ἀκολουθήσω τὸ δρόμο τῆς Ἀρετῆς.

Ἄθλοι τοῦ Ἡρακλῆ

Ἡ θεὰ Ἥρα μισοῦσε πάντα τὸν Ἡρακλῆ καὶ ἤθελε νὰ τοῦ
κάμη κακό. Γι' αὐτὸ τὸν ἔκαμε τρελλό. Πολὺν καιρὸ περιπλα-
νίονταν μόνος του τρελλὸς μέσα στὰ δάση. Κάποτε ἦρθε στὰ

καλά του και πήγε στο Μαντείο τῶν Δελφῶν νὰ τὸ ρωτήσῃ·
ποῦ νὰ πάη νὰ κατοικήσῃ.

Ὁ Ἡρακλῆς

Ἡ **Πυθία** τοῦ ἀπάντησε :

— «Νὰ φύγῃς ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό. Νὰ περάσῃς τὸν Ἴσθμό

καί νά προχωρήσης ἴσια κατὰ τὸ Νοτιά ὡς μιὰ μέρα δρόμο. Θά φτάσης κοντὰ στοῦ Ἄργος. Ἐκεῖ βρίσκεται ἕνα παλιὸ φρούριο πού τὸ λένε **Μυκῆνες** καί τὸ κυβερνάει ὁ ἐξάδερφός σου ὁ **Εὐρυσθέας**. Εἶναι ἕνας βασιλιάς σκληρός, κακὸς καί δειλός. Αὐτὸν σὺ ὀφείλεις νά τὸν ὑπηρετήσης καί νά ὑπακοῦς πιστὰ στίς διαταγές του δώδεκα ὀλόκληρα χρόνια. Θά ἐκτελέσης 12 μεγάλα κατορθώματα. **Δώδεκα ἄθλους** πού θά σέ διατάξῃ. Μὲ τὰ μεγάλα αὐτὰ ἔργα θά γίνῃς ξακουστός σ' ὅλον τὸν κόσμον καί θά μείνῃς ἀθάνατος. Πήγαινε !».

Αὐτὰ τοῦ εἶπε ἡ Πυθία κι ἔτσι ἔπραξε ὁ Ἡρακλῆς.

1. Τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας

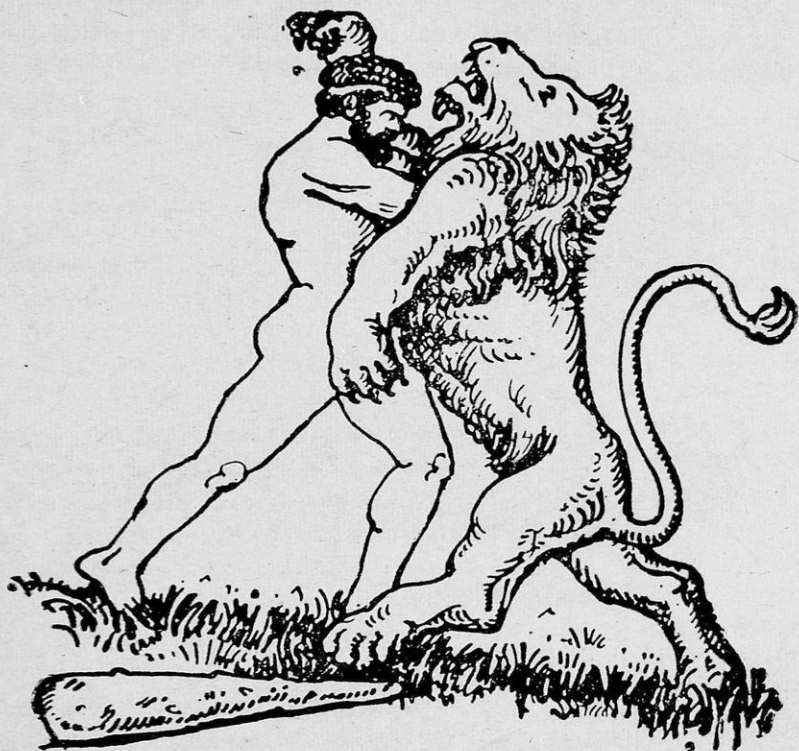
Ὁ Ἡρακλῆς ὑπάκουσε στοῦ χρησμοῦ τοῦ Μαντείου καί ἦρθε στίς **Μυκῆνες**. Παρουσιάστηκε στοὺν ἐξάδερφό του Εὐρυσθέα πού μόλις τὸν εἶδε τὸν ζήτησε γιὰ τὴν παληκαριά του. Ἀμέσως τὸν διατάξῃ νά πάῃ νά σκοτώσῃ τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας καί νά τοῦ φέρῃ τὸ δέρμα του. Τὸ λιοντάρι αὐτὸ ζοῦσε μέσα στοῦ μεγάλο δάσος τῆς Νεμέας πού βρισκόταν ἀνάμεσα στοὺν Ἴσθμό καί στίς Μυκῆνες. Τὸ ἄγριο αὐτὸ θηρίο ἦταν ὁ φόβος καί ὁ τρόμος στὰ γύρω μέρη. Κατασπάραζε ζῶα καί ἀνθρώπους.

Πολλές φορές οἱ τσοπάνηδες δοκίμασαν νά τὸ σκοτώσουν μὲ τ' ἀκόντια τους, μὰ τὸ δέρμα του ἦταν τόσο σκληρὸ πού δὲν μπορούσαν οὔτε νά τὸ πληγώσουν. Τὸ λιοντάρι τότε ἔτρεχε, τοὺς ἄρπαζε, τοὺς καταξέσχιζε καί τοὺς ἔτρωγε.

Ὁ Ἡρακλῆς πήρε τὸ τόξο του, τὴ φαρέτρα μὲ τὰ βέλη, τὸ ρόπαλό του καί ξεκίνησε γιὰ νά βρῇ τὸ θηρίο.

Ἀφοῦ τὸ ἀναζήτησε πολλές μέρες τὸ εἶδε ἐπιτέλους ἀπὸ μακριὰ νά ἔρχεται γιὰ τὴ σπηλιά του. Τὸ περίμενε καί μόλις πλησίασε κοντὰ του τὸ τόξεψε καί χτύπησε τὸ θηρίο μὲ τὸ βέλος στὰ πλευρά, χωρὶς κἂν νά τὸ πληγώσῃ. Κατάλαβε τότε ὁ Ἡρακλῆς, πὼς τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ εἶναι ἀδιαπέραστο. Δὲ χάκει καιρό, ἄρπάξει τὸ ρόπαλο καί τὸ κυνηγάει. Τὸ λιοντάρι σατισμένον καταφεύγει στὴ σπηλιά του, πού εἶχε δυὸ ἐξόδους. Ὄταν ἔμπαινε ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τὴ μιὰ, ἐκεῖνο ἔφευγε ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τότε ὁ ἥρωας χιτίζει τὴ μιὰ μὲ πελώριες πέτρες καί μπαί-

νει μέσα. Τὸ λιοντάρι βλέποντας πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ φύγη, ἔβγαλε ἓνα φοβερὸ βρυχηθμὸ καὶ ὤρμησε κατ' ἐπάνω στὸν ἥρωα. Ὁ Ἡρακλῆς ἀμέσως τὸ χτυπάει μὲ τὸ ρόπαλο μὲ μεγάλη δύναμη στὸ κεφάλι. Τὸ λιοντάρι ἄφρισε καὶ μάνιασε. Ὁ ἄγωνας ἦταν τρομερός. Τὸ θηρίο σηκώνεται στὰ πισινὰ τοῦ πόδια καὶ ρίχνεται στὸν Ἡρακλῆ γιὰ νὰ τὸν κατασπαράξη. Ἐκεῖνος

Τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας

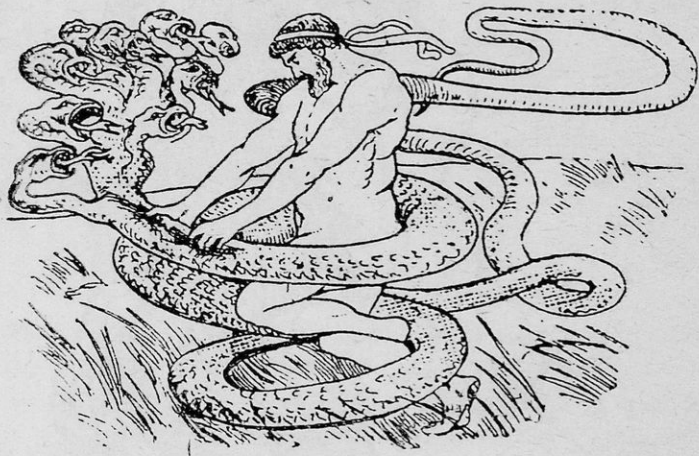
δὲν τὰ χάνει, ἀφήνει τὸ ρόπαλο, ἀρπάζει τὸ λιοντάρι ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸ σφίγγει τόσο δυνατὰ ὥσπου τὸ ἔπνιξε.

Ἔστερα τὸ σήκωσε στὸν ὄμο του, τὸ ἔφερε στὶς Μυκῆνες καὶ τὸ ἔδειξε στὸν Εὐρυσθέα. Μὰ ὁ βασιλιάς τόσο πολὺ φοβήθηκε πὺ ἔτρεξε τρέμοντας καὶ κρύφτηκε μέσα σ' ἓνα χάλκινο πιθάρι. Παράγγειλε μάλιστα στὸν Ἡρακλῆ νὰ μὴν μπαίνει ἄλ-

λοτε στην πόλη, αλλά να μένη έξω από τὰ τείχη. Ἐκεῖ νὰ δεί-
χνη τοὺς ἄθλους του κι ἐκεῖ νὰ περιμένη τὶς διαταγές του.

2. Ἡ Λερναία Ὕδρα

Πιο κάτω ἀπὸ τὸ Ἄργος, ἐκεῖ πού σήμερα εἶναι τὸ χωριὸ
Μύλοι, τὴν παλιὰ ἐποχὴ ἦταν ἡ λίμνη *Λέρνη*. Μέσα στὰ ἔλη
τῆς Λέρνης ἀνάμεσα στὰ νερόφυτα ζοῦσε ἡ *Λερναία Ὕδρα*.
Ἦταν ἓνα μεγάλο τέρας μὲ ἑννιά κεφαλές. Ἡ μεσαία ἦταν

Ἡ Λερναία Ὕδρα

ἀθάνατη. Τὸ τέρας αὐτὸ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ ἔλος καὶ προξενοῦσε
μεγάλες ζημιές στοὺς ἀγροὺς καὶ στὰ κοπάδια. Ἄνθρωπος κα-
νένας δὲν τολμοῦσε νὰ τὴν πλησιάσῃ.

Ὁ Εὐρυσθέας διάταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ τὴν ἐξολοθρέψῃ.

Ἐκεῖνος παίρνει μαζί του ἄρματηλάτη τὸν ἀνιψιὸ του Ἴο-
λαο, ἀνεβαίνουν στὸ ἄρμα καὶ φτάνουν στὴ Λέρνη.

Ἡ Ὕδρα βρισκόταν μέσα στὴ φωλιά της. Ὁ Ἡρακλῆς γιὰ
νὰ τὴν ἐξαναγκάσῃ νὰ βγῆ τὴν ἐτόξεψε μὲ πυρωμένα βέλη.

Τότε ἡ Ὕδρα ἐξώρμησε μὲ λύσσα, ἐπετέθηκε τοῦ Ἡρακλῆ
καὶ διπλώθηκε στὰ πόδια του. Ἄφοβος ὁ ἥρωας ἄρχισε νὰ
χτυπά τὸ πολυκέφαλο τέρας μὲ τὸ ρόπαλο.

Ξαφνικά ένας πολὺ μεγάλος καρκίνος ἔρχεται νὰ δαγκάσῃ τὸν Ἡρακλῆ. Ὁταν φίλος τῆς Ὑδρας καὶ ἦρθε νὰ ἰδῆ, ἂν θὰ μπορούσε νὰ τὴν βοηθήσῃ. Γι' αὐτὸ βάλθηκε νὰ δαγκάσῃ τὸ μηρὸ τοῦ Ἡρακλῆ. Μὰ ὁ ἥρωας πάτησε τὸν καρκίνο καὶ τὸν συντριψε. Λένε μάλιστα ὅτι ἡ θεὰ Ἡρα ἔστειλε τὸν καρκίνο γιὰ νὰ δαγκάσῃ τὸν Ἡρακλῆ καὶ μόλις τὸν εἶδε συντριμμένο τὸν πήρε καὶ τὸν τοποθέτησε ἀνάμεσα στὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ.

Τέλος ὁ Ἡρακλῆς κατάφερε νὰ κόψῃ μιὰ κεφαλὴ τῆς Ὑδρας. Μὰ στὴ θέση τῆς φύτρωσαν ἀμέσως δυὸ κεφαλές. Τὸ πρᾶμα ἦταν παράξενο καὶ φοβερό. Φωνάζει τὸν ἀνιψιό του τὸν Ἴολαιο καὶ τὸν διατάζει νὰ φέρῃ γρήγορα ἀναμμένους δαυλοὺς. Ἐτσι ὅταν ἔκοβε ὁ Ἡρακλῆς ἕνα κεφάλι, ἀμέσως ὁ Ἴολαιος μὲ τὸ δαυλὸ του ἔκαιγε τὸ λαιμό, ὥστε δὲ φύτρωναν πιά νέα κεφάλια.

Τελευταία ἔκοψε καὶ τὸ ἀθάνατο, τὸ ἔχωσε βαθιὰ στὴ γῆ καὶ κύλησε ἀπάνω μιὰ τεράστια πέτρα. Ἐσχισε ὕστερα τὸ σῶμα τῆς καὶ ἔβαψε τὰ βέλη του στὴ φαρμακερὴ χολή τῆς.

3. Τὸ ἐλάφι μὲ τὰ χρυσὰ κέρατα

Ὁ τρίτος ἄθλος, ποὺ διατάχθηκε ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τὸν Εὐρυσθέα νὰ ἐκτελέσῃ, δὲν ἦταν βέβαια τρομερός, ἀλλὰ ἀπαιτοῦσε κόπο πολὺ καὶ ὑπομονὴ μεγάλη, γιατί ἔπρεπε νὰ πιάσῃ καὶ νὰ φέρῃ ζωντανὸ σὶς Μυκῆνες χωρὶς κἂν νὰ τὸ πληγώσῃ τὸ ἱερὸ ἐλάφι τῆς Θεᾶς Ἀρτεμῆς.

Ἀπὸ πολὺν καιρὸ μιλοῦσαν σ' ὅλη τὴ χώρα γιὰ τὸ ὠραῖο ἐλάφι τῆς θεᾶς τοῦ κυνηγιοῦ μὲ τὰ χρυσὰ κέρατα καὶ τὰ χάλκινα πόδια, τὸ γρήγορο σὰν τὸν ἄνεμο.

Ὁλόκληρο χρόνον καταδίωκε ὁ Ἡρακλῆς τὸ ἱερὸ ἐλάφι. Πάντοτε τὸ ἔβλεπε μὰ ποτὲ δὲν μπορούσε νὰ τὸ συλλάβῃ. Οἱ βδομάδες, οἱ μῆνες περνοῦσαν κι αὐτὸ τοῦ ξέφευγε σὰν φάντασμα. Τὸ κυνήγησε σ' ὅλα τὰ βουνά, σ' ὅλα τὰ δάση, ὥσπου τέλος τὸ ζῶο ἀπόκαμε.

Τὸ ἱερὸ ἐλάφι

Καί τή στιγμή πού θέλησε νά περάση τόν ποταμό Λάδωνα τὸ ἔφτασε καί τὸ ἔπιασε.

Τοῦ ἔδωσε τὰ πόδια μὲ προσοχή φροντίζοντας νά μὴν τὰ πληγώση πουθενά. Τὸ σήκωσε στοὺς ὤμους του καί ξεκίνησε γιὰ τὶς Μυκῆνες. Στὸ δρόμο συνάντησε τὴ θεὰ Ἄρτεμη πού τὸν μάλωσε γιατί τόλμησε νά πειράξη τὸ ἱερό της ζωο, ἀλλὰ ὁ Ἡρακλῆς παρακάλεσε τὴ θεὰ νά τὸν συγχωρήσῃ γιατί κατὰ προσταγὴ τοῦ Μαντείου ἐκτελεῖ τὶς διαταγές τοῦ Εὐρυσθέα καί ἡ θεὰ τὸν συγχώρησε.

Ἔτσι ὁ Ἡρακλῆς ἔφερε τὸ ἱερό ἐλάφι σῶο καί χωρὶς καμιά βλάβη στὶς Μυκῆνες.

4. Ὁ Ἐρμάνθιος Κάπρος

Στὸν **Ἐρμάνθο** τῆς Ἀρκαδίας ζοῦσε ἓνα ἀγριογούρουνο, ἓνας **κάπρος** πού ἐρήμωνε τὰ χωράφια, κατάστρεφε τὰ κοπάδια καί ἔτρωγε ἀκόμα καί τοὺς ἀνθρώπους. Πολλοὶ τολμηροὶ κυ-

νηγοὶ δοκίμασαν νά τὸ σκοτώσουν μὰ βρῆκαν σκληρὸ θάνατο ἀπὸ τὸ ἄγριο αὐτὸ ζωο.

Ὁ Εὐρυσθέας πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νά φέρῃ στὶς Μυκῆνες τὸν κάπρο αὐτὸ ζωντανό.

Σὰν ἔφτασε ὁ Ἡρακλῆς στὸν Ἐρμάνθο τὸν βρῆκε σκεπασμένο μὲ χιόνια. Μὲ δυσκολία προχωρεῖ κι ἀνεβαίνει στὸ βουνό. Ἐρευνάει παντοῦ καί τέλος ἀνακαλύπτει τὸν κάπρο μέσα σ' ἓνα πυκνὸ δάσος. Δέ χάνει καιρὸ. Βάζει ἀμέσως δυ-

Ὁ Ἐρμάνθιος Κάπρος

νατὲς ἄγριες κραυγές. Στὸ ἄκουσμα τὸ θηρίο φοβήθηκε καί ἀναγκάστηκε νά βγῆ ἀπὸ τὴ φωλιά του. Μόλις τὸ εἶδε ὁ ἥρωας ἄρχισε νά τὸ κυνηγᾷ μέσα στὰ χιόνια πολλὰς ὥρες.

Κυνηγώντας ἔτσι τὸν κάπρο τὸν καταπόνησε, τοῦ ἔστησε

ἔπειτα τὰ βρόχια καὶ τὸν ἔπιασε. Ἄφου τὸν ἔδεσε καλά, τὸν σήκωσε στοὺς ὤμους του καὶ μιὰ καὶ δυὸ στὸν Εὐρυσθέα. Ὁ Εὐρυσθέας ἄμα τὸν ἀντίκρουσε ἔτρεξε νὰ κρυφτῆ μέσα στὸ πιθάρι του.

Ὁ Ἡρακλῆς θυσίασε τὸ ἀγριογούρουνο στοὺς θεοὺς καὶ ἔκαμε ἓνα πλούσιον δεῖπνον στοὺς φίλους του γιὰ τὸ κατόρθωμά του.

5. Ἡ κόπρος τοῦ Αὐγεία

Στὴν εὐφορῇ *Ἡλιδα* τὰ χρόνια ἐκεῖνα βασιλεὺς ὁ *Αὐγείας* ποὺ ἦταν πολὺ πλούσιος. Εἶχε ἀπέραντα λιβάδια ὅπου ἔβοσκαν τρεῖς χιλιάδες βόδια δικά του. Οἱ σταῦλοι τοῦ ὅμως εἶχαν τριάντα χρόνια νὰ καθαριστοῦν καὶ ἡ κοπριά σωρώθηκε ἐκεῖ μέσα βουνό, ὥστε τὰ βόδια δὲ χωροῦσαν, οὔτε νὰ μποῦν οὔτε νὰ βγοῦν. Οἱ ἄνθρωποι θεωροῦσαν πῶς ἦταν ἀδύνατον νὰ καθαριστοῦν οἱ περίφημοι αὐτοὶ σταῦλοι.

Ὁ Εὐρυσθέας τὸ ἤξερε αὐτὸ καὶ πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆν νὰ τοὺς καθαρίσῃ μέσα σὲ μιὰ καὶ μόνο ἡμέρα.

Ὅταν ἔφτασε στὴν *Ἡλιδα* ὁ ἥρωας ἐπισκέφτηκε τὸν Αὐγεία. Ὁ βασιλιάς τὸν δέχτηκε πρόσχαρον καὶ τὸν φιλοξένησε. Κατόπιν τὸν ὠδήγησε νὰ ἴδῃ τοὺς σταύλους του.

Ὁ Ἡρακλῆς τοὺς περιεργάστηκε πολλὴ ὥρα καὶ ὕστερα πρότεινε στὸν Αὐγεία :

— «Βασιλιά Αὐγεία, ἐγὼ μπορῶ νὰ καθαρίσω αὐτοὺς τοὺς σταύλους σὲ μιὰ καὶ μόνο ἡμέρα, ἂν θελήσῃς νὰ μοῦ δώσῃς γιὰ ἀμοιβὴ τοῦ κόπου μου τριακόσια βόδια».

Ἐκεῖνος δέχτηκε, γιὰτὶ νόμιζε πῶς ἦταν ἀδύνατον νὰ καθαριστοῦν σὲ μιὰ μονάχα ἡμέρα.

Μὰ ὁ Ἡρακλῆς εἶχε νὸ σχέδιόν του. Παρατήρησε πῶς κοντὰ στοὺς σταύλους κυλοῦσαν τὰ καθαρὰ νερά τους δυὸ ποτάμια, ὁ Ἀλφειὸς καὶ ὁ Πηνειὸς. Ἐσκάψε ἓνα πλατὺ καὶ βαθὺ χαντάκι, ἔνωσε τὰ νερά τῶν ποταμιῶν καὶ τὰ διεύθυνε πρὸς τοὺς σταύλους. Ἄνοιξε δυὸ μεγάλες τρύπες στοὺς δυὸ ἀντικρυνοὺς τοίχους καὶ ἄφησε νὰ περάσουν ἀπὸ μέσα τὰ ποτάμια.

Ἐπειτα κάθισε κατὰ τὴ μεριά ποὺ ἔβγαιναν τὰ νερά νὰ ξεκουραστῆ.

Ὁ ἥλιος ἦταν πιά στὴ δύση, ὅταν ὁ ἥρωας παρατήρησε
Ἡρωϊκοὶ Χρόνοι—Ἱστορία

ὅτι τὸ νερὸ ἔβγαινε καθαρὸ καὶ λαγαρό. Οἱ σταυλοὶ εἶχαν καθαριστῆ.

Τρέχει τότε ξαναβάζει τὰ νερὰ τῶν ποταμιῶν στὴν πρώτη τους κοίτη καὶ χαρούμενος ζητάει ἀπὸ τὸν Αὐγεία νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Αὐτὸς ὅμως ἔμαθε στὸ μεταξύ, πὼς ὁ Ἡρα-

Ὁ Ἡρακλῆς τρυπᾷ τοὺς σταύλους

κλῆς εἶχε ρητὴ διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ἄθλο αὐτὸ καὶ γιὰ τοῦτο δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ τὰ τριακόσια βόδια.

Τότε ὁ ἥρωας ἐτιμώρησε σκληρὰ τὸν Αὐγεία, ἐπειδὴ δὲν κράτησε τὴν ὑπόσχεσίν του.

Κατόπιν πῆγε στὸ μέρος τῆς Ἥλιδας ποῦ λέγεται Ὀλυμπία, ὅπου ἔστησε βωμὸ στὸ Δία, ἔκαμε θυσία, ὠργάνωσε τοὺς πρώτους Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες καὶ φύτεψε τὴν ἀγριελιά, ποῦ ἀπὸ τὰ κλαδιὰ τῆς ἔκαναν στεφάνια γιὰ τοὺς νικητῆς.

6. Οἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες

Μέσα στὰ πυκνὰ δάση ποῦ περιτριγύριζαν τὴ **Στυμφαλίδα** λίμνη ζοῦσαν ἐκεῖνα τὰ χρόνια ἀμέτρητα πουλιὰ, ποῦ τὰ ἔλεγαν **στυμφαλίδες ὄρνιθες**. Εἶχαν τὶς φτεροῦγες, τὸ ράμφος

καὶ τὰ νύχια τους χάλκινα. Ἦταν τρομερά. Κατάστρεφαν τὰ
ταρτὰ καὶ ρίχνονταν στὰ ζῶα καὶ στοὺς ἀνθρώπους ἀκόμα.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆρε τὴ διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα νὰ ξολοθρέψη
καταστρεπτικὰ πουλιά. Τὸ ἔργο ὅμως αὐτὸ δὲν ἦταν εὐκόλο,
κατὶ τὰ πουλιὰ πετοῦσαν πάνω ἀπὸ τὴ λίμνη καὶ κανεὶς δὲν
ποροῦσε νὰ πλησιάσῃ ἐκεῖ,
κατὶ ἦταν γύρω - γύρω βάλτος
καὶ κινδύνευε νὰ βουλιάξῃ
ἐσα ὅλος καὶ νὰ χαθῇ,

Ὁ ἥρωας βρισκόταν σὲ
μηχανία. Κι ἐκεῖ πού σκεφτό-
νταν τί νὰ κάμῃ παρουσιάζεται
προστά του ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ καὶ
αὐτὴ δίνει δυὸ μεγάλα χάλκινα
κρόταλα, πού τὰ εἶχε κατα-

Οἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες

κευάσει ὁ Ἡφαιστος ὁ θεὸς τῆς σιδηρουργίας. Ἀνέβηκε τότε
Ὁ Ἡρακλῆς σὲ ἓνα λόφο κοντὰ στὴ λίμνη καὶ ἄρχισε νὰ χτυπά
τὰ κρόταλα. Οἱ ὄρνιθες τρομαγμένες πέταξαν γιὰ νὰ φύγουν.
Ὡστόσο δὲ προλάβαιναν γιατί ἔπεφταν σκοτωμένες ἀπὸ τὰ φαρμα-
κευτὰ βέλη τοῦ Ἡρακλῆ. Καὶ ὅσες λίγες ξέφυγαν, πέταξαν πέρα
ἀπὸ τὴ θάλασσα, καὶ δὲν τις ξαναεἶδε κανένας ποτέ.

7. Ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης

Ὁ βασιλιάς τῆς Κρήτης *Μίνωας* ἔταξε κάποτε, πῶς θὰ θυ-
σιάσει στὸ θεὸ Ποσειδῶνα, ὅ,τι θὰ βγαίνει ἀπὸ τὴ θάλασσα στὴν
ἡμέρα. Μιὰν ἡμέρα λοιπὸν ἓνας ὠραιότατος ταῦρος κολυμπών-
τας βγήκε ἀπὸ τὴ θάλασσα στὴν ἀκρογιαλιά.

Τὸ ὄμορφο αὐτὸ ζῶο, τόσο ἄρεσε στὸ Μίνωα ὥστε τὸ
ράτησε καὶ τὸ ἔστειλε στὸ κοπάδι του. Καὶ ἀντὶ γι' αὐτὸ ἐθυ-
σιάσει ἄλλον ταῦρο στὸν Ποσειδῶνα.

Ὁ θεὸς τότε ὠργίστηκε κι ἔκαμε τὸν ταῦρο ἄγριο, πού δὲν
ὀλομοῦσε κανένας νὰ τὸν πλησιάσῃ.

Ὁ Εὐρυσθέας διατάζει τὸν Ἡρακλῆ νὰ συλλάβῃ τὸν ταῦρο
καὶ νὰ τὸν φέρῃ ζωντανό.

Φτάνοντας στὴν Κρήτη ὁ Ἡρακλῆς ζήτησε τὴν ἄδεια τοῦ

Μίνωα και άφου την πήρε κατώρθωσε ύστερα από άγώνα σκληρό κι επικίνδυνο νά πιάση τόν άγριο ταύρο από τά κέρατα. Τόν σήκωσε μ' εύκολία στόν ώμο του και τόν έφερε ώς την παρλιά. Έκει τόν καβαλικεύει και ό ταύρος κολυμπώντας τόν έβγαλε στην Άργολίδα.

"Επειτα τόν παίρνει ό 'Ηρακλής πάλι στόν ώμο του και τόν φέρνει στις Μυκήνες. Και άφου τόν έδειξε πρώτα στόν Εύρυσθέα, τόν άφησε έλεύθερο.

Ό ταύρος άφου περιπλανήθηκε στην Πελοπόννησο, πολύν καιρό, πέρασε τόν 'Ισθμό κι έφτασε στο Μαραθώνα, όπου σταμάτησε πιά κι έκανε πολλές ζημιές στους κατοίκους του τόπου.

8. Τά άλογα του Διομήδη

Στη Θράκη ήταν βασιλιάς ό άγριος Διομήδης. Αύτός είχε άλογα που τά έτρεφε με ανθρώπινο κρέας. "Όλους τούς ξένους

Τά άλογα του Διομήδη

που είχαν την κακή τύχη νά περάσουν από τη χώρα του, τού έπιανε και τούς έρριχνε νά τούς φάνε τά άλογά του.

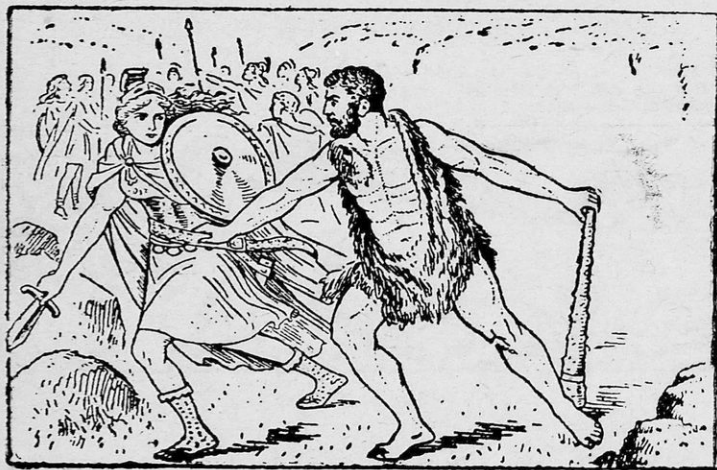
Ό 'Ηρακλής άφου πέρασε πολλές πολιτείες έφτασε στη Θράκη. Συνέλαβε τά άνθρωποφάγα άλογα του Διομήδη και ξε-

ίνησε νά ἐπιστρέψη. Σάν τὸ ἔμαθε ὁ Διομήδης συγκεντρώνει τοὺς Θράκες καὶ ἔρχεται νά πολεμήσῃ τὸν Ἡρακλῆ. Ὁ ἥρωας μῶς τοὺς νικάει, σκοτώνει τὸ σκληρὸ Διομήδη καὶ ρίχνει τὸ πῶμα του στὰ ἄλογα γιὰ τροφή.

Ἔστερα ἀφοῦ τὰ ἔδεσε, τὰ ἔφερε στὸν Εὐρυσθέα. Ἐκεῖνος ὄλις τὰ εἶδε τὸν διάταξε νά τὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερα. Τὰ ἄλογα κυρίζοντας ἀπὸ τόπο σὲ τόπο ἔφτασαν κάποτε στὸν Ὀλυμπο, ποὺ τὰ κατασπαράξανε τὰ ἄγρια θηρία.

9. Ἡ ζώνη τῆς ἀμαζόνας Ἴππολύτης

Ἡ κόρη τοῦ Εὐρυσθέα Ἄδμήτη πεθύμησε νά ἔχῃ τὴ ζώνη τῆς βασίλισσας τῶν Ἀμοζόνων Ἴππολύτης. Ὁ Εὐρυσθέας γιὰ

Ἡ ζώνη τῆς ἀμαζόνας Ἴππολύτης

νά ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία τῆς κόρης του πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νά πάῃ νά τὴν φέρῃ.

Οἱ Ἀμαζόνες ἦταν πολεμικὲς καὶ ἀνδρεῖες γυναῖκες, ποὺ κατοικοῦσαν κοντὰ στὸν Εὐξείνιο Πόντο. Ἡ βασίλισσά τους ἦ Ἴππολύτη ἦταν κόρη τοῦ θοῦ τοῦ πολέμου Ἄρη. Ὁ πατέρας τῆς, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε, τῆς εἶχε χαρίσει μιὰ πολὺ ὠραία ζώνη, ἀμωμένη μὲ χρυσάφι καὶ μὲ διαμάντια.

Ἡ Ἰππόλυτη δέχτηκε στὴν ἀρχὴ νὰ δώσῃ τὴ ζώνη τῆς στῆς Ἡρακλῆ πού τὴ ζήτησε, μὰ οἱ ἄλλες ἀμαζόνες ἀρνήθηκαν καὶ τὴν ἐμπόδισαν νὰ τὴ δώσῃ. Γι' αὐτὸ ὁ Ἡρακλῆς ἀναγκάστηκε νὰ τὶς πολεμήσῃ. Πέτυχε νὰ τὶς νικήσῃ κι ἔτσι πήρε τὴν ὥρα τῆς ζώνης καὶ τὴν ἔφερε στὶς Μυκῆνες, γιὰ νὰ τὴ χαρίσῃ στὴ βασίλισσα Λοπούλα.

10. Τὰ βόδια τοῦ Γηρυόνη

Μακριὰ στὸν ὠκεανὸ βρισκόταν τὸ νησί Ἐρύθεια. Σ' αὐτὸ νησί κατοικοῦσε ὁ τερατώδης γίγαντας Γηρυόνης, πού εἶχε ἀπὸ τὴ μέση καὶ ἀπάνω τρία σώματα. Αὐτὸς ὁ γίγας εἶχε πολλὰ ὠραῖα κόκκινα βόδια, πού τὰ φύλαγε ἕνας δυνατὸς βουκόλος καὶ ἕνας δικέφαλος σκύλος.

Ὁ Ἡρακλῆς διατάχτηκε νὰ φέρῃ τὰ βόδια αὐτὰ στὶς Μυκῆνες.

Ὅσοι ἀπὸ μακρυνὸ ταξίδι ἔφτασε σ' ἕνα μέρος πού στ

Τὰ βόδια τοῦ Γηρυόνη

νεύει ἢ θάλασσα, ἐκεῖ πού συνορεύει ἡ Εὐρώπη μὲ τὴν Ἀφρική. Τοῦ ἄρεσε πολὺ τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ γιὰ νὰ θυμᾶται τὸ ταξίδι του ἔστησε δυὸ μεγάλους βράχους ἕνα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ ἕναν ἀπὸ τὴν ἄλλη, πού ἀπὸ τότε ὠνομάστηκαν «*Ἡράκλειες στήλες*».

Τέλος ἔφτασε στὴν Ἐρύθεια καὶ ἀφοῦ ἐσκότωσε τὸ δικέφαλο σκύλο καὶ τὸ βουκόλο συγκέντρωσε τὰ βόδια γιὰ νὰ τὰ φέρῃ. Μόλις τὰ ἔμαθε αὐτὰ ὁ Γηρυόνης τρέχει καὶ ἐπιτίθεται στὸν Ἡρακλῆ. Ἀρχισε τότε σκληρὴ πάλη μεταξύ τους. Μὰ ὁ ἕρως ἥρωας κατῶρθωσε νὰ σκοτώσῃ τὸ γίγαντα. Μαζεύει

ὕστερα τὰ βόδια καὶ τὰ φέρνει στὸν Εὐρυσθέα, κι ἐκεῖνος τὰ θυσίασε στὴ θεὰ Ἥρα.

11. Τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων

Δὲν πρόλαβε νὰ γυρίσῃ ὁ Ἡρακλῆς καὶ νὰ ἡ νέα διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα :

«Ἡρακλῆ ! νὰ πᾶς νὰ φέρῃς τὰ *χρυσᾶ μῆλα* ἀπὸ τὸν κῆπο τῶν *Ἑσπερίδων*».

Ὁ κόσμος ἤξερε μονάχα πὼς τὸν κῆπο αὐτὸν τὸν φύλαγαν τέσσερες κοπέλες ποὺ τὶς ἔλεγαν Ἑσπερίδες κι ἕνας ἄγρυπνος δράκοντας μὲ ἑκατὸ κεφαλές. Ποῦ βρισκόταν ὅμως αὐτὸς ὁ κῆπος ; Κανένας δὲν τὸ ἤξερε.

Ἐρεῦνήσε ὁ Ἡρακλῆς ὅλες τὶς χῶρες. Τελευταία ἔφτασε πολὺ μακριά, κοντὰ στὸν ὠκεανό, ἐκεῖ ὅπου βασιλεύει ὁ ἥλιος τὴν ἑσπέρα.

Ἐκεῖ βρῆκε τὸν γίγαντα *Ἄτλα* ποὺ βαστοῦσε στοὺς ὤμους του τὸν οὐρανὸ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ δείξῃ ποῦ βρίσκεται ὁ κῆπος μὲ τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων. Ὁ Ἄτλας δὲν τοῦ εἶπε ποῦ ἦταν ὁ κῆπος, μὰ τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ πάῃ νὰ τοῦ τὰ φέρῃ, ἂν θὰ μποροῦσε νὰ βαστάξῃ τὸν οὐρανό. Ὁ Ἡρακλῆς δέχτηκε κι ἔτσι ὁ Ἄτλας πῆγε κι ἔφερε τὰ χρυσᾶ μῆλα, ἤθελε ὅμως νὰ τὰ πάῃ ὁ ἴδιος στὸν Εὐρυσθέα.

«Καλά, νὰ τὰ πᾶς» ! τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Ἡρακλῆς. «Μὰ πρῶτα, κάμε μου τὴ χάρη σὲ παραπαλῶ καὶ κράτησε λίγο τὸν οὐρανὸ νὰ κάμω ἕνα προσκέφαλο νὰ τὸ βάλω στὸν ὄμο μου, γιατί εἶμαι ἀσυνήθιστος σὲ τόσο βᾶρος καὶ θὰ πληγωθῶ».

Τότε ὁ Ἄτλας ἄφησε τὰ μῆλα στὴ γῆ καὶ κράτησε τὸν οὐρανό. Ἔτσι ὁ Ἡρακλῆς μὲ δόλο πῆρε τὰ μῆλα καὶ τὰ ἔφερε στὸν Εὐρυσθέα. Ἐκεῖνος τὰ ἐδώρησε στὸν Ἡρακλῆ.

Ὑστερα τὰ πῆρε ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ καὶ τὰ ξαναπῆγε στὸν κῆπο τῶν Ἑσπερίδων.

12. Ὁ Κέρβερος τοῦ Ἄδη

Δωδέκατος καὶ τελευταῖος ἄθλος τοῦ Ἡρακλῆ ἦταν ποὺ ἔφερε τὸν κέρβερο τοῦ Ἄδη. Ὁ *Κέρβερος* ἦταν ἕνα τέρας ποὺ

είχε τρία κεφάλια σκύλου, ή ούρά του ήταν δράκοντας και αντί τρίχες στον τράχηλό του είχε φίδια.

Αυτό τὸ τέρας ήταν ὁ φύλακας στήν εἴσοδο τοῦ "Αδη και δὲν ἄφηνε τίς ψυχές νά βγοῦν ἀπὸ ἐκεῖ.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆγε στοῦ **Ταίναρο**, ὅπου ὑπῆρχε τὸ στόμιο τοῦ ὑπόγειου δρόμου, πού ὠδηγοῦσε στὸν "Αδη.

Ὁ Κέρβερος τοῦ "Αδη

Σάν ἔφτασε στὸν κάτω κόσμο ζήτησε τὸν κέρβερο ἀπὸ τὸ βασιλιά τοῦ "Αδη τὸ θεὸ Πλούτωνα. Ἐκεῖνος τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια νά τὸν πάρῃ μὲ τὴ συμφωνία ὅμως νά μὴ μεταχειριστῆ τὰ ὄπλα του.

Τότε ὁ ἥρωας ἀρπάζει τὸν Κέρβερο ἀπὸ τὸ λαιμὸ και τὸν σφίγγει τόσο δυνατὰ πού τὸν

ανάγκασε νά ὑποταχτῆ. Τὸν ἔδωσε ὕστερα και κρατώντας τον γερὰ τὸν ἔφερε στὸν ξάδερφό του στὶς Μυκῆνες. Ὁ Εὐρυσθέας ἐτρόμαξε τόσο ἀπὸ τὴν ἄγρια ὄψη τοῦ Κέρβερου, ὥστε πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νά τὸν μεταφέρῃ πάλι γρήγορα στὸν "Αδη.

Τὸ τέλος τοῦ Ἡρακλῆ

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα αὐτοὺς ἄθλους ὁ Ἡρακλῆς ἔκαμε και πολλὰ ἄλλα κατορθώματα, μὲ τὰ ὁποῖα ὠφέλησε τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Γιὰ τὸ λόγο λοιπὸν αὐτὸ ὄλοι τὸν θαύμαζαν, τὸν ἐκτιμοῦσαν και τὸν ἐπαινοῦσαν.

Μὰ τὸ τέλος τοῦ μεγάλου ἥρωα ήταν δυστυχῶς πολὺ τραγικό. Κάποτε πού ἐπέστρεψε ἀπὸ μιὰ ἐκστρατεία ζήτησε νά τοῦ φέρουν καθαρὸ πουκάμισο νά ντυθῆ, γιατί ἤθελε νά προσφέρῃ θυσία στοὺς θεοὺς. Τοῦ τὸ ἔφεραν και ὁ ἥρωας ἀνύποπτος τὸ ἐντύθηκε. Ἄλλὰ τὸ πουκάμισο ήταν δηλητηριασμένο.

Ἀμέσως αἰσθάνθηκε μιὰ φλόγωση σ' ὄλο του τὸ σῶμα και πόνους τρομεροὺς. Θέλησε γρήγορα νά πετάξῃ τὸ πουκάμισο μὰ ξεκολλοῦσαν μαζί και οἱ σάρκες τοῦ κορμιοῦ τοῦ μὲ πόνους

φρικτούς. Τότε ένοιωσε ό Ήρακλῆς, πώς δέν ἦταν πιὰ γιά ζωή. Παρακαλεῖ τοὺς φίλους του νὰ τὸν συντροφέψουν καὶ φεύγουν μαζί γιά τὸ βουνὸ *Οἶτη*. Μόλις ἔφτασαν ἐκεῖ στήνει ἓνα σωρὸ ξύλα καὶ στὴν κορυφῆ τοῦ σωροῦ στρώνει τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ, ποὺ φοροῦσε, βάζει τὸ ρόπαλό του γιά προσκέφαλο καὶ ξαπλώνεται ἐκεῖ ἐπάνω.

Ἔστερα διατάζει τὸ *Φιλοκλήτη* νὰ βάλῃ φωτιά κάτω ἀπὸ τὸ σωρὸ καὶ γιά τὴν ὑπηρεσία αὐτῆ τοῦ χάρισε τὸ τόξο καὶ τὴ φαρέτρα μὲ τὰ φαρμακερὰ βέλη.

Μὰ τὴ στιγμή ποὺ ἄναψε ἡ φωτιά, ἀκούστηκε μιὰ βροντὴ κι ἓνα σύννεφο ἤρθε καὶ τὸν περιτύλιξε. Ἦταν ὁ Θεὸς Δίας ποὺ ἔπαιρνε τὸν ἔνδοξο ἥρωα στὸν οὐρανὸ γιά νὰ τὸν κάμῃ ἀθάνατο.

Καὶ ἀπὸ τότε οἱ ἄνθρωποι ἐλάτρευαν τὸν Ήρακλῆ, ὅπως καὶ τοὺς θεοὺς τους.

Ὁ Θησέας

Μετὰ ἀπὸ τὸν Ήρακλῆ ἄλλος σπουδαῖος ἥρωας ἀναδείχτηκε ὁ *Θησέας*, ποὺ μὲ τὰ κατορθώματά του δοξάστηκε κι αὐτὸς πολὺ. Ὁ Θησέας ἦταν ὁ ἥρωας τῆς Ἀθήνας. Ὁ πατέρας του ὁ *Αἰγέας* ποὺ ἦταν βασιλιάς στὴν Ἀθήνα εἶχε πάρει γυναίκα τὴν *Αἰθρα* τὴν κόρη τοῦ βασιλιά τῆς Τροιζήνας *Πιθῆα*.

Ἡ Αἰθρα ἀγαποῦσε νὰ μένῃ στὴν Τροιζήνα κι ἐκεῖ γέννησε τὸ Θησέα. Τὸν ἀνάθρεψε μὲ ἐπιμέλεια καὶ φροντίδα μέσα στὸ παλάτι τοῦ γέρο-Πιθῆα τοῦ πατέρα της.

Ὅταν μεγάλωσε ὁ ἥρωας κι ἔγινε παληκάρι τὸν φωνάζει μιὰ μέρα ἡ μητέρα του καὶ τοῦ λέει :

«Παιδί μου Θησέα, ὁ πατέρας σου, πρὶν ἀκόμα γεννηθῆς, φεύγοντας ἀπὸ ἐδῶ γιά τὴν Ἀθήνα, ἔβαλε τὰ πέδιλά του καὶ τὸ σπαθί του κάτω ἀπὸ ἓνα μεγάλο βράχο καὶ μοῦ ἄφησε ἐντολὴ νὰ σοῦ πῶ, ὅταν θὰ μεγαλώσης νὰ σηκώσης τὸ βράχο αὐτό, νὰ πάρῃς τὰ πέδιλα καὶ τὸ ξίφος του καὶ νὰ πᾶς στὴν Ἀθήνα νὰ τὸν βρῆς. Τότε θὰ σὲ ἀναγνωρίσῃ πὼς εἶσαι γιὸς του».

«Καὶ ποῦ εἶναι ὁ βράχος αὐτὸς μητέρα ;» ρώτησε ὁ Θησέας.

Ἡ Αἴθρα, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, ὠδήγησε τὸν ἥρωα στὸ μέρος ὅπου ἦταν ὁ περίφημος βράχος. Ἐκεῖνος μὲ εὐκολία σή-

Ὁ Θησεὺς σηκώνει τὸ βράχο

κωσε τὸ βράχο, πήρε τὴν παρακαταθήκη τοῦ πατέρα του καὶ ἔτοιμαζόταν νὰ φύγῃ γιὰ τὴν Ἀθήνα.

Τὰ Κατορθώματα τοῦ Θησεῆ

Ὁ παππούς του ὁ Πιθίας καὶ ἡ μητέρα του ἡ Αἴθρα συμβούλευαν τὸ Θησεῆ νὰ πάῃ στὴν Ἀθήνα μὲ πλοῖο, γιατί ὁ δρόμος τῆς ξηρᾶς ἦταν γεμάτος ἀπὸ κακούργους καὶ θὰ κινδύνευε ἡ ζωὴ του.

Ὁ Θησεὺς μὴ ἀκούσας τὰ λόγια αὐτὰ πέταξε ἀπὸ τῆ

χαρά του. "Ἦθελε πότε νὰ ἀναχωρήσῃ τὸ γρηγορώτερο, γιὰ νὰ μετρηθῆ με τοὺς κακούργους. Ἐπιθυμοῦσε νὰ κάμῃ κι αὐτὸς κατορθώματα ὅπως ὁ Ἡρακλῆς.

Γεμᾶτος χαρὰ λοιπὸν καὶ με τὶς εὐχὰς ὄλων ξεκίνησε. Προχωρώντας συνάντησε τὸν πρῶτο κακούργο **Περιφήτη**, ποὺ σκότωνε τοὺς ὁδοιπόρους με ἓνα σιδερένιο ρόπαλο καὶ τοὺς λήστευε. Τὸ ἴδιο ἤθελε νὰ κάμῃ καὶ στὸ Θησέα, μὰ ἐκεῖνος πρόλαβε, τοῦ ἄρπαξε τὸ ρόπαλο καὶ τὸν περιποιήθηκε ὅπως τοῦ ἔπρεπε.

"Ὅταν ἔφτασε στὸν Ἴσθμὸ τῆς Κορίνθου συνάντησε ἄλλον κακούργο τὸ **Σίνη τὸν Πιτυοκάμπτη**. Ὁ κακούργος αὐτὸς ἐλύγιζε τὶς κορυφὰς δυὸ πεύκων, ἔδενε στὴν κάθε μιὰ ἀπὸ ἓνα πόδι τοῦ διαβάτη ποὺ ἔπιανε καὶ ἔπειτα ἄφηνε τὶς κορυφὰς ν' ἀνατιναχτοῦν. Ἔτσι ὁ ἀτυχὴς διαβάτης σχίζονταν στὴ μέση. Καὶ αὐτὸν ὁ Θησέας τὸν τιμώρησε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο.

Στὶς **Σκείρωνίδες** πέτρες (σήμερα τὸ λέμε κακὴ Σκάλα) βρέθηκε μπροστὰ στὸν κακούργο **Σκείρωνα**. Αὐτὸς ὁ Σκείρωνας καθισμένος σ' ἓνα βράχο κοντὰ στὴ θάλασσα ἀνάγκαζε τοὺς ὁδοιπόρους νὰ τοῦ πλύνουν τὰ πόδια. Καὶ ἐνῶ τοῦ τὰ ἔπλεναν με μιὰ κλωτσιὰ τοὺς γκρέμιζε στὴ θάλασσα καὶ πνίγονταν. Ὁ Θησέας με εὐκολία ἄρπαξε τὸν κακούργο καὶ τὸν πέταξε ἀπὸ τὴν ἴδια θέση στὴ θάλασσα γιὰ νὰ μετρήσῃ πόσους εἶχε πνίξει ὡς τότε.

Τέλος ἔφτασε στὴν Ἐλευσίνα. Ἐκεῖ βρῆκε τὸ φοβερὸ κακούργο **Προκρούστη**. Ὁ Προκρούστης ἔπιανε τοὺς ταξειδιῶτες, τοὺς ξάπλωνε σ' ἓνα σιδερένιο κρεββάτι καὶ ἂν ἦταν μακρύτεροι ἔκοβε ἀπὸ τὸ σῶμα τοὺς ὅσο ἐξεῖχε, ἂν ἦταν μικρότεροι τοὺς τέντωνε, γιὰ νὰ τοὺς φέρῃ ἴσια με τὸ κρεββάτι. Ἔτσι δηλαδὴ δὲν σωζόταν κανένας.

Ὁ Θησέας τὸν ἔκαμε κι αὐτὸν νὰ δοκιμάσῃ τὸν ἴδιο θάνατο.

Ὁ κόσμος γύρω ποὺ ἔμαθε τὰ κατορθώματα τοῦ Θησέα ἀνακουφίστηκε καὶ θαύμασε τὴν παληκαριά του.

Ὁ Θησέας στὴν Ἀθήνα

Ἦστερα ἀπὸ τὰ κατορθώματά του ὁ Θησέας συνέχισε τὸ δρόμο του κι ἔφτασε στὴν Ἀθήνα. Πρὶν μπῆ μέσα καθαρίστηκε

στην ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Κηφισοῦ, ὅπου ἦταν βωμὸς τοῦ θεοῦ Δία. Τέτοιο ἔθιμο εἶχαν τότε.

Ἐπειτα μπήκε σὴν πόλη καὶ πῆγε στὸ παλάτι τοῦ βασιλιά σὸν ξένος. Ὁ καλόκαρδος Αἰγέας, τὸν δέχτηκε καὶ τὸν φιλοξένησε. Ὅταν ὅμως κάποια στιγμή, ποῦ παρατηροῦσε τὸ ὠραῖο καὶ ρωμαλέο παληκάρι, ἔπεσε τὸ βλέμμα του πάνω στὸ ἔλφος κι ὕστερα στὰ πέδιλα, ἀμέσως ἀναπήδησε ἀπὸ τὴ χαρὰ του, γιατί πιὰ ἀναγνώριζε ὅτι ὁ ξένος ἦταν ὁ γιὸς του, ποῦ περιμένε. Ρίχνεται, τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τὸν φιλεῖ.

Γεμάτος χαρὰ κατόπιν ὁ Αἰγέας βγήκε καὶ παρουσίασε στὸ λαὸ τῆς Ἀθήνας τὸ Θησέα, πὼς εἶναι γιὸς του καὶ τὸν ἀνακήρυξε διάδοχό του. Οἱ Ἀθηναῖοι χάρηκαν ἐξαιρετικὰ γιὰ τὸ Θησέα, γιατί στὸ μεταξύ διαδόθηκε καὶ ἡ φήμη γιὰ τὰ κατορθώματά του.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ἀκριβῶς ὁ *Μαραθῶνας* ὑπόφερε πολὺ ἀπὸ τὸν ἄγριο ταῦρο, ποῦ ὁ Ἡρακλῆς εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Κρήτη στὸν Εὐρύσθεα. Ὁ ταῦρος αὐτὸς προξενοῦσε μεγάλες ζημιές. Μόλις τὸ ἔμαθε ὁ Θησέας, χωρὶς ν' ἀργοπορήσῃ, πῆγε στὸν Μαραθῶνα, καταδίωξε τὸν ταῦρο, τὸν συνέλαβε ζωντανὸ καὶ τὸν θυσίασε στὸ θεὸ τοῦ ἡλίου Ἀπόλλωνα. Ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ τότε γιὰ τὸν ἥρωα καὶ ὁ θαυμασμὸς κορυφώθηκε.

Ὁ Μινώταυρος

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε ποῦ ὁ Θησέας ἔφτασε σὴν Ἀθήνα, ὅπου ὄλη ἡ πόλη ἔγινε ἀνάστατη. Ἐνας μεγάλος θρήνος ἀκουγόνταν ἀπὸ παντοῦ. Ὁ Θησέας δὲν ἄργησε νὰ μάθῃ τὸ μεγάλο κακὸ.

Πλησίαζαν οἱ μέρες ποῦ οἱ Ἀθηναῖοι ἔπρεπε νὰ στείλουν ὅπως κάθε χρόνο σὴν Κρήτη 7 νέους καὶ 7 νέες παρμένες μὲ κλῆρο ἀπὸ τίς καλλίτερες οἰκογένειες, γιὰ νὰ τρέφεται ὁ *Μινώταυρος*.

Ὁ Μινώταυρος ἦταν ἓνα τέρας ποῦ εἶχε σῶμα ἀνθρώπου καὶ κεφάλι ταύρου. Ζοῦσε στὸ *λαβύρινθο*, μιὰ παράξενη σπηλιὰ ποῦ ἦταν σὴν *Κνωσσὸ* τῆς Κρήτης. Εἶχε πολλοὺς διαδρόμους

πού ἅμα ἔμπαινες μέσα ἦταν δύσκολο νὰ ξαναβγῆς. Τὸν εἶχε κατασκευάσει ὁ **Δαίδαλος**.

Τὴ σκληρὴ αὐτὴ τιμωρία τὴν εἶχε βάλει στοὺς Ἀθηναίους ὁ βασιλιάς τῆς Κρήτης Μίνωας. Καὶ νὰ γιατί. Κάποτε εἶχε ἔρθει στὴν Ἀθήνα ὁ γιὸς τοῦ Μίνωα **Ἀνδρόγεος** γιὰ νὰ λάβῃ μέρος στοὺς ἀγῶνες. Ἐπειδὴ νίκησε σ' ὅλα τὰ γωνίσματα ἕνας ἀθλητῆς τὸν ἐφθόνησε καὶ τὸν ἐσκοτώσε. Ὁ Μίνωας, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸ θάνατο τοῦ γιοῦ του, πολέμησε τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς νίκησε καὶ τοὺς ὑποχρέωσε νὰ στέλνουν κάθε χρόνο 14 ἀπὸ τὰ καλλίτερα ἄρσενά του γιὰ τροφὴ τοῦ θηρίου.

Τρίτη φορὰ ἦταν αὐτὴ πού θὰ ἔστελναν τοὺς νέους καὶ τίς νέες. Ὁ Θησεύς συγκινήθηκε πολὺ. Τρέχει στὸν πατέρα του καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ πάῃ κι αὐτὸς μαζί με τ' ἄλλα παιδιὰ στὴν Κρήτη. Ὁ Αἰγέας δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφήσῃ, μὰ στὸ τέλος τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια καὶ τὴν εὐχὴ του.

Ἐνα καράβι μὲ μαύρα πανιά τοὺς πῆρε καὶ ξεκίνησε. Ὁ Αἰγέας ἀπὸ πρὶν εἶχε δώσει στὸν πλοίαρχο λευκά πανιά καὶ τοῦ εἶπε, ἂν σωθῆ ὁ Θησεύς ν' ἀλλάξῃ τὰ πανιά στὸ γυρισμὸ καὶ νὰ βάλῃ τὰ λευκά.

Ὅταν ἔφτασαν στὴν Κρήτη ὁ Θησεύς πῆγε στὸ Μίνωα καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ σκοτώσῃ τὸ Μινώταυρο. Ὁ Μίνωας τὴν ἔδωσε χωρὶς ἀντίρρηση, γιατί πίστευε, πὼς ὁ Θησεύς δὲ θάβγαινε ἀπὸ τὸ λαβύρινθο ζωντανός, πρῶτα γιατί ἦταν δύσκολο νὰ σκοτώσῃ τὸ τέρας καὶ δεύτερα, ἂν τὸ σκότωνε δὲ θὰ μπορούσε νὰ βγῆ.

Ὁ Θησεύς ὅμως πού ἤξερε τὰ λόγια τοῦ Μαντείου πὼς θὰ τὸν βοηθήσῃ κάποιος πού θὰ τὸν ἀγαπήσῃ, ξεκίνησε ἄφοβος.

Ἐνῶ πῆγαινε στὸ λαβύρινθο συναντᾶει τὴν νεαρὴ βασιλοπούλα **Ἀριάδνη**. Ἐκείνη τοῦ δίνει ὁδηγίες, πὼς νὰ πετύχῃ τὸ σκοπὸ του. Τοῦ ἔδωσε ἕνα ξίφος, γιὰ νὰ σκοτώσῃ τὸ Μινώταυρο

Ὁ Μινώταυρος

κι ένα κουβάρι κλωστή και τόν συμβούλεψε νά τή δέση στήν είσοδο τοῦ λαβύρινθου και προχωρώντας νά ξετυλίγη τὸ κουβάρι, ὡς ὅτου βρῆ τὸ θηρίο. Αὐτὸς εἶναι ὁ περίφημος μίτος τῆς Ἀριάδνης.

Ἔτσι και ἔπραξε ὁ Θησεάς. Προχώρησε ἀρκετὰ μέσα στοὺς μπερδεμένους διαδρόμους. Βρῆκε τὸ μινώταυρο. Πάλαιψε σκληρὰ και τὸν σκότωσε.

Μαζεύοντας ὕστερα τὴν κλωστή ἔφτασε στήν ἔξοδο, ὅπου τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ κλάματα χαρᾶς οἱ νέοι και οἱ νέες τῆς Ἀθήνας, πού τοὺς ἔσωσε τῆ ζωῆ και ἀπάλλαξε τὴν πατρίδα του ἀπὸ ἓνα φοβερὸ κακό.

Ὁ Θησεάς Βασιλιάς

Ἀγωνία μεγάλη κρατοῦσε τίς ψυχές τῶν Ἀθηναίων, μὰ πὸ πολὺ ἀγωνία και πίκρα εἶχε ὁ βασιλιάς Αἰγέας γιὰ τὸν ἀκριβὸ τοῦ Θησεά. Κάθε μέρα κατέβαινε στήν ἀκρογιαλιά και καθισμένος σ' ἓνα βράχο ἀγνάντευε μακριὰ τὴ θάλασσα περιμένοντας νά ἴδῃ τὸ καράβι μὲ τὰ ἄσπρα πανιά.

Μὰ ὁ караβοκύρης ἀπὸ τὴ μεγάλη του χαρὰ πού ξανάφερνε τοὺς νέους και τίς νέες πάλι στήν Ἀθήνα, λησμόνησε τὴ διαταγὴ τοῦ βασιλιά και δὲν ἄλλαξε τὰ πανιά. Κι ὅταν ὁ Αἰγέας ἀντίκρουσε τὸ πλοῖο νά γυρίζῃ μὲ τὰ μαῦρα πανιά, νόμισε ὅτι ὁ γιὸς του δὲ ζῆ πιά. Ἐνας πόνος τοῦ ἔσφιξε τὴν καρδιά, ζαλίστηκε, ἔπεσε ἀπὸ τὸ βράχο στὴ θάλασσα και πνίγηκε. Ἀπὸ τότε ἡ θάλασσα αὐτὴ ὠνομάστηκε *Αἰγαῖο πέλαγος*.

Πάρα πολὺ λυπήθηκε ὁ Θησεάς γιὰ τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ πατέρα του Αἰγέα.

Τότε οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἀνακήρυξαν βασιλιά τους. Ὁ Θησεάς κυβέρνησε τὴν Ἀθήνα μὲ ἰκανότητα και τὴν ἔκαμε μεγάλο κράτος και ἰσχυρό. Ἐνώσε τοὺς δήμους τῆς Ἀττικῆς μὲ τὴν Ἀθῆνα σ' ἓνα κράτος. Τὴν ἔνωση αὐτὴ τὴ γιόρτασαν οἱ Ἀθηναῖοι και κάθε χρόνο τὴν ἐπαναλάβαιναν και τὴν ἔλεγαν γιορτὴ τῶν Παναθηναίων. Καὶ ἄλλα ἀκόμα ἔκαμε ὁ Θησεάς. Ἐλαβε μέρος στήν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία, πολέμησε μὲ τίς Ἀμαζόνες και ἐξετέλεσε και ἄλλους ἄθλους.

Ἄφοῦ βασίλευσε πολὺν καιρὸν, τέλος διώχτηκε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ κατέφυγε στὸ βασιλιά τῆς Σκύρου Λυκομήδη. Ὁ *Λυκομήδης* τὸν φιλοξένησε, μὰ ἔπειτα μὲ δόλο τὸν γκρέμισε ἀπὸ ἕναν ψηλὸ βράχο.

Ἔστερ ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὁ στρατηγὸς τῆς Ἀθήνας, ὁ *Κίμωνας* βρῆκε στὴ Σκύρο τὰ ὀστᾶ τοῦ Θησέα τὰ μετᾶφερε στὴν Ἀθήνα, τὰ ἔθαψε καὶ πάνω ἔχτισε ὠραῖο ναὸ τὸ Θησεῖο, ποῦ σώζεται ὡς τὰ σήμερα.

Η Α Λ Κ Η Σ Τ Η

Κάποτε ὁ Δίας κατεδίκασε τὸ Θεὸ Ἀπόλλωνα, νὰ ὑπηρετήσῃ βουκόλος ἕνα χρόνο στὸ βασιλιά τῶν Φερῶν τῆς Θεσσαλίας Ἀδμητο. Ἐκεῖνον ἀκριβῶς τὸν καιρὸ ὁ ἄδμητος ζητοῦσε νὰ πάρῃ γιὰ γυναῖκα τοῦ τὴν ὠραιότατη Ἀλκηστη τὴν κόρη τοῦ βασιλιά τῆς Ἰωλκοῦ τοῦ Πελῖα.

Πολλὰ ἀρχοντόπουλα ἀπὸ διάφορες πόλεις ζητοῦσαν τὴν Ἀλκηστη, μὰ ὁ Πελῖας διακήρυξε, πὼς θὰ δώσῃ τὴν κόρη του σ' ἐκεῖνο τὸ παληκάρι, ποῦ θὰ κατορθώσῃ, νὰ ζέψῃ στὸ ἄρμα τοῦ δυὸ ἄγρια θηρία ἀπὸ διαφορετικὸ γένος.

Μεγάλῃ ἀγάπῃ εἶχε ὁ ἄδμητος γιὰ τὴν Ἀλκηστη, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ὄρο τοῦ Πελῖα καὶ ἦταν γι' αὐτὸ πολὺ στενοχωρημένος. Μιά μέρα ἐξεμυστηρεύτηκε τὸν πόνο του στὸ βουκόλο του, τὸ θεὸ Ἀπόλλωνα.

Ὁ Ἀπόλλωνας τοῦ ἔδωσε θάρρος κι ἀμέσως τοῦ ἔξεψε στὸ ἄρμα ἕνα λιοντάρι καὶ ἕνα ἀγριογούρουνο. Μὲ χαρὰ ἀπερίγραπτη πήδησε στὸ ἄρμα ὁ ἄδμητος καὶ τὸ ὠδήγησε στὴν Ἰωλκὸν, στὰ βασιλικά ἀνάκτορα. Μόλις τὸν εἶδε ὁ Πελῖας τὸν ἀγκάλιασε καὶ τοῦ ἔδωσε γυναῖκα τὴν κόρη του Ἀλκηστη.

Μὲ τὴν Ἀλκηστη μαζί ὁ ἄδμητος ἐπέστρεψε στὸ βασίλειό του στὶς *Φεργές* καὶ ζοῦσε εὐτυχισμένα.

Ὁ Ἀπόλλωνας μάλιστα γιὰ νὰ τοῦ κάμῃ μεγαλύτερη τὴν εὐτυχία, ἐπειδὴ τὸν ἀγαποῦσε παρεκάλεσε τὶς *Μοῖρες* νὰ τοῦ χαρίσουν τὴ ζωὴ ὅταν θὰ πρόκειται νὰ πεθάνῃ.

Οἱ Μοῖρες δέχτηκαν μὲ τὴ συμφωνία, ὅταν θὰ ἐρχόταν ἡ

ώρα τοῦ θανάτου, νὰ θελήσῃ κάποιος ἄλλος νὰ πεθάνῃ ἀντὶ γιὰ τὸν Ἄδμητο.

Ἡ Ἄλκηστη πεθαίνει γιὰ τὸν Ἄδμητο

Ἡ εὐτυχισμένη ζωὴ τοῦ Ἄδμητου καὶ τῆς Ἄλκηστης δὲν ἦταν δυστυχῶς παντοτεινὴ. Ὁ Ἄδμητος κάποτε ἀρρώστησε βαριὰ καὶ κινδύνευε νὰ πεθάνῃ. Γιὰ νὰ σωθῇ ἔπρεπε νὰ πεθάνῃ κάποιος ἀπὸ τοὺς δικούς του, ὅπως εἶχαν μοιράνει οἱ Μοῖρες. Ὅλοι στὴ χώρα ἔλυποῦνταν πολὺ γιὰ τὸν καλὸν τοὺς βασιλιά. Μὰ κανένας δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ τὴ ζωὴ του γιὰ νὰ τὸν σώσῃ. Κι αὐτοὶ οἱ γέροι γονεῖς του δὲν ἀποφάσιζαν νὰ πεθάνουν γιὰ νὰ ζήσῃ ὁ γιὸς τους.

Μονάχα ἡ γυναίκα του δέχτηκε πρόθυμα νὰ θυσιάσῃ τὴ ζωὴ της. Ὁ Ἄδμητος ὅμως δὲν ἤθελε ποτὲ νὰ γίνῃ αὐτό, δηλαδή νὰ θυσιαστῇ ἡ Ἄλκηστη γιὰ νὰ σωθῇ αὐτός.

Ἐκείνη ὅμως πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ σώσῃ τὸν ἄντρα της. Ὅταν ἦρθε ἡ μέρα τοῦ θανάτου ἔκοψε τὰ μαλλιά της, λούστηκε μὲ ποταμίσιον νερό, φόρεσε ὡραία φορεσιά καὶ τὰ στολίδια της, προσευχήθηκε στοὺς θεοὺς παρακαλώντας νὰ προστατέψουν τὰ παιδιά της, γύρισε ὀλόκληρο τὸ παλάτι, ἀποχαιρέτησε ὄλους καὶ φίλησε τὰ παιδιά της καὶ τὸ σύζυγό της. Κλείστηκε ὕστερα στὴν κάμαρά της καὶ ξαπλώθηκε στὴν κλίνη της.

Σὲ λίγο ἦρθε ὁ **Θάνατος** καὶ τῆς πῆρε τὴν ψυχὴ. Ὁ Ἄδμητος ἔγινε ἀμέσως καλά, μὰ ἦταν ἀφάνταστα ἀπαρηγόρητος γιὰ τὸ χαμὸ τῆς ἀγαπημένης του Ἄλκηστης.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴς Φερὲς ὁ Ἡρακλῆς πηγαίνοντας στὴ Θράκη γιὰ νὰ συλλάβῃ τὰ ἄλογα τοῦ Διομήδη. Ὁ καλόκαρδος Ἄδμητος τὸν δέχτηκε εὐγενικά, τὸν φιλοξένησε καὶ τοῦ διηγῆθηκε τὴ μεγάλη συμφορὰ πού τὸν βρῆκε. Ὁ Ἡρακλῆς τότε, τόσο συγκινήθηκε, ὥστε ἀμέσως βγῆκε ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα καὶ ἔτρεξε στὸν τάφο τῆς Ἄλκηστης. Ἐκαμε θυσίαι στὸ Θάνατο καὶ μὲ προσευχὰς τὸν κάλεσε νὰ ἐμφανιστῇ ἐκεῖ.

Καὶ πραγματικὰ ὁ θάνατος παρουσιάστηκε. Τότε ὁ Ἡρακλῆς πάλαψε μαζί του, τὸν ἐνίκησε καὶ τὸν ἔδεσε μὲ διαμαντέ-

νιες άλυσίδες, ώσπου τόν άνάγκασε νά ξαναφέρη τήν "Άλκηστη στό φώς τής ζωής. "Επειτα ό ήρωας τήν έπήρε από τό χέρι καί τήν ώδήγησε στό σύζυγό της τόν "Άδμητο.

Άπερίγραπτη ήταν ή χαρά του "Άδμητου καί τών Θεσσαλών πού ξανάβλεπαν στή ζωή τήν ώραία τους βασίλισσα. Καί γιαυτό έκαμαν μεγάλες γιορτές σ' όλη τή χώρα τους.

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Ό Φοῖξος καί ή "Ελλη

Στους άρχαίους εκείνους χρόνους βασίλευε στόν Όρχομενό τής Βοιωτίας ό "Αθάμας πού είχε γυναίκα του τή Νεφέλη καί δυό παιδιά, τό **Φοῖξο** καί τήν "**Ελλη**.

Ή **Νεφέλη** άγαπούσε πολύ τά παιδιά της καί τά άνάτρεφε με έπιμέλεια. Μά πέθανε πρόωρα ή δυστυχισμένη καί τά άφησε όρφανά.

Ό "Αθάμας τότε ξαναπαντρεύτηκε καί πήρε άλλη γυναίκα τήν "Ινώ, πού δέν άγαπούσε καθόλου τά δυό όρφανά καί τά μισούσε πάρα πολύ. Μάλιστα ή κακία της τήν έφερε στό σημείο νά σκέφτεται, πώς νά τά έξολοθρέψη. Καί τό σχέδιό της τό έβαλε σ' ένέργεια.

Μά τό πνεύμα τής άγαπημένης των μητέρας τής Νεφέλης άγρυπνούσε για τήν τύχη τών δυό όρφανών. Γι' αυτό μιá νύχτα παρουσιάστηκε στό όνειρό τους καί τους ειπε : «Καλά μου παιδιά, τρέμει ή ψυχή μου, γιατί βλέπω πώς ή μητριά σας ή "Ινώ σκέφτεται για σάς κακά. Φύγετε λοιπόν μακριά από έδω. Πάρτετε αυτό τό χρυσόμαλλο κριάρι, άνεβήτε άπάνω του καί αυτό θα σας όδηγήση πολύ μακριά, εκεί, πού δε θα μπορη νά σας βλάψη».

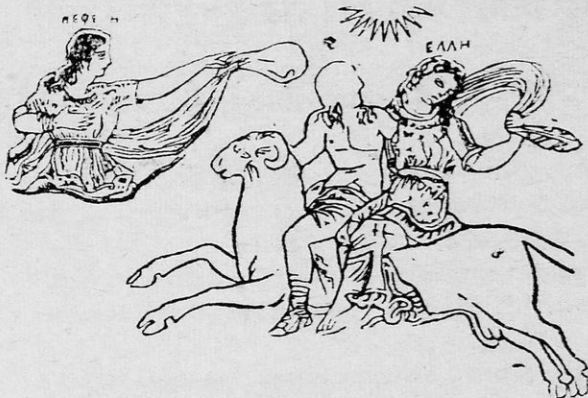
Εύπνησαν τρομαγμένα καί βλέπουν μπροστά τους τό κριάρι. Δέ χάνουν καιρό καβαλικεύουν καί χωρίς νά τά νοιώση κανείς φεύγουν. Περνουν άπάνω από βουνά, κοιλάδες, ποτάμια, έρημους τόπους καί φτάνουν στό στενό τής θάλασσας, πού χωρίζει τήν Εύρώπη από τήν "Ασία. Ή "Ελλη τρομαγμένη κύτταξε κάτω

τῆ θάλασσα, ζαλίστηκε καὶ πρὶν νὰ προφτάσῃ ὁ Φρῖξος νὰ τὴν συγκρατήσῃ, ἔπεσε καὶ πνίγηκε.

Ἐκ τούτου τὸ στενὸ ἐκεῖνο τῆς θάλασσας ὠνομάστηκε **Ἐλλησποντος**.

Ὁ Φρῖξος καταλυπημένος ἐξακολούθησε τὸ ταξίδι καὶ ἔφτασε στὴν ἄκρη τοῦ Εὐξείνου Πόντου σὲ μιὰ χώρα, ποῦ τὴν ἔλεγαν **Κολχίδα**.

Ὁ βασιλιάς τῆς Κολχίδας ὁ **Αἰήτης** τὸν καλοδέχτηκε.

Ὁ Φρῖξος καὶ ἡ Ἑλλη

Ἐκεῖ ὁ Φρῖξος θυσίασε τὸ κριάρι στὸ Σωτήριο Δία καὶ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα τὸ χάρισε στὸν Αἰήτη ἀπὸ εὐγνωμοσύνη.

Ὁ Αἰήτης κρέμασε τὸ δέρμα ἀπὸ μιὰ ψηλὴ βελανιδιά μέσα στὸ ἱερὸ Ἄλσος τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου Ἄρη, ὅπου τὸ φρουροῦσε ἓνας φοβερός δράκοντας πάντα ἄγρυπνος.

Ὁ Φρῖξος ἔμεινε πιά στὴν Κολχίδα, πῆρε γυναίκα του τὴν κόρη τοῦ Αἰήτη Χαλκιόπη κι ἔζησε εὐτυχισμένος.

Ὁ Πελίας κι ὁ Ἰάσωνας

Στὴν **Ἰωλκὸ τῆς Θεσσαλίας** ἦταν κάποτε βασιλιάς ὁ Κριθέας. Μόλις πέθανε τὸν διαδέχτηκε ὁ μεγαλύτερος γιός του ὁ Αἰσώνας. Μὰ ὁ νεώτερος ἀδελφός του ὁ Πελίας τὸν ἔδιωξε καὶ πῆρε αὐτὸς τὸ θρόνο τῆς βασιλείας.

Ὁ δυστυχῆς **Αἴσωνας** ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἴωλλό καὶ ζοῦσε μακριὰ στὰ χτήματά του μὲ τὴν οἰκογένειά του. Τὸ γιό του τὸν **Ἰάσονά** τὸν παράδωσε στὸ σοφὸ Κένταυρο Χείρωνα, ποῦ κατοικοῦσε σὲ μιὰ σπηλιά στὸ ὄρος **Πήλιο**, γιὰ νὰ τὸν ἀναθρέψῃ, ὅπως ἐκεῖνος ἤξερε.

Ὁ Κένταυρος Χείρωνας, ὅπως μάθαμε, ἦταν ὡς τὴ μέση ἄλογο καὶ ἀπὸ τὴ μέση κι ἀπάνω ἄνθρωπος. Εἶχε ὄψη φοβερῆ μὰ ἡ καρδιά του ἦταν γεμάτη καλωσύνη καὶ σοφία. Ὅλοι οἱ ἥρωες ἐγίναν μαθητές του καὶ διδάχτηκαν σπουδαῖα κι ὠφέλιμα πράγματα. Ἀπὸ τὸ Χείρωνα ὁ Ἰάσωνας ἔμαθε μουσική, κυνήγι ἄγριων θηρίων, νὰ ρίχνῃ τὸ τόξο, νὰ σέβεται τοὺς θεοὺς, νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ δίκαιο καὶ ν' ἀψηφάῃ τὸν κίνδυνο. Ἀκόμα ἔμαθε μαντική καὶ γιατρική.

Ἔτσι μεγάλωσε ὁ Ἰάσωνας κι ἐγίνε ὠραιότατο καὶ ἀνδρειότατο παληκάρι. Στὸ νοῦ του ὅμως εἶχε πάντα τὸ πῶς θὰ πάρῃ τὴ βασιλεία ἀπὸ τὸ θεῖο του.

Καὶ ὁ Πελλίας εἶχε τὸ φόβο, πῶς κάποιος θὰ τοῦ πάρῃ κάποτε τὴ βασιλεία, ποῦ εἶχε ἀρπάξει καὶ γι' αὐτὸ εἶχε ρωτήσῃ τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν ἀπὸ ποιὸν νὰ φοβάται. Τὸ μαντεῖο τοῦ ἀπάντησε: «**Νὰ φοβᾶσαι ἀπὸ τὸ μονοσάνδαλο**».

Μιὰ φορὰ ὁ Πελλίας τελοῦσε μεγάλη θυσία στὸν Ποσειδῶνα καὶ κάλεσε πολλοὺς καθὼς καὶ τὸν ἀνιψιό του Ἰάσονα. Ὁ Ἰάσωνας δέχτηκε τὴν πρόσκληση καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Ἴωλλό. Ὄταν ἔφτασε σ' ἓνα ποτάμι συνάντησε μιὰ γριά, ποῦ καθόταν στὴν ὄχθη κι ἔκλαιγε. Τὴ λυπήθηκε καὶ τὴ ρώτησε γιὰτί κλαίει.

— «Θέλω παληκάρι μου νὰ διαβῶ τὸ ποτάμι μὰ δὲν μπορῶ».

Ὁ ἥρωας τότε, κρέμασε τὰ πέδιλά του ἀπὸ τὴ ζώνη του, σήκωσε μὲ τὰ δυνατὰ του χέρια τὴ γριά καὶ πέρασε τὸ ὄρμητικὸ ποτάμι. Ἡ γριά τὸν εὐχαρίστησε καὶ τὸν εὐχήθηκε. Μὰ ὁ Ἰάσωνας παρατήρησε ὅτι ἔχασε τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ πέδιλά του· τοῦ τὸ εἶχε παρασύρει τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμιοῦ.

Σκέφτηκε νὰ γυρίσῃ πίσω, μὰ ἡ γριά τὸν συμβούλεψε νὰ προχωρήσῃ καὶ ἀμέσως ἐξαφανίστηκε. Ἦταν ἡ θεὰ Ἥρα.

Νοιώθοντας ὁ Ἰάσωνας ὅτι ἔχει βοηθὸ τὴ θεὰ προχώρησε κι ἔφτασε στὴν Ἴωλλό. Ὅσοι τὸν εἶδαν θαύμαζαν τὸ παληκάρι. Ὁ θεῖος του, μόλις τὸν εἶδε μονοσάνδαλο, ταραχτήκε· δὲν εἶπε ὅμως τίποτα.

Ἔκαμε, ὅπως συνήθιζαν, πρῶτα τὴ θυσία καὶ κατόπιν κάθισαν οἱ προσκαλεσμένοι σὲ πλούσιο καὶ μεγαλόπρεπο συμπόσιο. Ἐτρώγαν, ἔπιναν καὶ συζητοῦσαν. Κάποια στιγμή ὁ Πεελίας λέει στὸν Ἰάσονα :

— «Ἰάσονα, τί θᾶκανες ἐκεῖνον ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ κινδυνεύει ἡ ζωὴ σου ;»

— «Θὰ τὸν διὰταξα νὰ πάη νὰ φέρῃ τὸ χρυσομάλλο δέρμα» ἀποκρίθηκε ὁ Ἰάσοντας.

— «Ἐσύ, λοιπὸν Ἰάσονα πρέπει νὰ πᾶς νὰ τὸ φέρῃς, εἶπε ὁ Πεελίας. Ἄν τὸ κατορθώσης, τότε θὰ εἶσαι ἄξιος γιὰ τὸ θρόνο τοῦ πατέρα σου. Ἔτσι θὰ σὲ θαυμάζῃ καὶ θὰ σὲ ἀγαπᾷ ὁ λαός σου».

Ὁ γενναῖος Ἰάσοντας δέχτηκε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν προσταγή καὶ ἄρχισε τίς ἐτοιμασίες γιὰ τὴν μακρινὴν καὶ ἐπικίνδυνην ἐκστρατεία.

Ἡ Ἀργὼ καὶ οἱ Ἀργοναῦτες

Ὁ Ἰάσοντας, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, κάλεσε τὸν περίφημον

Ἀργὼ καὶ Ἀργοναῦτες

ναυπηγὸ Ἄργο νὰ τοῦ κατασκευάσῃ πλοῖο μὲ πενήντα κουπιά. Ὁ Ἄργος τὸ ἔκαμε σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιο, ποῦ ἔδωσε ἡ θεὰ

Ἰαθηνᾶ. Τὴν ξυλεία τὴν ἔφεραν ἀπὸ τὸ Πήλιο καὶ τὸ κατάρτι, ποὺ ἦταν ἀπὸ τὴν ἱερὴ βελανιδιά τοῦ Μαντείου τῆς Δωδώνης τὸ τοποθέτησε ἡ Ἰαθηνᾶ.

Στὸ μεταξύ ὁ Ἰάσοντας ἔστειλε κήρυκες σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα νὰ προσκαλέσουν τοὺς πιὸ ἀνδρείους ἥρωες τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης νὰ τὸν βοηθήσουν.

Μὲ προθυμία ἔτρεξαν στὴν Ἰωλκὸ, ὁ *Ἡρακλῆς*, ὁ *Θησέας*, ὁ *Κάστορας* καὶ ὁ *Πολυδεύκης*, οἱ φτερωτοὶ γιοὶ τοῦ βοριᾶ *Ζήτης* καὶ *Κάλας*, ὁ *Ἀδμητος*, ὁ ξακουστὸς μουσικὸς *Ὀρφέας* καὶ πολλοὶ ἄλλοι, τὸ ὄλον πενήντα.

Τὸ πλοῖο αὐτὸ πῆρε τὸ ὄνομα τοῦ Ἄργου καὶ ὠνομάστηκε *Ἄργω* καὶ οἱ ἥρωες ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴν ἐκστρατεία *Ἄργοναῦτες*. Κυβερνήτης τῆς Ἄργως καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας ἀνέλαβε ὁ Ἰάσοντας.

Οἱ ἀργοναῦτες ἀφοῦ πρόσφεραν θυσία στοὺς θεοὺς ξεκίνησαν. Διασχίζοντας τὴ γαλανὴ θάλασσα τοῦ Αἰγαίου ἔφτασαν στὸ νησί *Δῆμο*. Ἐδῶ οἱ ἀργοναῦτες φιλοξενήθηκαν πολὺν καιρὸ. Ἐπειτα προχώρησαν κι ἔφτασαν στὴν *Σαλμυδησοῦ* τῆς Θράκης, ὅπου ἦταν βασιλιάς ὁ τυφλὸς μάντης *Φινέας*. Ὁ Φινέας ὑπόφερε ἀπὸ φοβερὸ κακὸ. Ὅταν τοῦ ἔβαζαν μπροστά του τραπέζι μὲ φαγητὰ οἱ φτερωτὲς Ἄρπυες ἔρχονταν καὶ τὰ ἔτρωγαν ἢ τὰ μόλυναν.

Οἱ ἀργοναῦτες παρακάλεσαν τὸ Φινέα νὰ τοὺς δώση συμβουλὲς γιὰ τὸ ταξίδι τους. Ὁ τυφλὸς μάντης τοὺς ὑποσχέθηκε, πὼς θὰ τοὺς βοηθήσει, ἂν κι αὐτοὶ τὸν λευθέρωναν ἀπὸ τὸ τρομερὸ μαρτύριο ποὺ ὑπόφερε.

Τότε οἱ φτερωτοὶ γιοὶ τοῦ βοριᾶ Ζήτης καὶ Κάλας μὲ τὰ γυμνά τους ξίφη κυνήγησαν τὶς Ἄρπυες στὸν ἀέρα καὶ ἀπάλλαξαν τὸ Φινέα.

Ὁ καλὸς μάντης γεμᾶτος εὐγνωμοσύνη προεῖπε στοὺς Ἄργοναῦτες τοὺς κινδύνους, ποὺ θὰ συναντήσουν καὶ τοὺς συμβούλεψε τι νὰ κάμουν γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπ' αὐτούς.

Ἄφοῦ πῆραν τὶς ὁδηγίες εὐχαρίστησαν τὸ Φινέα καὶ ἐξεκίνησαν πάλι. Φτάνουν στὸ μέρος ἐκεῖνο, ποὺ ἡ θάλασσα στένευε ἀνάμεσα σὲ δυὸ ψηλοὺς βράχους, ποὺ ἄνοιγαν καὶ ἐκλείναν, ὥστε σύντριβαν κάθε τι, ποὺ βρισκόταν ἀνάμεσά τους. Τὸ πέ-

ρασμα ανάμεσα ἀπ' αὐτοὺς ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνο. Τὸ στενὸ αὐτὸ τὸ ἔλεγαν **Συμπληγάδες Πέτρες**.

Ἡ Ἀργῶ ἔφτασε στὴν ἄκρη τοῦ στενοῦ καὶ σταμάτησε. Οἱ Ἀργοναῦτες τότε, κατὰ τὴ συμβουλή τοῦ Φινέα, μόλις ἄρχισαν ν' ἀνοίγουν οἱ πέτρες ἀπόλυσαν ἓνα περιστέρι γιὰ νὰ περάση πετώντας. «Ἄν περάση τὸ περιστέρι χωρὶς νὰ βλαφτῆ, νὰ περάστε μὲ τὸ πλοῖο σας ἄφοβα» τοὺς εἶχε πεῖ ὁ μάντης.

Τὸ περιστέρι πέρασε καὶ μόνο στὴν ἄκρη τῆς οὐρᾶς τοῦ πειράχτηκε λίγο ἀπὸ τὴ σύγκρουση τῶν βράχων. Οἱ Ἀργοναῦτες πῆραν θάρρος. Καὶ μόλις ἄνοιγαν πάλι οἱ βράχοι, κωπηλατώντας μὲ δύναμη, κατάρθωσαν νὰ περάσουν τὸ στενὸ. Μόνο λίγο κτύπησε ἡ πρύμη τῆς Ἀργῶς. Ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμή οἱ Συμπληγάδες πέτρες ἔμειναν ἀκίνητες.

Προχωρώντας οἱ Ἀργοναῦτες πέρασαν τὸν Εὐξεινο Πόντο καὶ ἔφτασαν στὴν Κολχίδα στὴ χώρα τοῦ βασιλιᾶ Αἰήτη, ποῦ εἶχε τὸ χρυσόμαλλο δέρμα.

Ὁ Ἰάσοντας παίρνει τὸ χρυσόμαλλο δέρμα

Ὁ Αἰήτης καλοδέχτηκε τοὺς ἥρωες τῆς Ἀργῶς καὶ τοὺς φιλοξένησε. Ὑστερα τοὺς ρώτησε γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ. Ὁ Ἰάσοντας τοῦ ἀπάντησε, πῶς ἦρθαν γιὰ νὰ πάρουν τὸ χρυσόμαλλο δέρμα.

Ὁ βασιλιάς δὲν ἤθελε καθόλου νὰ δώσῃ τὸ μεγάλο αὐτὸ θησαυρὸ, μὰ δὲν τολμοῦσε ὅμως νὰ τὸ ἀρνηθῆ σὲ τέτοιους ἥρωες. Τὶ νὰ κάμῃ λοιπόν; Ὑποσχέθηκε, πῶς θὰ δώσῃ τὸ δέρμα, ἂν ὁ Ἰάσοντας θὰ ἐκτελοῦσε τὸν παρακάτω ἄθλο:

Νὰ ζέψῃ δυὸ ἄγριους ταύρους ποῦ εἶχε δωρήσει ὁ θεὸς Ἥφαιστος στὸν Αἰήτη. Μ' αὐτοὺς νὰ ὀργώσῃ ἓνα χωράφι καὶ νὰ σπείρῃ δόντια δράκοντα. Ἀπ' αὐτὰ θὰ φύτρωναν ἔνοπλοι πολεμιστὲς. Αὐτοὺς ἔπρεπε νὰ τοὺς σκοτώσῃ.

Ὁ Ἰάσοντας δέχτηκε νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ἐπικίνδυνο αὐτὸ ἄθλο, γιὰτὶ στηρίχτηκε, ὄχι μόνο στὴ δύναμή του, ἀλλὰ καὶ στὸ θάρρος, ποῦ τοῦ ἔδωσε ἡ θυγατέρα τοῦ Αἰήτη, ἡ μάγισσα **Μήδεια**.

Ἡ Μήδεια ἀγάπησε τὸν Ἰάσονα καὶ τοῦ εἶπε ὅτι θὰ τὸν βοηθήσῃ στὸ σκοπὸ τοῦ, ἂν θὰ τὴν ἔπαιρνε γυναίκα τοῦ. Ὁ Ἰάσονας ὑποσχέθηκε, πὼς θὰ ἔκανε αὐτό, πού ζήτησε ἡ Μήδεια. Τότε ἐκείνη τοῦ δίνει ἓνα μαγικὸ λιθάρι καὶ μιὰ μαγικὴ ἀλοιφή καὶ τὸν συμβούλεψε τί νὰ κάμῃ.

Ὁ Αἰήτης τὴν ἡμέρα, πού εἶχαν ὀρίσει, ὀδηγεῖ τὸν Ἰάσονα στὸ μέρος, πού ἦταν οἱ ταῦροι. Μόλις ἀνοίχτηκαν οἱ θύρες ὤρμησαν ἔξω τὰ ἐξαγριωμένα ζῶα, πού πετοῦσαν φωτιές ἀπὸ τὰ μάτια καὶ ἀπ' τὰ ρουθούνια τοὺς καπνοὺς. Ρίχτηκαν μὲ ὄρμῃ κατὰ τοῦ ἥρωα, μὰ δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν βλάψουν, γιατί ἡ μαγικὴ ἀλοιφή τὸν προφύλαγε. Μὲ τὰ δυνατὰ τοῦ χέρια τότε ἔπιασε τοὺς ταύρους καὶ τοὺς ἔξεψε στὸ ἀλέτρι.

Ὁργώσε χωρὶς ἀργοπορία τὸ χωράφι κι ἔσπειρε τὰ δόντια. Ὅταν τέλειωσε στάθηκε σὲ μιὰν ἄκρη καὶ παρατηροῦσε. Μὲ μιᾶς βλέπει ν' ἀνασηκῶνεται τὸ χῶμα καὶ ἀπὸ μέσα νὰ πετιῶνται πολλοὶ ἔνοπλοι πολεμιστές, πού φώναζαν δυνατὰ, εἶχαν τὴν ὄψη ἄγρια, ἐκινούσαν σπαθιά γυμνά καὶ ἦταν ἔτοιμοι νὰ ὠρμήσουν κατὰ τοῦ Ἰάσονα.

Μὰ αὐτὸς σύμφωνα μὲ τὴ συμβουλή τῆς Μήδειας πέταξε ἀνάμεσά τους τὸ μαγικὸ λιθάρι, πού χτύπησε μερικούς. Ἀρχισε τότε μιὰ φιλονικία μεταξὺ τους, γιατί ὁ ἓνας κατηγοροῦσε τὸν ἄλλον, πὼς ἔρριξε τὴν πέτρα. Ἡ φιλονικία σιγὰ σιγὰ ἔγινε μάχη μὲ τόση μανία, ὥσπου ἀλληλοσκοτώθηκαν ὄλοι.

Ὁ Αἰήτης σὰν εἶδε τὸ μεγάλο κατόρθωμα τοῦ Ἰάσονα ἄρχισε νὰ σκέφτεται τί νὰ κάμῃ, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα.

Προσκαλεῖ λοιπὸν τοὺς ἀργοναῦτες σὲ πλούσιο τραπέζι. Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν καλὰ πῆγαν καὶ κοιμήθηκαν ὕπνο γλυκύτατο. Ἡ Μήδεια, πού ἤξερε, πὼς κάτι κακὸ θὰ κάμῃ στοὺς Ἀργοναῦτες ὁ πατέρας τῆς, πῆγε κρυφὰ στὸν Ἰάσονα καὶ τοῦ λέει : «Ἰάσονα, ὁ πατέρας μου σκέφτεται κακὰ γιὰ τὴ ζωὴ σας. Ἐλα νὰ σὲ βοηθήσω νὰ πάρῃς τὸ χρυσόμαλλο δέρμα καὶ νὰ φύγουμε γρήγορα μακριὰ ἀπὸ ἐδῶ».

Ὁ Ἰάσονας εἰδοποίησε τοὺς Ἀργοναῦτες νὰ ἐτοιμάσουν τὸ καράβι γιὰ ταξίδι καὶ νὰ τὸν περιμένουν. Αὐτὸς ἀκολούθησε τὴ Μήδεια. Τράβηξαν γιὰ τὸ Ἄλσος. Στὴν εἴσοδο φύλαγε ὁ ἀκοίμητος δράκοντας. Ἡ μάγισσα τὸν ἀποκοίμισε μὲ μαγικὸ

βοτάνι και ὁ Ἴάσοντας τὸν σκότωσε. Μπήκε ἀμέσως στὸ ὄμορφο Ἴαλος, ἄρπαξε τὸ δέρμα καὶ ἔφυγαν γιὰ τὴν Ἄργω. Ὅλα ἦταν ἔτοιμα, πήδησαν μέσα μὲ τὴ Μήδεια καὶ ξεκίνησαν.

Ἡ ἐπιστροφή τῶν Ἀργοναυτῶν

Μόλις ἔμαθε τὰ συμβάντα ὁ Αἰήτης καταδίωξε μὲ μανία τοὺς Ἀργοναυτεῖς μὰ δὲν κατώρθωσε νὰ τοὺς προφτάσῃ καὶ γύρισε ἄπρακτος στὴν Κολχίδα. Δὲν μπορούσε ὅμως νὰ ἡσυχάσῃ καὶ ἔστειλε πολλοὺς Κόλχους νὰ τοὺς καταδιώξουν καὶ νὰ φέρουν πίσω τὴ Μήδεια.

Οἱ Ἀργοναυτεῖς ταξιδεύοντας γιὰ τὴν Ἑλλάδα περιπλανήθηκαν πολὺν καιρὸ σὲ διάφορα μέρη ἀπὸ τὶς τρικυμίες. Κάποτε ἔφτασαν στὸ νησί τῆς μάγισσας Κίρκης. Ἐπέρασαν ἀπὸ τὶς φοβερὲς Σειρήνες, ποὺ μὲ τὰ θελκτικὰ τραγούδια τοὺς κατάφεραν νὰ βγαίνουν στὸ νησί τους οἱ περαστικοὶ ναυτικοὶ καὶ τοὺς ἐξόντωναν. Αὐτὲς τὶς ἀποστόμωσε ὁ Ὀρφέας μὲ τὰ γλυκὰ τραγούδια καὶ τὴ λύρα του.

Ὑστερα ἔφτασαν στὸ νησί τῶν Φαιάκων στὴν Κέρκυρα. Οἱ **Φαίακες** μὲ τὸν καλὸ τους βασιλιὰ Ἀλκίνοο δέχτηκαν πρόσχαρα τοὺς Ἀργοναυτεῖς καὶ τοὺς φιλοξένησαν. Ἐκεῖ τοὺς πρόφτασαν οἱ Κόλχοι καὶ ζήτησαν τὴ Μήδεια. Μὰ αὐτὴ μόλις τὸ ἔμαθε παντρεύτηκε τὸν Ἴάσονα. Ἔτσι ὁ Ἀλκίνοος εἶπε στοὺς Κόλχους, πὼς δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὴν πάρουν ἀπὸ τὸν ἄντρα της.

Οἱ Κόλχοι μόλις ἔμαθαν, πὼς ἡ Μήδεια παντρεύτηκε, δὲν ἤξεραν τί νὰ κάνουν. Ἐπειδὴ ἐφοβόνταν νὰ ἐπιστρέψουν στὴ χώρα τους δίχως τὴ Μήδεια προτίμησαν νὰ μείνουν γιὰ πάντα στὸ νησί τῶν Φαιάκων.

Ἀπὸ ἐκεῖ οἱ Ἀργοναυτεῖς ἔφυγαν καὶ ὕστερ ἀπὸ πολλὰς περιπέτειες καὶ ταλαιπωρίες ἔφτασαν στὴν Κρήτη, ἀπὸ ἐκεῖ στὴν Αἴγινα καὶ τέλος γύρισαν στὴν Ἴωλκὸ μαζὶ μὲ τὸ χρυσομαλλο δέρμα. Ὅλος ὁ λαὸς τοὺς ὑποδέχτηκε μὲ ἐνθουσιασμό, ἔκαμαν γιορτὲς καὶ τραγουδοῦσαν τραγούδια, ποὺ ἐξυμνοῦσαν τὴν τόλμη καὶ τὴν παληκαριὰ τῶν Ἀργοναυτῶν.

Ὁ Αἴσοντας, ὁ πατέρας τοῦ Ἴάσονα ζοῦσε ἀκόμα γέρος

πιά, μὰ ἡ Μήδεια, μὲ τὰ μαγικά της βότανα, τὸν ἔκαμε νὰ ξανανιώση.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ ὁ Ἰάσοντας μὲ τὴ Μήδεια ἔφυγαν κι ἦρθαν στὴν Κόρινθο ὅπου ζοῦσαν εὐτυχισμένοι. Ἀλλὰ μιὰ μέρα ἡ Μήδεια ἔφυγε μὲ ἕνα ἀμάξι, πού τὸ ἔσερναν δράκοντες φτερωτοὶ καὶ λένε ὅτι κατέληξε στὴν Ἀσία καὶ ὅτι ἀπὸ αὐτὴν κατάγονται οἱ Μῆδοι.

Γιὰ τὸν Ἰάσωνα λέγεται ὅτι σκοτώθηκε μέσα στοῦ νοῦ τοῦ Ποσειδῶνα στὴν Κόρινθο ἀπὸ ἕνα ξύλινο δοκάρι πού ἔπεσε πάνω του. Τὸ δοκάρι αὐτὸ ἦταν λείψανο ἀπὸ τὴν Ἀργῶ.

Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ἡ ἀφορμὴ τοῦ πολέμου

Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος εἶναι ἀπὸ τίς ὠραιότερες διηγήσεις τῆς ἀρχαίας μυθολογίας. Ὄνομάζεται Τρωϊκὸς γιατί ἔγινε στὴν *Τροία* τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κοντὰ στὸν Ἑλλήσποντο. Βασιλιάς τῆς Τροίας τότε ἦταν ὁ *Πρίαμος*, ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιώτερους βασιλιάδες τοῦ κόσμου. Εἶχε πολλὰ παιδιά. Τὸ μεγαλύτερο ὁ *Ἔκτορας* ἦταν ὁ ἀνδρειότερος ἀνάμεσα στοὺς Τρῶες κι ὁ μικρότερος ὁ Πάρις, ἦταν περίφημος γιὰ τὴν ὁμορφιά του. Ἐλεγαν, πὼς τοῦ τὴν χάρισε ἡ Θεὰ Ἀφροδίτη.

Ὁ ὠραῖος *Πάρις* μιὰ μέρα ἀρμάτωσε ἕνα καράβι καὶ ξεκίνησε νὰ ἐπισκεφτῆ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ προσφέρῃ θυσία στὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν. Ὄταν ἔφτασε στὴν Ἑλλάδα πέρασε ἀπὸ πολλὲς πολιτείες καὶ τέλος πῆγε στὴ Σπάρτη, ὅπου βασίλευε ὁ *Μενέλαος* μὲ τὴ γυναίκα του τὴν ὠραία *Ἑλένη* τὴν ὁμορφότερη γυναίκα τῆς οἰκουμένης. Τὸ παλάτι τοῦ Μενέλαου ἄστραφτε ἀπὸ τὸ χρυσάφι καὶ τὸ ἀσήμι.

Ἐκεῖ ὁ Πάρις ζήτησε φιλοξενία λέγοντας :

«Πολυχρονεμένε βασιλιά, ἦρθα ξένος στὴν ξακουστὴ σου πολιτεία καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ δεχτῆς στ' ἀνάκτορά σου, νὰ μείνω λίγες μέρες, γιὰ νὰ ἰδῶ τὴ χώρα σου καὶ τὸν ἄξιο καὶ φίλεργο λαό σου».

Ὁ Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη μὲ χαρὰ δέχτηκαν τὸ χαριτωμένο

βασιλόπουλο στο παλάτι τους και πρόσταξαν τους υπηρέτες τους να φροντίσουν και για τους ναυτες του, που ἔμειναν στο καράβι.

Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ὁ Μενέλαος λαβαίνει εἶδηση ἀπὸ τὴν Κρήτη νὰ πάη ἐκεῖ τὸ γρηγορώτερο γιὰ κάποια σπουδαία ὑπόθεση.

Φεύγοντας ὁ Μενέλαος παρακαλεῖ τὸν Πάρη νὰ μείνη, ὥσπου νὰ ἐπιστρέψῃ.

Ὁ Πάρης γοητεύτηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τῆς Ἑλένης, τὴν ἀγάπησε καὶ σκέφτηκε νὰ τὴν πάρῃ νὰ φύγῃ τώρα πού ἔλειπε ὁ Μενέλαος. Στὸ σχέδιό του αὐτὸ τὸν βοήθησε καὶ ἡ θεὰ Ἄφροδίτη.

Προσκάλεσε μιὰ μέρα τὴν Ἑλένη στὸ καράβι του γιὰ νὰ τῆς ἀποδώσῃ τὴν ἐπίσκεψη. Ἡ βασίλισσα χωρὶς νὰ βάλῃ κακὸ στὸ νοῦ της δέχτηκε. Μὰ σὰν ἀνέβηκε στὸ πλοῖο, οἱ ναῦτες ὠρμηγεμένοι ἀπὸ τὸν Πάρη ἀμέσως σήκωσαν τὴν ἄγκυρα καὶ ἄρχισαν νὰ τραβοῦν τὰ κουπιά.

Ἐπιπλέον ἀπὸ λίγων ἡμερῶν ταξίδι ἡ Ἑλένη βρίσκεται στὴν Τροία στὰ ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου.

Ὅταν ἐπέστρεψε ὁ Μενέλαος καὶ ἔμαθε τὸ τί συνέβη, τὸν ἔπιασε θυμὸς μέγας κι ἓνα μῖσος πού ἔφτανε τὴ μανία. Καὶ δὲ σκεφτόταν τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ ἐκδικηθῇ.

Ἀμέσως στέλνει μῆνυμα στὸν ἀδελφὸ του τὸ βασιλιὰ τῶν *Μυκηνῶν* Ἀγαμέμνονα, γιὰ ὅ,τι ἔγινε. Σὲ λίγο καιρὸ ὅλη ἡ Ἑλλάδα ἔμαθε, πῶς ὁ Πάρης ἔκλεψε τὴν ὠραία Ἑλένη. Αὐτὸ ὅμως ἦταν προσβολὴ γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ ὅλοι οἱ βασιλιάδες ὠρκίστηκαν νὰ ἐκστρατέψουν, γιὰ νὰ τιμωρήσουν τὸν Πάρη καὶ νὰ πάρουν πίσω τὴν Ἑλένη.

Ἡ ἐτοιμασία τῆς ἐκστρατείας

Οἱ ἐτοιμασίες γιὰ τὴν ἐκστρατεία ἄρχισαν. Στὸ μεταξύ ὅμως ὁ Μενέλαος καὶ ὁ βασιλιὰς τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσεύς πῆγαν ἀποσταλμένοι στὴν Τροία καὶ ζήτησαν πίσω εἰρηνικὰ τὴν Ἑλένη, ἀλλὰ οἱ *Τρῶες* ἀρνήθηκαν νὰ τὴ δώσουν.

Τότε ὁ πόλεμος κηρύχτηκε. Ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ τὴ Ρόδο

ὡς τὴ Μακεδονία ὅλες οἱ πολιτεῖες λαβαίνουν μέρος. Στὴν **Αὐλίδα** τῆς Βοιωτίας ὤρισαν νὰ γίνῃ ἡ συγκέντρωση, γιὰ νὰ ξεκινήσουν. Μαζεύτηκαν λοιπὸν ἐκεῖ 1200 πλοῖα καὶ παραπάνω ἀπὸ 100 χιλιάδες πολεμιστές. Ἀρχηγὸς σ' ὅλον αὐτὸ τὸ στρατὸ καὶ στόλο ἀνέλαβε ὁ ἔνδοξος **Ἀγαμέμνονας**.

Μὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι φημισμένοι ἥρωες ἔλαβαν μέρος στὴ λαμπρὴ αὐτὴ ἐκστρατεία, ὅπως ὁ **Ἀχιλλέας** ὁ ὠραιότερος καὶ ἀνδρειότερος ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνες, ποὺ μέσα σὲ πενήντα καράβια του ὠδηγοῦσε τοὺς μαχητές του, τοὺς ὀνομαστοὺς Μυρμηδόνες ἀπὸ τὴ Φθία. Λέγανε μάλιστα, πὼς ὁ Ἀχιλλέας ἦταν γιὸς τοῦ **Πηλέα** καὶ τῆς θεᾶς **Θέτης**, ποὺ πάντα τὸν ὑποστήριζε καὶ τὸν βοηθοῦσε.

Ὁ Ἀχιλλέας, ποὺ εἶχε μάθει τὴν τέχνη τοῦ πολέμου κοντὰ στὸ σοφὸ Κένταυρο Χείρωνα, εἶχε μαζὶ του φίλο ἀχώριστο κι ἀγαπημένο τὸν Πάτροκλο, ἓνα ἀνδρεῖο παληκάρι.

Μετὰ τὸν Ἀχιλλέα, δεύτερος στὴν ἀνδρεία ἐρχόταν ὁ πελώριος **Αἴαντας ὁ Τελαμώνιος** ἀπὸ τὴ **Σαλαμίνα**. Ἀπὸ τὴν **Πύλο** ἦρθε ὁ γέρο—**Νέστορας**, καλομίλητος καὶ φρόνιμος. Οἱ γνῶμες του καὶ οἱ συμβουλές του εἶχαν ἀξία, ὅπως καὶ τῶν θεῶν. Ἀκόμα ἔλαβαν μέρος στὴν ἐκστρατεία, ὁ πολυμήχανος βασιλιάς τῆς Ἰθάκης ὁ **Ὀδυσσεύς**, ὁ Φιλοκτήτης, ποὺ εἶχε τὸ τόξο καὶ τὰ βέλη τοῦ Ἡρακλῆ καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Ὅλα ἦταν ἔτοιμα πιά. Τὸ λιμάνι τῆς Αὐλίδας γέμισε πλοῖα μὲ στρατὸ. Μὰ ὁ ἄνεμος δὲ φυσοῦσε, γιὰ νὰ κινήσουν τὰ καράβια καὶ οἱ μέρες περνοῦσαν. Ἡ γαλήνη αὐτὴ στενοχωροῦσε τοὺς στρατιῶτες, ποὺ φλέγονταν ἀπὸ τὴ λαχτάρα νὰ πολεμή-καὶ νὰ κάμουν τὸ χρέος τους πρὸς τὴν Πατρίδα. Ἄρχισαν λοιπὸν νὰ παραπονιοῦνται.

Ἡ κατάσταση αὐτὴ ἀνάγκασε τοὺς στρατηγοὺς νὰ ρωτήσουν τὸ μάντη Κάλχα γιὰ τὴν αἰτία τοῦ κακοῦ.

Ἡ θυσία τῆς Ἰφιγένειας

Ὁ **Μάντης Κάλχας** ἀπάντησε στοὺς στρατηγοὺς : « Ἀκοῦστε βασιλιάδες ! Ἡ θεὰ Ἄρτεμις εἶναι ὠργισμένη, γιὰτὶ ὁ βασιλιάς Ἀγαμέμνονας ἐσκότωσε τὸ ἱερό της ἐλάφι. Καὶ δὲ θὰ πάψῃ τὴν

ὄργη της ἂν ὁ ἀρχιστράτηγος Ἀγαμέμνωνας δὲ θυσιάσῃ τὴν πρῶτη του κόρη τὴν Ἰφιγένεια».

Ὁ λόγος αὐτὸς σὰ μαχαίρι ἔσχισε τὴν καρδιά τοῦ Ἀγαμέμνονα. Ἡ πατρικὴ ἀγάπη δὲν τὸν ἄφηνε νὰ θυσιάσῃ τὴν κόρη του, στὴν προσταγὴ τῆς θεᾶς. Μὰ πάλι πῶς ἦταν δυνατό τόσοι στρατὸς καὶ στόλος νὰ κάθεται στὴν Αὐλίδα ἄπρακτος ;

Τέλος ὁ ἀδερφός του ὁ Μενέλαος τὸν ἔπεισε νὰ γράψουν ἐπιστολὴ στὴ σύζυγό του Κλυταιμῆστρα, ποὺ ἔμενε στὶς Μυκῆνες, νὰ στείλῃ τὴν Ἰφιγένεια στὴν Αὐλίδα, γιατί ἀποφάσισε νὰ τὴν παντρέψῃ μὲ τὸν Ἀχιλλέα.

Μὰ ἡ **Κλυταιμῆστρα** δὲν στέλνει μονάχη τὴν Ἰφιγένεια, ἀλλὰ ἔρχεται μαζί της στὴν Αὐλίδα. Σὰν ἔφτασε στὸ στρατόπεδο, εἶδε ὅτι ὁ Ἀγαμέμνωνας βρισκόταν μέσα στὴ σκηνὴ του βυθισμένος σὲ μεγάλη στενοχώρια. Γεμάτη ἀνησυχίες τὸν ρώτησε, γιατί εἶναι λυπημένος. Ἐκεῖνος δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθεια καὶ τῆς εἶπε τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κάλχα.

Ἡ βασίλισσα πέφτει στὰ πόδια τοῦ Ἀγαμέμνονα, τὸν παρακαλεῖ καὶ τὸν ἱκετεύει νὰ λυπηθῇ τῇ θυγατέρα τους. Ἦταν μιὰ στιγμὴ ποὺ ὅλοι συγκινήθηκαν.

Τότε ἡ Ἰφιγένεια μὲ τὴν καθαρόαιμη ἑλληνικὴ ψυχὴ της σηκώνει ψηλὰ τὸ κεφάλι της καὶ λέει :

«Μητέρα μὴν κλαῖς καὶ μὴν ὀργίζεσαι κατὰ τοῦ πατέρα. Πῆρα τὴν ἀπόφασιν νὰ πεθάνω. Γιατί νὰ ὑπολογίσω τὴ ζωὴ μου, ἀφοῦ τόσες χιλιάδες Ἕλληνες εἶναι ἔτοιμοι νὰ πεθάνουν γιὰ τὴν πατρίδα ; Κι ἐγὼ θέλω νὰ πεθάνω γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Κοίταξε μητέρα μου, ὅλη ἡ Ἑλλάδα βλέπει πρὸς ἐμένα. Ἀπὸ ἐμένα ἐξαρτᾶται νὰ καταστραφῇ ἡ Τροία, νὰ τιμωρηθῇ ὁ Πάρις καὶ νὰ σωθῇ ἡ τιμὴ τῆς Πατρίδας μας. Θυσιάστε με καὶ καταστρέψτε τὴν Τροία.

Στολισμένη, ὅπως ἦταν, προχώρησε πρὸς τὸ βωμὸ καὶ εἶπε στὸ μάντη» :

«Κάμε Κάλχα ἐκεῖνο, ποὺ ζητᾷ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδας».

Χαρὰ μαζί μὲ λύπη κατέλαβε τὸ στρατὸ ἀπὸ τὴ γενναιότητα τῆς ἑλληνοπούλας. Ὅλοι τὴ θαύμασαν καὶ μιὰ ἄκρα σιωπὴ μὲ μιᾶς ἐπεκράτησε παντοῦ. Οἱ στιγμὲς ἦταν ἐξαιρετικὲς. Τὰ μάτια ὅλων δακρυσμένα ἔπεσαν ἀπάνω στὸ μάντη καὶ τὴν Ἰφιγένεια.

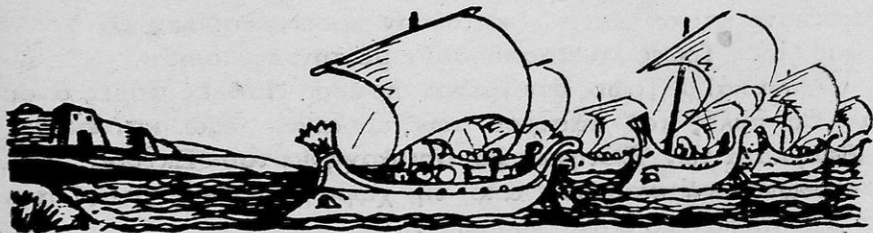
Ὁ μάντης δακρυσμένος ἔσυρε τὴ μάχαιρα γιὰ νὰ θυσιάσῃ τὴν κόρη. Μὰ εὐθὺς τὰ μάτια τοῦ θάμπωσαν, ὁ βωμὸς σκεπάστηκε ἀπὸ ἓνα πυκνὸ σύννεφο. Καὶ ἡ μάχαιρα ἀντὶ νὰ κόψῃ τὸ λαιμὸ τῆς Ἰφιγένειας ἔκοψε τὸ λαιμὸ ἑνὸς ἐλαφιοῦ, ποῦ τοπο-

Ἡ θυσία τῆς Ἰφιγένειας

θέτησε ἡ θεὰ Ἄρτεμη στὴ θέση τῆς Ἰφιγένειας. Ἀυτὸ τὸ ἐλάφι θυσίασε ὁ Κάλχας, ἐνῶ τὴν Ἰφιγένεια τὴν ἐπῆρε ἡ θεὰ μέσα στὸ σύννεφο, τὴν ἔφερε σ' ἓνα ναὸ τῆς πολὺ μακριὰ στὴν Ταυρίδα καὶ τὴν ἔκαμε ἰέρεια.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴ θυσία αὐτὴ φύσηξε οὖριος ἄνεμος, φούσκωσαν τὰ πανιά καὶ ξεκίνησαν οἱ Ἕλληνες γιὰ τὴν Τροία.

Ξεκίνησαν γιὰ τὴν Τροία

Ἡ Πολιορκία τῆς Τροίας

Στὴ χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ποῦ εἶναι κοντὰ στὸν Ἑλλησποντο, ὑψωνόταν περήφανο τὸ βουνὸ *Ἰδη*. Ἐκεῖ στοὺς πρόποδες τῆς Ἰδης ἦταν χτισμένη ἡ Τροία, ἡ περίφημη πόλη μὲ τὰ ἰσχυρά της κάστρα, τὰ πολλὰ της πλοῦτη καὶ τὴν ἀνδρεία τῶν κατοίκων της.

Ὅταν ἔμαθαν οἱ Τρῶες τὴν ἐκστρατεία τῶν Ἑλλήνων συγκέντρωσαν τὶς δυνάμεις τους καὶ ἀκόμα ζήτησαν βοήθεια ἀπὸ τὶς γειτονικὲς πόλεις. Ἀρχηγὸ τους ἀνακήρυξαν τὸν ἀνδριότατο Ἔκτορα.

Τὴν ἡμέρα ποῦ φάνηκε ἀπὸ μακριὰ ὁ ἑλληνικὸς στόλος, ὁ *Ἔκτορας* γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πατρίδα του, ὠδήγησε τὰ στρατεύματά του στὴν ἀκρογιαλιά γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Ἕλληνες νὰ βγοῦν στὴν ξηρὰ.

Ἐκεῖ, ἔγινε σφοδρότατη μάχη. Πρῶτος πήδησε ἀπὸ τὸ πλοῖο στὴν ξηρὰ ὁ *Πρωτεσίλαος*, μὰ φονεύτηκε. Αὐτὸ ὅμως ἔκαμε πρὸ δυνατὴ τὴν ὄρμη τῶν Ἑλλήνων, ποῦ μὲ τὰ κοντάρια τους χτυποῦσαν τοὺς ἐχθροὺς ἀλύπητα, ὥσπου τοὺς ἀνάγκασαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν παραλία, νὰ φύγουν πίσω στὴν πόλη τους καὶ νὰ κλειστοῦν στὰ ψηλά της φρούρια.

Οἱ Ἕλληνες τότε τράβηξαν τὰ καράβια τους στὴ στεριά. Κατασκεύασαν γύρω γύρω ὄχυρὸ ξύλινο φρούριο, ἄνοιξαν μεγάλες τάφρους καὶ ὠργάνωσαν τὸ στρατόπεδό τους. Κατόπιν ἄρχισαν τὶς ἐπιθέσεις, γιὰ νὰ κυριέψουν τὴν Τροία. Μὰ τὰ κάστρα ἦταν ψηλά καὶ οἱ ὑπερασπιστὲς τους οἱ Τρῶες γενναῖα παληκάρια.

Γι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες ἀφοῦ κυριέψαν ὅλες τὶς πολιτεῖες καὶ τὰ χωριά ποῦ ἦταν γύρω ἀπὸ τὴν Τροία καὶ πῆραν ὅλα τὰ εἰσοδήματα καὶ τὰ ζῶα τῶν κατοίκων προσπαθοῦσαν νὰ ἀναγκάσουν τοὺς Τρῶες νὰ παραδοθοῦν μὲ τὴν πολιορκία.

Ἄλλὰ καὶ οἱ Τρῶες δὲν ἔμεναν ἥσυχοι. Πολλὲς φορὲς ἄνοιγαν τὶς πύλες τοῦ κάστρου των, ἔβγαιναν ἔξω καὶ ἔκαναν ἐπίθεση κατὰ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὴν ἀρχηγία τοῦ Ἔκτορα. Ἔτσι κατῶρθωναν νὰ παίρνουν ἀπὸ τὴ χώρα ὅ,τι τοὺς χρειάζόταν καὶ ἐπέστρεφαν πάλι στὸ φρούριό τους.

Ἐννιά ὀλόκληρα χρόνια πέρασαν ἔτσι μὲ σφοδρὲς μάχες χωρὶς νὰ κατορθώσῃ κανεὶς νὰ νικήσῃ. Τὰ ξύλα τῶν πλοίων ἄρχισαν νὰ σαπαίνουν καὶ τὰ σχοινιά νὰ λυώνουν. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Τρώων ἔπεσαν στὴ μάχη, ἀρκετὸς στρατὸς χάθηκε καὶ τὰ ψηλὰ τείχη τῆς Τροίας ἔμεναν ἀπόρθητα.

Ὁ θυμὸς τοῦ Ἀχιλλέα

Πάνω στὸ δέκατο χρόνο τῆς πολιορκίας ὁ Ἀγαμέμνωνας φιλονικεῖ μὲ τὸν Ἀχιλλέα γιὰ τὸν παρακάτω λόγο.

Ὁ ἀνδρειότατος Ἀχιλλέας, ὁ βασιλιάς τῶν *Μυρμηδόνων τῆς Φθίας* εἶχε μιὰ ὠραία σκλάβα τὴ *Βρυσίδα*, ποὺ τοῦ τὴν ἔδωκαν νὰ τὸν ὑπηρετῇ οἱ Ἕλληνες, γιὰ τιμητικὸ δῶρο τῆς ἀνδρείας του. Καὶ ὁ Ἀγαμέμνωνας εἶχε μιὰ τέτοια σκλάβα τὴ *Χρυσίδα*, τὴ θυγατέρα τοῦ ἱερέα τοῦ Ἀπόλλωνα Χρῦση.

Μιὰ μέρα ὁ ἱερέας Χρῦσης ἔρχεται μὲ δῶρα στὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν παρακαλεῖ λέγοντας :

— Ἀγαμέμνονα καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, εἶθε νὰ δώσουν οἱ Ὀλύμπιοι θεοὶ νὰ κυριέψετε τὴν Τροία καὶ νικητὲς νὰ ἐπιστρέψετε στὶς πατρίδες σας. Ἐγὼ φέρνοντάς σας αὐτὰ τὰ δῶρα σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσετε πίσω τὴν ἀγαπημένη μου θυγατέρα, γιὰτὶ αὐτὸ εἶναι θέλημα τοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνα, ποὺ εἶμαι ἱερέας του.

Τότε ὁ Ἀγαμέμνονας ἀναγκάστηκε νὰ δώσῃ τὴ Χρυσίδα στὸν πατέρα της, πρόσταξε ὅμως νὰ τοῦ φέρουν στὴ σκηνὴ του τὴ Βρυσίδα, τὴ σκλάβα τοῦ Ἀχιλλέα.

Ὁ Ἀχιλλέας ὑπάκουσε στὴ διαταγὴ τοῦ ἀρχιστράτηγου καὶ ἔδωκε τὴ Βρυσίδα. Μὰ θύμωσε γι' αὐτὸ τόσο πολὺ, ποὺ πιά ἀποτραβήχτηκε ἀπὸ τὸν πόλεμο καὶ δὲ λάβαινε μέρος στὶς μάχες.

Αὐτὸ ἔδωσε θάρρος μεγάλο στοὺς Τρῶες. Ὁ Πάρης βγαίνει ἀπὸ τὸ κάστρο καὶ προσκαλεῖ τὸν πιὸ ἀντρειωμένο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες σὲ μονομαχίαν.

Ὁ Μενέλαος τότε γεμάτος μανία πηδαίει στὸ ἄρμα του καὶ τρέχει. Ὁ Πάρης μόλις βλέπει τὸν ἥρωα φοβᾶται καὶ φεύγει,

μά ο Έκτορας τὸν φωνάζει καὶ τοῦ δίνει θάρρος. Ἔτσι δέχεται νὰ μονομαχήσῃ μὲ τὴ συμφωνία, ὁ νικητὴς νὰ πάρῃ τὴν Ἑλένη καὶ νὰ σταματήσῃ ὁ πόλεμος.

Στὴ μονομαχία νικιέται ὁ Πάρης. Μόλις πρόφτασε νὰ σωθῆ μὲ τὴ βοήθεια τῆς Ἀφροδίτης καὶ κρύφτηκε στὸ κάστρο. Μὰ οἱ Τρῶες δὲν κράτησαν τὴ συμφωνία καὶ ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ φοβερὸς καὶ καταστρεπτικὸς.

Μιὰ μέρα οἱ Τρῶες ἐπετέθηκαν καὶ ἔκαμαν τοὺς Ἕλληνες νὰ ὀπισθοχωρήσουν στὸ στρατόπεδο. Ἡ κατάσταση ἦταν σοβαρὴ. Ὁ Αἴας ὁ Τελαμώνιος ὑπερασπίζεται ἥρωϊκὰ τὰ καράβια καὶ δίνει θάρρος στοὺς Ἕλληνες λέγοντας.

«Ντροπὴ σας Ἀργεῖοι! Ἡ ὥρα ἔφτασε ἢ νὰ πεθάνουμε ἢ νὰ σωθοῦμε. Πρέπει νὰ διώξουμε τοὺς Τρῶες ἀπὸ τὰ πλοῖα. Ἄν ὁ Έκτορας μᾶς κάψῃ ἢ μᾶς κυριέψῃ τὰ πλοῖα νομίζετε ὅτι μποροῦμε νὰ γυρίσουμε περὶ τὴν πατρίδα μας;

Ὁ θάνατος τοῦ Πατρόκλου

Ὁ Έκτορας πάλι διοικῶντας τοὺς Τρῶες στὴ μάχη βροντοφωνοῦσε: «Τρῶες, τὴ σημερινὴ μέρα τὴν ἔδωκε σὲ μᾶς ὁ Δίας, γιὰ νὰ νικήσουμε καὶ γιὰ νὰ κυριέψουμε τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν. Πολεμεῖστε γενναῖα καὶ τρέξετε νὰ φέρετε δαυλοὺς γιὰ νὰ βάλουμε φωτιά στὰ καράβια τῶν ἐχθρῶν».

Στὴ δύσκολη αὐτὴ στιγμή οἱ Ἕλληνες ἔστρεψαν τὰ βλέματά τους στὸν Ἀχιλλέα. Μόνο αὐτὸς μποροῦσε νὰ τοὺς σώσῃ. Μὰ ὁ ἀνδρεῖος βασιλιάς τῶν Μυρμηδόνων ἦταν τόσο βαριά θυμωμένος, ὥστε δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τίς παρακλήσεις, ποὺ τοῦ ἔκαναν ὅλοι γύρω του.

Τέλος ὑπεχώρησε λίγο καὶ ἐπέτρεψε στὸ φίλο του Πάτροκλο νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς Μυρμηδόνες στὴ μάχη. Μάλιστα τοῦ ἔδωσε τὴν πανοπλία τοῦ γιὰ νὰ νομίσουν οἱ Τρῶες, πὼς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ἀχιλλέας καὶ τὸν συμβούλεψε, ὅταν διώξῃ, τοὺς Τρῶες ἀπὸ τὸ στρατόπεδο νὰ μὴν τοὺς καταδιώξῃ, παρὰ ν' ἀφήσῃ αὐτὸ τὸ ἔργο στοὺς ἄλλους Ἕλληνες κι αὐτὸς νὰ ἐπιστρέψῃ.

Ὁ Πάτροκλος μὲ τὴν πανοπλία τοῦ Ἀχιλλέα ἀνεβαίνει

στο ἄρμα καὶ ὀρμάει μὲ τοὺς Μυρμηδόνες κατὰ τῶν Τρώων. Οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πῆραν θάρρος καὶ τρέπουν σὲ φυγὴ τοὺς Τρώες. Μὰ ὁ Πάτροκλος ξεχνώντας τὴν ἐντολὴ τοῦ Ἀχιλλέα τοὺς καταδιώκει ὡς τὰ τείχη τῆς Τροίας. Ἐκεῖ ἐπιτίθεται ὁ Ἔκτορας

Ἡ θάνατος τοῦ Πατρόκλου

καὶ γίνεται ἀγῶνας φοβερὸς, φονεῦει τὸν Πάτροκλο καὶ τοῦ παίρνει τὴν πανοπλία. Γύρω ἀπὸ τὸ πτώμα του γίνονται μάχες ἡρωϊκὲς μέχρι τὸ βράδυ. Τέλος ὁ Μενέλαος μὲ τὸν Αἴαντα κατάρθωσαν νὰ πάρουν τὸ νεκρὸ καὶ νὰ τὸν φέρουν στὸ στρατόπεδο. Μεγάλῃ λύπῃ κατέλαβε ὅλους τοὺς Ἕλληνες.

Ἡρωϊκοὶ Χρόνοι—Ἱστορία

Ὁ Θάνατος τοῦ Ἑκτορα

Ὁ Ἀχιλλέας μόλις ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ πολυαγαπημένου φίλου του, κλαίει ἀπαρηγόρητα καὶ ὀρκίζεται νὰ ἐκδικηθῆ τὸν Ἑκτορα.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἀνδρειωμένος Ἀχιλλέας, ἀφοῦ φόρεσε τὴν καινούργια πανοπλία, ποῦ τοῦ ἔφερε ὀλονυχτίς ἡ μητέρα του ἡ θεὰ Θέτη, ὤρμησε μὲ τὸ φοβερὸ ἄρμα του κατὰ τῶν Τρώων. Τὰ ἄλογά του τρέχοντας σάν ἄνεμος πατοῦσαν νεκροὺς κι ἀσπίδες καὶ τὸ αἷμα ἔβαψε κόκκινο τὸ ἄρμα.

Τὸ πέρασμά του σκόρπισε τὸ φόβο καὶ τὸν τρόμο. Ὁ Πρίαμος διέταξε ν' ἀνοιχτοῦν οἱ πύρτες τοῦ κάστρου ὅλες, γιὰ νὰ μποῦν μέσα οἱ Τρῶες καὶ νὰ τίς κλείσουν γρήγορα, ὥστε νὰ μὴ μπῆ μέσα καὶ ὁ τρομερὸς Ἀχιλλέας.

Ἔτσι κι ἔγινε. Ὅλοι οἱ τρῶες μπῆκαν στὸ φρούριο. Μόνο ὁ γενναῖος Ἑκτορας δὲ θέλησε νὰ μπῆ. Μὰ σάν τὸν πλησίασε ὁ Ἀχιλλέας τρόμος μεγάλος τὸν κυρίεψε καὶ ἄρχισε νὰ τρέχη γύρω ἀπὸ τὰ τεῖχη. Τρεῖς γύρους τὸν ἔφερε ὁ Ἀχιλλέας κυνηγώντας τον. Τέλος ὁ Ἑκτορας στάθηκε νὰ μονομαχήσῃ. Μὰ ἡ ἀνδρεία τοῦ Ἑλληνα ἥρωα ἦταν ἀνώτερη καὶ νικῆθηκε ὁ Ἑκτορας. Τὸ κοντάρι τοῦ Ἀχιλλέου πέρασε πέρα πέρα τὸ τῆθος.

Ὁ Ἀχιλλέας τότε ἔδωσε τὸ πτώμα τοῦ Ἑκτορα πίσω στὸ ἄρμα του καὶ τὸ ἔσερνε στὸ στρατόπεδο, ἐνῶ ἀπὸ τὰ τεῖχη ὁ Πρίαμος καὶ οἱ Τρῶες θρηνοῦσαν τὸ χαμὸ τοῦ πρώτου ἀνδρειωμένου τους.

Ἐπειτα ὁ Ἀχιλλέας ἔκαψε τὸ πτώμα τοῦ φίλου του Πατρόκλου καὶ τὴ σιάχτη τὴν τοποθέτησε σὲ πολύτιμη ὕδρια. Αὐτὴ τὴν ὕδρια τὴν ἔθαψε κατόπιν μὲ μεγάλες τιμές.

Ἀφοῦ ἔγιναν ὅλα αὐτά, ἔπειτα τόλμησε ὁ γέρο-Πρίαμος νὰ ρηθῆ στὴ σκηνὴ τοῦ Ἀχιλλέου. Ἐνας πόνος βαθύς γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ Ἑκτορα τὸν ὠδήγησε ὡς ἐκεῖ. Μὲ πλούσια δῶρα παρουσιάζεται στὸν Ἀχιλλέου καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ πτώμα γιὰ νὰ τὸ θάψῃ. Ὁ γενναῖος Ἀχιλλέας συγκινήθηκε ἀπὸ τίς παρακλήσεις τοῦ γέρου βασιλιᾶ καὶ διέταξε νὰ λύσουν τὸ νεκρὸ καὶ νὰ τὸν πλύνουν. Ὑστερα μόνος του τὸν πήρε καὶ τὸν τοποθέτησε στὸ

μάξι τοῦ Πριάμου· ἔδωσε ἀκόμα ἀνακωχή ἔντεκα ἡμέρες στοὺς Τρῶες, γιὰ νὰ θάψουν τὸ μεγάλο τους ἥρωα.

Ὁ θάνατος τοῦ Ἀχιλλέα

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Ἀχιλλέα στὸ στρατόπεδο, ἡ νίκη του καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἑκτορα ἔφερε νέα ζωὴ στοὺς Ἕλληνες καὶ σκόρπη τὸ φόβο στοὺς ἔχθρους. Οἱ Τρῶες δὲν τολμοῦσαν νὰ ξαβγοῦν ἀπὸ τὸ κάστρο.

Εἶχαν ἀκούσει, πῶς ὁ Ἀχιλλέας δὲν πληγωνόταν, γιατί, ἀν ἦταν μικρός, ἡ μητέρα του κρατώντας τον ἀπὸ τὴ φτέρνα ἔβουλησε τὸ ἀθάνατο νερὸ μιᾶς λίμνης.

Μὰ ὁ Πάρης ὠρμηνεμένος ἀπὸ τὸ θεὸ Ἀπόλλωνα ἐτόξευε βέλος ἐπὶ τὴν φτέρνα, ποῦ δὲν εἶχε βραχὴ στὸ νερὸ τῆς λίμνης καὶ τὸν ἐπλήγωσε μὲ τὸ βέλος θανάσιμα.

Μεγάλῃ μάχῃ ἄρχισε τότε ἀνάμεσα στοὺς Τρῶες καὶ στοὺς Ἕλληνες γιὰ τὸ σῶμα τοῦ Ἀχιλλέα, ποῦ κράτησε μιά μέρα. Οἱ Τρῶες κατῶρθωσαν νὰ τὸ πάρουν οἱ Ἕλληνες. Ἡ θεὰ Θέτη ἐβούλησε τὸ θάνατο τοῦ γιοῦ της, βγήκε ἀπὸ τὰ γαλανὰ νερά τῆς θάλασσας καὶ συνωδευμένη ἀπὸ πλῆθος νεράϊδες ἦρθε νὰ ἀρπάξῃ τὸ νεκρὸ. Οἱ νύμφες τῆς θάλασσας γύρω ἀπὸ τὴ νεκρὴ κλίνη μοιρολογοῦσαν. Ἦρθαν καὶ οἱ ἑννέα Μοῦσες καὶ ἔψαλλον ἠμῶν ἢ μιὰ ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ πένθιμα τραγούδια τους.

Δέκα ἑπτὰ ἡμέρες οἱ Ἕλληνες μαζί μὲ τοὺς θεοὺς ἔκλαιγαν ἐπὶ τὸν ἥρωά τους. Τὴ δεκάτῃ ὀγδὴ ἔβαλαν τὸ σῶμα ἐπάνω στὴν ἀμφοῖς νὰ καῖ. Μετὰ μάζεψαν τὰ λευκὰ ὀστά καὶ μαζί μὲ τὰ ὀστά τοῦ Πατρόκλου τὰ ἔβαλαν σὲ χρυσοῦς ὕδρια. Ἐπειτα ἔστησαν ἕνα γαλοπρεπὴ τάφο στὴν παραλία τοῦ Ἑλλήσποντου καὶ τοποθέτησαν τὰ λείψανα αὐτῶν τῶν δύο ἡρώων καὶ φίλων. Ὁ τάφος αὐτὸς φαινόταν πέρα μακριὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Ὁ Δούρειος ἵππος

Καὶ μὲ τίς τόσες μάχες καὶ μὲ τὰ τόσα παλληκάρια ποῦ ἔπεσαν, ὅμως ἡ Τροία ἔμενε ἀπόρθητη. Γι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες ἀναγ-

κάστηκαν νὰ βροῦν ἄλλο τρόπο, ἀφοῦ δὲν μποροῦσαν μὲ ὄπλα νὰ κυριέψουν τὴν ἐχθρική πόλη.

Σὲ μιὰ συγκέντρωση τῶν Ἑλλήνων ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεύς, ὁ βασιλιάς τῆς Ἰθάκης, σηκώνεται, λαβαίνει τὸ λόγο λέει : « Ἀχαιοί, ἡ Τροία δὲν θὰ κυριευτῇ μὲ τὰ ὄπλα, ἀφοῦ δέκα χρόνια δὲν τὸ καταφέραμε ὅσο καὶ νὰ ἐπιμένουμε ἀκόμη δὲν πιστεύω πῶς θὰ τὸ πετύχουμε. Γι' αὐτὸ ἐγὼ προτείνω :

«Νὰ φτιάσουμε ἓνα τεχνικὸ μεγάλο ξύλινο ἄλογο. Μέσα αὐτὸ νὰ κρυφτοῦν οἱ πιὸ γενναῖοι ἀπὸ μᾶς καὶ οἱ ἄλλοι ὅλοι λύσουν τὰ καράβια καὶ κάνοντας πῶς φεύγουν, νὰ κρυφτοῦν πίσω ἀπὸ τὴν Τένεδο, τὸ νησί ποῦ εἶναι ἐδῶ μπροστά. Μὰ ἔχουν τὴν προσοχὴ τους στὰ τεῖχη τῆς Τροίας, ἂν δοῦν πᾶσι αὐτὰ φωτιά, νὰ γυρίσουν ἀμέσως γιατί οἱ πύλες τῆς θάλασσας ἀνοιχτές.

Οἱ τρῶες πρὸ θὰ ἴδοῦν νὰ φεύγουμε θὰ χαροῦν, θὰ βγαλῶν ἔξω, θὰ ἴδοῦν τὸ ἄλογο, θὰ τὸ θαυμάσουν καὶ θὰ θελήσουν νὰ μάθουν, γιατί τὸ κάμαμε. Μὰ μεῖς θ' ἀφήσουμε ἐπίτηδες ἕνα στρατιώτη, ποῦ θὰ τοὺς πῇ πῶς κοιμόταν ὅταν φύγαμε. Ἀπὸ αὐτὸν θὰ μάθουν, πῶς ἐμεῖς κάναμε τὸ Δούρειο ἵππο καὶ τὸ ἀφήσαμε σὰν ἀφιέρωμα στοὺς θεοὺς τῆς Τροίας. Μὲ χαρὰ ἐκείνοι τότε θὰ τὸν φέρουν μέσα στὴν πόλη τους. Τὴ νύχτα ὅσο ἀπὸ ἐμᾶς θὰ κρύβονται μέσα, θὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ ἄλογο, ἀνοίξουν τὶς πύλες καὶ θ' ἀνάψουν φωτιά πάνω στὰ τεῖχη τῆς Τροίας γιὰ σύνθημα. Ἔτσι ἡ Τροία θὰ γίνῃ δική μας».

Τὸ σχέδιο τοῦ Ὀδυσσεύς ἐγίνε ἀπ' ὄλους δεκτό. Σὲ λίγες ὥρες ὁ Δούρειος ἵππος ἦταν ἔτοιμος καὶ χωροῦσε μέσα 100 ἄνδρες μὲ τὰ ὄπλα τους. Τὸν κατασκεύασε ὁ Ἑπειὸς μὲ τὴν συμβουλή τῆς Ἀθηνᾶς.

Μπῆκαν μέσα ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ Μενέλαος, ὁ Νεοπτόλεμος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἥρωες. Οἱ ἄλλοι Ἕλληνες διέλυσαν τὸ στρατόπεδο, μπῆκαν στὰ πλοῖα καὶ ξεκίνησαν. Σὲ λίγες ὥρες κρυφτικε ὁ στόλος πίσω ἀπὸ τὴν Τένεδο καὶ περίμενε τὸ σύνθημα. Στὴν ξηρὰ ἄφησαν τὸ **Σίνονα** ἐπίτηδες, γιὰ νὰ πιαστῇ αἰχμάλωτος.

Τὰ πράγματα πῆγαιναν, ὅπως τὰ σχεδίασε ὁ Ὀδυσσεύς. Μὰ ὅταν ἀποφασίζανε οἱ Τρῶες γιὰ νὰ μεταφέρουν στὴν πόλη

ὁ Δούρειο ἵππο, μπαίνει στὴ μέση ὁ ἱερέας Λαοκόντας καὶ τοὺς λέει :

«Τρῶες! Νὰ φοβᾶστε αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνες ἀκόμα καὶ τὰν σᾶς ἀφήνουν δῶρα» καὶ μὲ τὸ δόρυ τοῦ ἔκρουσε τὰ πλευρὰ τοῦ ἵππου, γιὰ νὰ δείξη, πῶς μέσα ἦταν κούφιος·

Τὴν ἴδια ὅμως στιγμή βγήκαν ἀπὸ τὴ θάλασσα δυὸ φίδια τοῦ περιτύλιξαν αὐτὸν καὶ τὰ δύο παιδιὰ του.

Αὐτὸ ἔκαμε τοὺς Τρῶες νὰ πιστέψουν, πῶς οἱ θεοὶ ἐπιθυοῦν νὰ μπῆ στὴν πόλη ὁ Δούρειος ἵππος. Ἔτσι καὶ ἔγινε.

Οἱ Τρῶες τώρα πιά ξέγνιαστοι γιὰτὶ νόμισαν, πῶς τελείωσε ὁ πόλεμος, ρίχτηκαν στὸ λέντι ὅλη τὴν ἡμέρα κι ὡς ἀρχὰ τὴν νύχτα, ὥσπου κουράστηκαν κι ἔπεσαν σὲ βαθὺ ὕπνο.

Ὁ Σίνονας τότε εἰδοποιεῖ τὸν Ὀδυσσεά, ὅτι κοιμοῦνται οἱ Τρῶες. Ὅλοι, ὅσοι ἦταν μέσα, ἤδησαν ἔξω ἀπὸ τὸ Δούρειο ἵππο, ἀνοίγουν τίς πύλες τοῦ ἀστροῦ καὶ ἀνάβουν φωτιὲς στὰ τείχη, γιὰ νὰ δώσουν τὸ σύνθημα. Ἔτσι ἡ Τροία κυριεύτηκε, λεηλατήθηκε καὶ καταστράφηκε τελείως κι ὅσοι ἀπὸ τοὺς κατοίκους της δὲ σκοτώθηκαν ἔγιναν τίχμάλωτοι τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ὥραία Ἑλένη ἐπεστράφηκε στὸ Μενέλαο. Μετὰ ἀπὸ ἑκατὸ ἔτων ἀγῶνες ἡ πλοῦσια Τροία πιά δὲν ὑπάρχει. Δὲν μείναν, οὔτε πόλη, οὔτε βωμοί, οὔτε ναοί, οὔτε κάτοικοι. Οἱ Ἕλληνες ἄφησαν ἐκεῖ μόνο ἐρείπια καὶ στάχτη.

Ἡ Ἐπιστροφὴ τῶν Ἑλλήνων

Τελείωσαν πιά τὸ ἔργο τους οἱ Ἕλληνες καὶ ἀρχίζουν νὰ πιστρέφουν στὴν πατρίδα τους. Τὰ καράβια τους γεμάτα λά-

Ὁ Λαοκόντας

φυρα σχίζουν τὴ θάλασσα γιὰ νὰ φέρουν τοὺς ἀνυπόμονοι πολεμιστὲς στὴν πατρίδα τους.

Ἄλλοίμονο ὅμως ! Οἱ θεοὶ ἦταν ὠργισμένοι ἐναντίον τους γιὰ τὸν πόλεμο, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲ σεβάστηκαν στὴν Τροία οὔτε τοὺς θεοὺς οὔτε τοὺς ναοὺς τους.

Ἔτσι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς χαρούμενους νικητὲς, ποὺ ταξιδεύοντας τραγουδοῦσαν τὰ κατορθώματα τῶν ἡρώων, ποὺ σκοτιζήθηκαν στὸ δεκάχρονο ἡρωϊκὸ πόλεμο, δὲν εἶδαν ποτὲ τὴν πατρίδα τους.

Ἄλλοι πάλι περιπλανήθηκαν πολλὰ ἀκόμη χρόνια, ὥστε νὰ γυρίσουν, ὅπως ὁ Ὀδυσσεὺς περιπλανήθηκε δέκα χρόνια γιὰ νὰ φτάσῃ ὀλομόναχος στὴν Ἰθάκη. Ἄλλοι βρῆκαν ἄδοξα θάνατο, ὅπως ὁ Ἀγαμέμνωνας, ποὺ δολοφονήθηκε ἀπὸ τὸν ἐξάδερφό του τὸν Αἴγιστο καὶ τὴ γυναίκα του τὴν Κλυταιμίστρα. Καὶ τοῦτο γιὰ τὸν ὅτι οἱ θεοὶ πάντα τιμωροῦν τοὺς ἀσεβεῖς.

Τὸν πόλεμο τῆς Τροίας καὶ τὶς περιπλανήσεις τοῦ Ὀδυσσεὺς ἔψαλλε ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῶν αἰώνων ὁ Ὅμηρος στὰ δύο του μεγάλα ποιήματα, τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσεια, ποὺ εἶναι τόσο ὠραῖα, ὥστε πρέπει κάθε ἀληθινὸς Ἕλληνας νὰ τὴν διαβάσῃ.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΝΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

Στὴ χώρα τῶν Κικόνων

Ὁ Ὀδυσσεὺς μὲ τοὺς ἐξακόσιους συντρόφους του, ἀφοπλισμένοι τὰ δώδεκα καράβια τους λάφυρα, ξεκίνησαν ἀπὸ τὴν Τροία γιὰ τὴν ἀγαπητὴ τους πατρίδα τὴν Ἰθάκη. Ὁ καιρὸς ἦταν θαυμάσιος, ἡ θάλασσα εἶχε γαλήνη καὶ τὸ ταξίδι πολὺ εὐχάριστο.

Ὅμως ἡ βουλὴ τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν δὲν ἦταν εὐνοϊκὴ. Γιὰ τὸν Ὀδυσσεὺς ἀπὸ ἀρκετὲς ὧρες ταξίδι ἄρχισε νὰ φυσᾷ δυνατὸς ἄνεμος, ἀντίθετος, ποὺ ἔσπρωχνε τὰ πλοῖα τοῦ Ὀδυσσεὺς σὲ ἄλλη κατεύθυνση. Ἔτσι χωρὶς νὰ τὸ θέλουν ἔφτασαν στὴν Ἰθακὴν παραλία, στὴ χώρα τῶν Κικόνων.

Οἱ Κίκονες ἦταν ἄντρες ἄγριοι, πολεμικοὶ καὶ ἀφιλόξενοι.

Μόλις εἶδαν τοὺς Ἰθακήσιους ἔκαμαν ἐπίθεσθαι καὶ σκότωσαν πολλοὺς. Ὁ Ὀδυσσεύς ἀναγκάστηκε τότε νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς συντρόφους του στὰ πλοῖα καὶ νὰ φύγῃ. Ἐχασε ὅμως ἐκεῖ ἑβδομήντα δυὸ παληκάρια.

Στὴ χώρα τῶν Λωτοφάγων

Ταξιδεύοντας ὁ Ὀδυσσεύς τώρα κατὰ τὸ Νοτιᾶ ἔφτασε στὸ Μαλέα, ποῦ εἶναι φοβερὸς γιὰ τίς τρικυμίες του. Δὲν πρόφτασε νὰ πλησιάσῃ καλὰ καλὰ καὶ νὰ ἄρχισε νὰ φυσᾷ βόρειος ἄνεμος, ἰσχυρὸς πολὺ, ὥστε παρέσυρε τὰ πλοῖα του καὶ τὰ ἔφερνε πρὸς τὴν Ἀφρική. Καὶ ὕστερ' ἀπὸ δέκα ἡμερῶν περιπλάνησι βρέθηκαν στὴ χώρα τῶν Λωτοφάγων.

Ὅταν ἄραξαν στὴν παραλία δὲ βρῆκαν κανένα καὶ δὲ γνώριζαν, ποῦ ἔφτασαν. Ὁ Ὀδυσσεύς τότε καλεῖ δυὸ γενναίους συντρόφους καὶ ἕνα κήρυκα καὶ τοὺς λέει νὰ προχωρήσουν στὰ μεσόγεια, γιὰ νὰ ἴδουν τί ἄνθρωποι κατοικοῦν ἐκεῖ.

Οἱ ἀποσταλμένοι ἀφοῦ προχώρησαν ἄρκετὰ βρῆκαν τοὺς Λωτοφάγους, ποῦ τοὺς καλοδέχτηκαν καὶ τοὺς πρόσφεραν νὰ φᾶνε λωτό, ἕνα γλυκὸ καὶ νόστιμο καρπὸ.

Μόλις ὅμως ἔφαγαν καὶ οἱ τρεῖς τοὺς λωτὸ λησμόνησαν τὴν ἀποστολὴν τους. Ξέχασαν συντρόφους καὶ πατρίδα καὶ δὲν ἤθελαν πιά νὰ γυρίσουν στὰ πλοῖα.

Ὁ Ὀδυσσεύς, ἀφοῦ περίμενε μάταια τὸ γυρισμὸν τους λίγες μέρες, ἄρχισε νὰ ὑποψιάζεται. Παίρνει λοιπὸν μαζί του μερικοὺς συντρόφους καὶ ξεκινᾷ νὰ τοὺς βρῇ. Βάδισε ἄρκετὰ, ὥσπου νὰ φτάσῃ στὴν πόλιν τῶν Λωτοφάγων. Ἐκεῖ βρῆκε τοὺς συντρόφους του νὰ κάθονται ἀμέριμνοι ἀνάμεσα στοὺς Λωτοφάγους. Στὸ μεταξύ οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ ὑποδέχτηκαν τὸν Ὀδυσσεύα καὶ τοῦ πρόσφεραν καὶ αὐτοῦ λωτό, μὰ ἐκεῖνος δὲ δέχτηκε νὰ φάῃ, οὔτε καὶ στοὺς συντρόφους του ἐπέτρεψε νὰ πάρουν.

Κατόπιν πρόσταξε τοὺς τρεῖς νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Ἐκεῖνοι βέβαια δὲ θέλησαν νὰ ὑπακούσουν, μὰ ὁ Ὀδυσσεύς μὲ τὴν βία τοὺς φέρνει στὰ πλοῖα καὶ ξεκίνησαν πάλι. Ἀντὶ ὅμως νὰ φτάσουν στὴν Ἰθάκην ἦρθαν στὴ χώρα τῶν Κυκλώπων.

Στὴ χώρα τῶν Κυκλώπων

Οἱ Κύκλωπες παιδιά τοῦ Ποσειδώνα καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης ἦταν γίγαντες τερατόμορφοι, μ' ἓνα μεγάλο μάτι στὸ μέτωπο. Ζοῦσαν μὲ τοὺς καρπούς τοῦ νησιοῦ τους, ποὺ γίνονταν χωρὶς νὰ καλλιεργοῦν καὶ ἀπὸ τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια τους. Κανένας νόμος δὲν τοὺς κυβερνοῦσε. Ἡ θέλησή τους ἦταν ὁ μόνος νόμος. Κατοικοῦσαν στὶς σπηλιές μαζί μὲ τὰ ποίμνιά τους.

Οἱ ἄνθρωποι τοὺς ἐφαντάζονταν φοβεροὺς καὶ ἄγριους στὴν ὄψη καὶ μάλιστα ἔλεγαν ὅτι ἦταν ἀνθρωποφάγοι.

Ὁ πιὸ μέγας, ὁ πιὸ δυνατὸς καὶ ὁ πιὸ φημισμένος ἀπὸ τοὺς Κύκλωπες ὠνομαζόταν Πολύφημος.

Ἡ τρικυμία ἔρριξε τὸν Ὀδυσσεά καὶ τοὺς συντρόφους του στὶς ἀκτές τῆς Σικελίας, ὅπου κατοικοῦσαν οἱ Κύκλωπες. Τὰ παληκάρια τῆς Ἰθάκης, ἀφοῦ ἄραξαν σὲ ἓνα ἐρημικὸ καὶ ἀπό-μερο λιμανάκι, ἀποφάσισαν μόνον τὸ καράβι τοῦ Ὀδυσσεά νὰ πλησιάσῃ στοὺς Κύκλωπες καὶ οἱ ἄλλοι νὰ μείνουν ἐκεῖ.

Ὁ Ὀδυσσεάς μπαίνει στὸ πλοῖο μὲ δώδεκα συντρόφους καὶ πλησιάζει. Δένει τὸ πλοῖο στὴν παραλία καὶ μαζί μὲ τοὺς συντρόφους του βαδίζει κατὰ τὴ χώρα. Μαζί του πῆρε καὶ ἓνα ἄσκι κόκκινο, δυνατὸ καὶ μυρωδάτο κρασί, ποὺ εἶχε ἀπὸ τὴ χώρα τῶν Κικόνων. Δὲν προχώρησε πολὺ καὶ βλέπει μιὰ μεγάλη σπηλιά. Προχωρεῖ καὶ μπαίνει μέσα. Δὲν ἦταν κανεὶς ἐκεῖ. Ὁ Κύκλωπας εἶχε βγάλει τὰ κοπάδια του στὴ βοσκή. Ὁ Ὀδυσσεάς μὲ τοὺς συντρόφους του γύρισαν παντοῦ μέσα στὴ σπηλιά καὶ τὰ παρατηροῦσαν ὅλα. Εἶδαν τὰ μικρὰ ἄρνια καὶ τὰ κατοικᾶκια κλεισμένα σὲ χωριστὰ διαμερίσματα κατὰ τὴν ἡλικία ποὺ εἶχαν. Πιὸ πέρα τὰ δοχεῖα μὲ τὸ γάλα, τὰ καλάθια γεμάτα τυρὶ καὶ τὶς καλοφτιαγμένες καρδάρες, ὅπου ἄρμεγε τὰ πρόβατα του.

Οἱ σύντροφοί του παρακινοῦσαν τὸν Ὀδυσσεά νὰ πάρουν τυριά, ἄρνια καὶ κατσίκια καὶ νὰ φύγουν. Μὰ ἐκεῖνος ἦταν περιέργος κι ἤθελε νὰ ἰδῇ τὸν ἴδιον τὸν Πολύφημο. Γι' αὐτὸ ἔμειναν, ἄναψαν φωτιά, πρόσφεραν θυσία στοὺς θεοὺς, ἔφαγαν καὶ περίμεναν μὲ περιέργεια καὶ φόβο μαζί.

Σὲ λίγο ἔφτασε ὁ Κύκλωπας φέρνοντας στὸν ὄμο του ἓνα μεγάλο δεμάτι ξύλα. Τὸ πέταξε χάμω μπροστὰ στὴν εἴσοδο κι

ἔκαμε τόσο θόρυβο, πού οἱ ξένοι τρόμαξαν καί ἀποτραβήχτηκαν στό βάθος τῆς σπηλιάς.

“Υστερα σφυρίζοντας ἔβαλε μέσα τὰ γίδια καί τὰ πρόβατα καί σφάλισε τήν εἴσοδο μ’ ἓνα πελώριο βράχο, πού οὔτε ἑκατό ἄντρες δέ θά μπορούσαν νά τόν μετακινήσουν. Ἄρμεξε ἔπειτα ὅσο γάλα ἤθελε καί ἀπόλυσε τὰ ἀρνάκια καί τὰ κατσικάκια νά πάνε στίς μάνες τους γιά νά βυζάζουν. Στά τελευταῖα ἄναψε φωτιά καί φεγγοβόλησε ὅλη ἡ σπηλιά. Τότε παρετήρησε ὁ Πολύφημος τοὺς ξένους μέ ἀπορία καί τοὺς ρώτησε ποιοὶ εἶναι, ἀπό ποῦ ἔρχονται καί τί θέλουν ἐκεῖ μέσα.

Ὁ Ὀδυσσεάς τυφλώνει τὸν Κύκλωπα

Οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεά ἔτρεμαν ἀπὸ τὸ φόβο τους. Αὐτὸς ὅμως συγκράτησε τὸ θάρρος του καί τοῦ ἀπάντησε :

«Ἐμεῖς, Πολύφημε, ἐπιστρέφουμε ἀπὸ τὴν Τροία στὴν πατρίδα μας, ἀλλὰ οἱ τρικυμίες μᾶς ἔφεραν ἐδῶ στό νησί σας. Εἴμαστε καλοὶ ἄνθρωποι καί σέ παρακαλοῦμε σιτὸ ὄνομα τοῦ Δία, πού προστατεύει τοὺς ξένους, νά μᾶς λυπηθῆς καί νά μᾶς βοηθήσης νά γυρίσουμε στὴν ἀγαπημένη μας πατρίδα».

Ὁ Κύκλωπας ὅμως δὲν συγκινήθηκε ἀπὸ τίς παρακλήσεις. Ἄρπαξε δυὸ ἀπὸ τοὺς συντρόφους καί τοὺς ἔφαγε. Κατόπιν ξαπλώθηκε στὴ μέση τῆς σπηλιάς καί κοιμήθηκε. Τότε ὁ Ὀδυσσεάς σκέφτηκε νά τραβήξῃ τὸ ξίφος του καί νά τὸν σκοτώσῃ, μὰ ποῖος ὅμως θά μπορούσε ν’ ἀνοίξῃ τὴν πόρτα τῆς σπηλιάς;

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Κύκλωπας ἔφαγε ἄλλους δυὸ ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεά. Ἐπειτα παραμέρισε τὸ βράχο, ἔβγαλε ἔξω τὰ γιδοπρόβατά του καί ξανάκλεισε τὴν εἴσοδο.

Ὁ Ὀδυσσεάς μέ τοὺς συντρόφους του ἔμειναν κλεισμένοι ὅλην τὴν ἡμέρα. Χωρὶς νά χάσῃ τὸ θάρρος του πῆρε ἓνα μακρὺ καί στενὸ ξύλο, τὸ πελέκησε, τὸ ἔκαμε μυτερὸ στὴ μιὰ ἄκρη καί τὸ ἔκρυσε στὴν κοπριά. Στούς συντρόφους του, πού κοίταζαν μ’ ἀπορία, ἐξήγησε τί σχεδίαζε νά κάμῃ μ’ αὐτό.

Τὸ βράδυ ἐπέστρεψε ὁ Κύκλωπας. Ἀφοῦ ταχτοποίησε τίς δουλειές του, ἔφαγε πάλι δυὸ ἄλλους συντρόφους καί ξαπλώθηκε.

Τότε ὁ Ὀδυσσεάς παίρνει ἓνα κύπελο, τὸ γεμίζει κρασί καί τὸ προσφέρνει στὸν Κύκλωπα λέγοντας :

«Δέξου, Πολύφημε, αὐτὸ τὸ ὠραῖο κρασί. πού ἔφερα ἐπιτηδες γιὰ σένα γιὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω ἔχοντας τὴν ἐλπίδα, πῶς θὰ μὲ βοηθήσης νὰ ξαναγυρίσω στὴν πατρίδα μου».

Ὁ Πολύφημος τὸ δέχτηκε, τὸ ἤπιε μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση καὶ ζήτησε καὶ δεύτερο.

— «Δώσε μου ἀπὸ τὸ θαυμάσιο κρασί σου ξένε, καὶ πές μου τὸ ὄνομά σου, γιὰτι θὰ σοῦ κάμω κι ἐγὼ τὴ χάρη, πού θὰ σ' εὐχαριστήση. Θὰ σὲ φάγω τελευταῖο».

— «Ἐγώ, Πολύφημε, ὀνομάζομαι «Οὔτις», ἀπάντησε ὁ Ὀδυσσεύς.

Ὁ πολυμήχανος βασιλιάς τῆς Ἰθάκης ἀπὸ σκοποῦ εἶπε τέτοιο ὄνομα, γιὰτι «Οὔτις» θὰ πῆ Κανένας.

Σὲ λίγο ὁ Κύκλωπας ζαλίστηκε, γιὰτι ὁ Ὀδυσσεύς τοῦ ἔδωσε κι ἄλλο κρασί, ὕστερα κι ἄλλο κι ἄλλο, ὥσπου μέθυσε γιὰ καλὰ κι ἔπεσε σὲ ὕπνο βαθύ. Τότε ὁ Ὀδυσσεύς δὲ χάνει καιρό. Ἐβαλε στὴ φωτιὰ τὸ μυτερὸ ξύλο, πού εἶχε κρυμμένο στὴ κοπριά καὶ μόλις ἀναψε τὸ βύθισε μέσα στὸ μάτι τοῦ Κύκλωπα.

Ὁ γίγαντας βασανισμένος ἀπὸ τοὺς φριχτοὺς πόνους οὐρλιάζει, πού ταραίζεται ἢ σπηλιὰ καὶ ἡ χώρα ὀλόκληρη.

Ὅλοι οἱ γειτόνοι Κύκλωπες βγήκαν ἀπὸ τὶς σπηλιές τους καὶ ἔτρεξαν νὰ μάθουν τί συμβαίνει. Σὰν ἔφτασαν ἀπ' ἔξω στὴ σπηλιὰ τοῦ Πολύφημου, τὸν ρώτησαν γιὰτι φωνάζει. Ἐκεῖνος τοὺς ἀπάντησε:

«ὦ φίλοι μου, Οὔτις ὁ φονιάς μου».

Οἱ Κύκλωπες νόμισαν πῶς ὁ Πολύφημος ἔχασε τὸ νοῦ τοῦ ἀφοῦ ἔλεγε πῶς τὸν κακοποίησε ὁ Οὔτις, δηλαδὴ ὁ Κανένας. Γι' αὐτὸ γύρισαν στὶς σπηλιές τους, ξέροντας πῶς μόνο ὁ πατέρας του ὁ Ποσειδῶνας μποροῦσε νὰ γιατρέψη ἀπὸ τέτοια ἀρρώστεια τὸν Πολύφημο.

Ὅσο ὁ Πολύφημος πονοῦσε πολὺ καὶ βογγοῦσε ὅλη τὴ νύχτα. Ἐψαχνε ἐδῶ κι ἐκεῖ νὰ πιάση τὸν Ὀδυσσεύς καὶ τοὺς συντρόφους του, μὰ δὲν τὸ κατῶρθωνε.

Τὸ πρωὶ ἄνοιξε τὴ σπηλιὰ καὶ κάθισε στὴν εἴσοδο μὲ ἀπλωμένα τὰ χέρια του μήπως πιάση τοὺς ξένους, ἂν θὰ τολμοῦσαν νὰ περάσουν.

Ἄλλὰ ὁ πανοῦργος Ὀδυσσεύς ἔδεσε τοὺς συντρόφους του κάτω ἀπὸ τὰ κριάρια καὶ τοὺς πέρασε.

Τελευταίον κράτησε τὸ μεγαλύτερον καὶ ἀφοῦ πιάστηκε κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιὰ του πέρασε κι αὐτός.

Τρέχοντας ἔπειτα ἔφτασαν στὸ πλοῖο τους, τὸ ἔλυσαν καὶ ἀπομακρύνθηκαν γρήγορα, γρήγορα ἀπὸ τὴ στεριά. Σὰν ξεμάκρυναν ἀρκετὰ ὁ Ὅδυσσέας φώναξε δυνατὰ :

«Πολύφημε, ἄσπλαχνε κι ἀφιλόξενε, ἂν σὲ ρωτήσῃ ποτὲ κανένας ποιὸς σὲ τύφλωσε, νὰ τοῦ πῆς, σὲ ἐτύφλωσα ἐγὼ ὁ πορθητὴς τῆς Τροίας, ὁ Ὅδυσσέας ὁ γιὸς τοῦ Λαέρτη ἀπὸ τὴν Ἰθάκῃ».

Τότε ὁ Κύκλωπας ὕψωσε τὰ χέρια του πρὸς τὸν οὐρανὸ

Πιασμένος ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κατώρθωσε νὰ περάσῃ

παρακαλώντας τὸν πατέρα του, τὸ θεὸ τῆς θάλασσας, τὸν Ποσειδῶνα νὰ τιμωρήσῃ τὸν Ὅδυσσέα. Κατόπιν ἄρπαξε ἕναν τεράστιον βράχον, τὸν πέταξε μὲ δύναμη κατὰ κεῖ, ποῦ ἄκουσε τὴ φωνὴ καὶ παρὰ λίγο νὰ πετύχῃ τὸ πλοῖον καὶ νὰ τὸ βουλιάξῃ. Τὰ κύματα ὅμως, ποῦ σήκωσε, ἔσπρωξαν τὸ καράβι πιὸ γρήγορα ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀφιλόξενη αὐτὴ χώρα.

Ἐφοῦ πήρε καὶ τὰ ἄλλα πλοῖα τοῦ ὀ Ὀδυσσεῆς ἔξακο-
λούθησε τὸ ταξίδι του.

Στὸ νησί τοῦ Αἰόλου

Μετὰ ἀπὸ μερικὲς μέρες ἔφτασαν στὸ νησί τοῦ Αἰόλου,
τοῦ θεοῦ τῶν ἀνέμων. Ὁ Αἴολος τοὺς φιλοξένησε ἐπὶ ἓνα μῆνα
καὶ δὲν χόρταινε νὰ τοὺς καμαρώνη, σὰν ἔμαθε, πὼς ἦταν ἀπὸ
τοὺς ἥρωες τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.

Ὁ Ὀδυσσεῆς εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ φιλοξενία καὶ γεμά-
τος ἀγωνία πότε νὰ φτάσῃ στὴν πατρίδα του τὸν παρακάλεσε
νὰ τὸν βοηθήσῃ, γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ μαζί μὲ τοὺς συντρό-
φους του στὴν Ἰθάκη.

Ὁ Αἴολος τότε τοῦ δίνει ἓνα ἄσκό, ποὺ μέσα εἶχε κλείσει
ἄλλους τοὺς ἐνάντιους ἀνέμους. Μονάχᾳ τὸ Ζέφυρο ἄφησε ἔξω
ἐλεύθερο, γιὰ νὰ τὸν ἔχουν πρῶτο στὸ ταξίδι τους καὶ τοὺς εἶπε
νὰ μὴν τὸν ἀνοίξουν, ὥσότου φτάσουν στὸ νησί τους.

Ἐννιά μέρες ἔπλεαν καὶ στὴ δεκάτῃ ἄρχισαν νὰ φαίνωνται
τῆς πατρικῆς γῆς οἱ φωτιᾶς καὶ οἱ καπνοί. Τότε κουρασμένος ὁ
Ὀδυσσεῆς ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Οἱ ἀνόητοι σύντροφοί του σὰν
εἶδαν τὸν Ὀδυσσεῆα νὰ κοιμᾶται, πεθύμησαν νὰ ἴδουν τί ἔχει
μέσα ὁ ἄσκος καὶ τὸν ἀνοίξαν. Μὰ ἀμέσως ξεπετάχτηκαν οἱ
ὄρμητικοὶ ἀνεμοὶ κι ἄρχισε ἄγρια τρικυμία, ποὺ τοὺς τραβοῦσε
ἄλλο καὶ μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, ὥσπου τοὺς ξανάφερε
πάλι στὸ νησί τοῦ Αἰόλου.

Ὁ θεὸς τῶν ἀνέμων σὰν ξαναεἶδε τὸν Ὀδυσσεῆα, τὸν ῥώ-
τησε, γιὰτί γύρισε πίσω.

«Κακοὶ σύντροφοι, μὲ ἔβλαψαν καὶ ὕπνος σκληρὸς. Μὰ σεῖς
ποὺ ἔχετε δύναμη γλυτώστε μας» παρακαλεῖ ὁ Ὀδυσσεῆς.

Ὁ Αἴολος τότε τοῦ ἀπαντᾷ :

«Φύγε ἀπὸ τὸ νησί μου. Δὲν μπορῶ νὰ βοηθήσω ἄνθρωπο
ποὺ τὸν κατατρέχουν οἱ μακάριοι θεοί. Γιὰτί ἡ ὀργὴ τῶν θεῶν
σὲ ἔχει ἐδῶ στελεμένο».

Ἄμιλλητοι καὶ μὲ τὴν καρδιά γεμάτῃ ἀπελπισία καὶ θλίψῃ
ξεκίνησαν.

Στὴ χώρα τῶν Λαιστρυγόνων

Ἔπειτα ἀπὸ ἐπτὰ ἡμέρας ταξίδι ἔφτασαν στὴ χώρα τῶν Λαιστρυγόνων. Οἱ σύντροφοί του μπήκαν μὲ τὰ καράβια τους στὸ ὠραῖο λιμάνι τῆς χώρας. Ὁ Ὀδυσσεύς τὸ δικό του τὸ ἄραξε ἔξω σὲ μιὰν ἄκρη καὶ τὸ ἔδεσε ἀπὸ τοὺς βράχους.

Ἐπειτα ἀνέβηκε ψηλὰ γιὰ ν' ἀγναντέψῃ τὴ χώρα. Κοίταξε ἀρκετὴ ὥρα χωρὶς νὰ ἴδῃ οὔτε ἄνθρωπο οὔτε ζῶο. Μόνο καπνὸ ἔβλεπε μακριά. Στέλνει τότε δυὸ συντρόφους του μ' ἓναν κήρυκα νὰ μάθουν τί ἄνθρωποι ζοῦν σ' αὐτὴ τὴ γῆ.

Σὰν ἔφτασαν οἱ ἀποσταλμένοι στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ τῶν Λαιστρυγόνων, ἐκεῖνος ἄρπαξε ἓναν ἀπ' αὐτοὺς καὶ τὸν ἔφαγε. Οἱ ἄλλοι δυὸ τρομαγμένοι πετάχτηκαν ἔξω καὶ τρέχουν στὰ καράβια. Τότε ὁ βασιλιάς μὲ ἀναρίθμητους ἄγριους γίγαντες τοὺς Λαιστρυγόνες, ἔτρεξαν στὴν ἀκρογιαλιά καὶ μὲ ἀσήκωτες πέτρες κατάστρεψαν ὅλα τὰ πλοῖα καὶ τοὺς δυστυχημένους ναῦτες τοὺς περὸν ἔβγαζαν μὲ καμάκια, τοὺς ἔβγαζαν ἔξω καὶ τοὺς ἔτρωγαν.

Ὁ Ὀδυσσεύς πηδάει ἀμέσως στὸ πλοῖο του, κόβει μὲ τὸ σπαθὶ του τὰ σχοινιά καὶ προστάζει τοὺς ναῦτες του νὰ τραβήξουν, ὅσο μποροῦν πιὸ γρήγορα κουπί γιὰ νὰ ξεφύγουν ἀπ' τὸ βέβαιο θάνατο. Ἔτσι κι ἔγινε. Ὡστε μόνον αὐτὸς σώθηκε μὲ τοὺς συντρόφους τοῦ πλοίου του.

Στὸ νησί τῆς θεᾶς Κίρκης

Ἄφησαν πίσω τους τὸν καταραμένο αὐτὸ τόπο καὶ ἔπλεαν μὲ βαρεῖα λύπη στὴν καρδιά, ποὺ ἔχασαν τόσοι καλοὺς κι ἀγαπημένους συντρόφους. Σὲ λίγο ἔφτασαν στὸ νησί τῆς θεᾶς Κίρκης. Ἀφοῦ ξεκουράστηκαν δυὸ μέρες, τὴν τρίτη ὁ Ὀδυσσεύς παίρνει τὸ σπαθὶ του καὶ τὸ κοντάρι του κι ἀνεβαίνει σ' ἓναν ψηλὸ βράχο νὰ ἴδῃ ἀπὸ τὴν κορφή τὴ χώρα. Στὸ βάθος διακρίνει τῆς Κίρκης τὰ παλάτια.

Κατεβαίνει ἀμέσως στὸ καράβι καὶ ἀφοῦ ἔφαγε μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του ἔστειλε μερικοὺς νὰ γνωρίσουν τὸ νησί.

Ἐκεῖνοι ἀφοῦ προχώρησαν ἀρκετὰ συνάντησαν στὴ μέση τῆς λαγκαδιᾶς τὰ ὠραῖα παλάτια τῆς μάγισσας.

«Βονήσιους λύκους βλέπανε τριγύρω καὶ λιοντάρια,
ποῦ τὰχε ἡ Κίρκη μὲ κακὰ βότανα μαγεμένα
μὲ ἀπάνω τους δὲ χούμιζαν, μόν' τὶς μακριές οὐρές τους
κουνώντας χοραπήδαγαν καὶ τοὺς καλοδεχόνταν».

Κάθισαν στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ. Μέσα ἡ θεὰ ὕφαινε καὶ γλυκοτραγουδοῦσε. Σὲ λίγο ἔρχεται καὶ τοὺς ἀνοίγει. Τοὺς δέχεται γλυκομίλητα, τοὺς φιλοξενεῖ καὶ χωρὶς νὰ νοιώσουν τοὺς ποτίζει μαγικὸ ποτό. Τοὺς χτυπάει κατόπιν μὲ τὸ ραβδί τῆς, ποῦ εἶχε μαγικὴ δύναμη, τοὺς μεταβάλλει σὲ χοίρους καὶ

τοὺς κλείνει στὶς χοιρομάντρες. Μόνο ἓνας ἀπὸ τοὺς συντρόφους δὲ μῆκε μέσα. Ἔμεινε ἀπ' ἔξω καὶ μόλις εἶδε τὸ κακὸ ἔτρεξε καὶ τὸ εἶπε στὸν Ὀδυσσεά.

Ἐκεῖνος τότε ἀρπάζει τὸ σπαθὶ καὶ τὸ δόρυ καὶ τρέχει πρὸς τὸ μέρος τῆς Κίρκης. Στὸ δρόμο τὸν συνάντησε ὁ Ἑρμῆς καὶ τοῦ εἶπε τὸν τρόπο, πῶς νὰ

Ἡ Κίρκη μεταβάλλει σὲ χοίρους τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεά.

γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ μάγια τῆς Κίρκης καὶ πῶς νὰ σώσῃ τοὺς συντρόφους του.

Ἡ Κίρκη ὑποδέχτηκε μὲ μεγάλη εὐγένεια τὸν Ὀδυσσεά, τοῦ ἔκαμε γεῦμα καὶ τὸν χτύπησε μὲ τὴ μαγικὴ τῆς ράβδο, μὰ τὰ μάγια τῆς δὲν ἔπιασαν καὶ ὁ Ὀδυσσεάς ἔσυρε τὸ ξίφος τοῦ καὶ ἀνάγκασε τὴ μάγισσα νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς συντρόφους του στὴν κατάστασι, ποῦ ἦταν πρῶτα.

Ἐκεῖ στὸ ὄμορφο νησί ἔμειναν ἓνα χρόνον, μὰ κανένας τοὺς δὲν λησμονοῦσε τὴν Ἰθάκην.

Ὁ Ὀδυσσεάς καὶ ὁ Τειρεσίας

Στὸ τέλος τοῦ χρόνου ἡ Κίρκη τοὺς συμβούλεψε νὰ πᾶνε στὸν Ἄδη, γιὰ νὰ μάθουν ἀπὸ τὸν Τειρεσία τὰ μέλλοντα. Ἔτοι-

μάστηκαν λοιπὸν καὶ ξεκίνησαν. Ὁ οὐριος ἄνεμος τοὺς ἔφερε
στὴν ἄκρη τοῦ Ὠκεανοῦ στὴ χώρα τοῦ Ἄδῃ,

*«ποὺ καταχνιά καὶ σύννεφα γιὰ πάντα τὴ σκεπάζουν,
καὶ τοῦ ἥλιου τοῦ χρυσόλαμπου δὲν τὴν ἔθωροῦν οἱ ἀχτίδες».*

Βγήκαν στὴ στεριά καὶ
προχώρησαν λίγο, ὅπως
τοὺς συμβούλεψε ἡ μά-
γισσα. Κατόπιν ἔβγαλε ὁ
Ὀδυσσεύς τὸ σπαθί του,
ἔσκαψε ἓνα λάκκο κι ἔκαμε
θυσία. Κάλεσε ὕστερα τὶς
ψυχές τῶν πεθαμένων ν' ἄ-
νεβοῦν ἀπὸ τὸν Ἄδῃ. Ἡρ-
θαν ὅλες οἱ ψυχές, ποὺ
κάλεσε μαζί καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ
μάντη Τειρεσία, κρατώντας
χρυσὸ ραβδί. Τὴ ρώτησε
γιὰ τὰ μέλλοντα καὶ ἐκεί-
νη τοῦ ἀπάντησε :

Ὀδυσσεύς καὶ Τειρεσίας

*«Γλυκεῖα πατρίδα μελειῆς, θεόλαμπρε Ὀδυσσεῦ
ὅμως σὲ μάχεται ὁ θεός· θαρρῶ πὼς δὲν ξεφεύγεις
τὸν κοσμοσειση, ποὺ θυμὸ γιὰ σένα μέσα ἔχει,
καὶ βράζει ἀπὸ τὴ μάνητα, ποὺ τύφλωσε τὸ γυῖό του».*

Τοῦ εἶπε κατόπιν πὼς θὰ γυρίση καλὰ στὴν πατρίδα του
καὶ θὰ νικήση κάθε κίνδυνο, ἂν δὲν πειράξη τὶς ἀγγελάδες τοῦ
Ἡλίου, ἀλλὰ θὰ φτάση στὴν Ἰθάκη μὲ ξένο πλοῖο.

Ἐφοῦ ἄκουσε αὐτὰ καὶ ἄλλα ὁ Ὀδυσσεύς γύρισε στὸ νησί
τῆς Κίρκης, ὅπου ἔλαβε ἀφθονες τροφές καὶ ὀδηγίες ἀπὸ τὴ θεά.
Καὶ ἀφοῦ τὴν εὐχαρίστησε, τὴν ἀποχαιρέτησε καὶ ξεκίνησε.

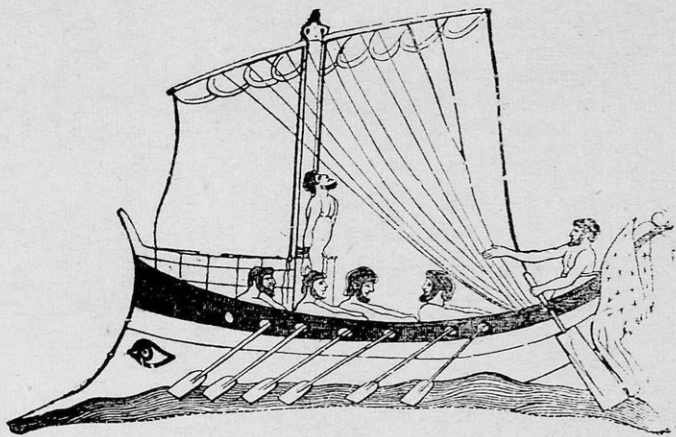
Ὁ Ὀδυσσεύς καὶ οἱ Σειρήνες

Εἶχαν καλὸ καιρὸ καὶ τὸ ταξίδι τοὺς ἦταν εὐχάριστο. Ὁ
Ὀδυσσεύς τότε ἐξήγησε στοὺς ναῦτες του, πὼς θὰ περάσουν
ἀπὸ τὸ νησιτῶν Σειρήνων ποὺ μαγεύουν μὲ τὰ τραγούδια τοὺς

δλους τούς ταξειδιώτες, πού περνοῦν ἀπὸ ἐκεῖ, ὥστε ξεχνοῦν γυναῖκες, παιδιά, γονιούς καὶ πατρίδα. Σωρὸς εἶναι τ' ἀνθρώπινα κόκκαλα στὸ νησί τους.

Γι' αὐτὸ βούλωσε τ' αὐτιά δλων μὲ κερί. Μονάχα ὁ ἴδιος θὰ ἄκουε τὰ τραγούδια καὶ ἔδωκε διάταγὴ νὰ τὸν δέσουν σφιχτὰ στὸ κατάρτι κι ὅταν τοὺς παρακαλεῖ νὰ τὸν λύσουν, ἐκεῖνοι πὺ περισσότερο νὰ τὸν σφίγγουν.

Κατὰ τὶς ὁδηγίες πού εἶχαν ἔτσι καὶ ἔπραξαν. Σὲ λίγο

Ὁ Ὀδυσσεὺς δεμένος στὸ κατάρτι περνάει ἀπὸ τὶς Σειρήνες.

ἔφτασαν στὸ νησί τῶν δυὸ Σειρήνων. Ὅταν πλησίασαν ἀκούονταν καθαρὰ τὰ ψιλόφωνα γλυκὰ τραγούδια τῶν φτερωτῶν γυναικῶν πού ἔλεγαν :

*« Ἐλα κομάρι τῶν Ἀχαιῶν πολύμνητε Ὀδυσσεῦ,
τὸ πλοῖο σου κράτα τὴ γλυκεῖα φωνή μας γιὰ ν' ἀκούσης ».*

Μὰ τραγουδοῦσαν καὶ τοὺς παρακαλοῦσαν τοῦ κάκου γιὰτί οἱ ναῦτες δὲν ἄκουγαν καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἦταν δεμένος σφιχτὰ. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ πέρασαν τὸ ἐπικίνδυνο αὐτὸ νησί καὶ προχωροῦν.

Σκύλλα καὶ Χάρυβδη

Τὸ καράβι τῶρα ἔφτασε στὸ στενὸ τῆς Σκύλλας καὶ τῆς Χάρυβδης. Ἐκεῖ ἡ θάλασσα εἶναι στενὴ ἀνάμεσα σὲ δυὸ βρά-

χους. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος βρισκόταν ἡ σπηλιὰ τῆς Σκύλας, ποὺ ἦταν τέρας, μὲ ἕξη κεφάλια καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ σπηλιὰ τῆς Χάρυβδης, ποὺ ρουφοῦσε κάθε τόσο τὴ θάλασσα καὶ τὴν ξερνοῦσε πάλι.

*«Καὶ σὰν τὰ ξέροναι, σὰ βρασμὸς μὲς τὸ πυρὸ καζάνι
γουροῦριζε ὄλη ἀνάκατη κ' ἡ ἄχνη ξεπειοῦταν
ψηλά, ὡς ἀπάνω σὲς κορφὲς τοῦ ἑνὸς καὶ τ' ἄλλου βράχου».*

Μὰ ἐνῶ κοίταζαν νὰ προφυλαχτοῦν ἀπὸ τὴ Χάρυβδη, μήπως καὶ τοὺς καταπιεῖ μαζί μὲ τὸ καράβι, ἀρπάζει ἡ Σκύλα ἕξη συντρόφους.

Ἐὸ Ὀδυσσεὰς νὰ πῶς διηγόταν ἀργότερα αὐτὴ τὴν ἱστορία :

*«Κ' ἐγὼ γυρίζοντας νὰ ἰδῶ τοὺς ἄλλους στὸ καράβι
τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τοὺς ἀπάνωθε ἀγναντεύω,
ποὺ σηκωμένοι ἀνέρα χουγιάζανε μὲ πόνο,
καὶ μὲ φωνάζανε στερνὴ φορὰ μὲ τ' ὄνομά μου.
Καὶ τὸ θεριὸ τοὺς ἔτρωγε καὶ ξεφωνίζαν ὄλοι,
σ' ἐμὲ τὰ χέρια ἀπλώνοντας στοῦ χάρου τὸν ἀγῶνα.
Ἄλλο πιὸ θλιβερὸ ἀπ' αὐτὸ τὰ μάτια μου δὲν εἶδαν,
ἀπ' ὅλα ποὺ δοκίμασα σὲς θάλασσες περνώντας».*

Στὸ νησί τοῦ Ἥλιου

Περνώντας τὴ Σκύλα καὶ τὴ Χάρυβδη πλησίαζαν στὸ νησί τοῦ Ἥλιου. Ἐὸ Ὀδυσσεὰς εἶπε στοὺς συντρόφους του τίς μαντεῖες τοῦ Τειρεσία καὶ τὴ συμβουλή τῆς Κίρκης, νὰ μὴ πειράξουν τίς ἀγελάδες τοῦ Ἥλιου, γιατί θὰ χαθοῦν. Ἐκεῖνοι τοῦ ὠρκίστηκαν, πῶς δὲν θὰ τίς πειράξουν, ἀλλὰ δὲν κράτησαν τὸν ὄρκο τους.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ νησί, μιὰ μέρα ὁ Ὀδυσσεὰς ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τοὺς συντρόφους του γιὰ νὰ προσευχηθῆ στοὺς θεοὺς, νὰ τοὺς βοηθήσουν γιὰ νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους. Ἐκεῖνοι βρῆκαν τὸν καιρὸ καὶ ἔσφαξαν τίς ὠραῖες ἀγελάδες τοῦ Ἥλιου, γιατί τοὺς τέλειωσαν οἱ τροφές καὶ πεινοῦσαν.

Σὰν γύρισε ὁ Ὀδυσσεὰς τοὺς μάλωσε, μὰ τὸ κακὸ εἶχε γίνει πιά καὶ γιατρειά δὲν ὑπῆρχε.

Ὁ Ἥλιος τότε πῆγε καὶ παραπονέθηκε στὸ Δία κι ἐκεῖνος τοῦ ἀποκρίφηκε :

*«τὸ φῶς σου στοὺς ἀθάνατους χύνε ἐσὺ τώρα, ὦ Ἥλιε,
καὶ στοὺς θνητοὺς πὺν κατοικοῦν τῆ γῆς τῆ τροφοδότρα,
καὶ μὲ τ' ἀστροπελέκι μου, στὴ μέση τοῦ πελάγου,
θὰ τοὺς τὸ σκίσω ἐγὼ στὰ δυὸ τὸ γοργοζάραβό του».*

Ὁ Ὀδυσσεύς καὶ οἱ σύντροφοί του ὅταν γαλήνεψε ἡ θάλασσα ἔφυγαν ἀπὸ τὸ νησί καὶ ταξίδευσαν ἕξη μέρες μὲ καλοκαιρία. Πάνω στὶς ἑπτὰ ἄρχισε φοβερὴ τρικυμία. Τὰ πανιά σχίζονται, τὸ κατάρτι σπάζει. Τέλος ὁ Δίας χτυπώντας το μὲ τὸν κεραυνό του τὸ ἔκαμε κομμάτια.

Βρέθηκαν ὅλοι στὴ θάλασσα καὶ πάλευαν μὲ τὰ κύματα. Μὰ ὁ ἕνας ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἄλλο πνίγηκαν καὶ μόνο ὁ Ὀδυσσεύς κατῶρθωσε νὰ σωθῆ καὶ νὰ βγῆ στὸ νησί τῆς Καλυψῶς ὕστερα ἀπὸ ἑννιά ἡμέρες πάλη μὲ τὰ κύματα.

Ὁ Ὀδυσσεύς καὶ ἡ Καλυψῶ

Ἡ θεὰ Καλυψῶ ζοῦσε μόνη στὸ ὠραῖο τῆς νησί. Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ ὁ Ὀδυσσεύς, ἡ θεὰ τὸν φιλοξένησε στὰ παλάτια τῆς καὶ ἤθελε νὰ τὸν κρατήσῃ ἐκεῖ γιὰ πάντα καὶ νὰ τὸν κάμῃ ἀθάνατο κι ἀγέραστο.

Στὸ ὁμορφὸ νησί τῆς Καλυψῶς ὁ Ὀδυσσεύς ἔμεινε ἑπτὰ ὀλόκληρα χρόνια. Μὰ ἡ καρδιά του ποθοῦσε τὴν Ἰθάκη. Κατέβαινε στὴν ἀκρογιαλιά καὶ κοιτώντας τὸ πέλαγος γέμιζαν τὰ μάτια του δάκρυα ἀπὸ τὸν πόθο νὰ ξαναεῖδῃ τὴ γλυκειά του πατρίδα.

Τότε ἡ Καλυψῶ, μὲ τὴν προσταγὴ τῶν θεῶν, ἀναγκάστηκε νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ κατασκευάσῃ μιὰ σχεδιά γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ φύγῃ. Ὅταν τὴν τέλειωσε, τοῦ ἔδωσε ἡ θεὰ ὅ,τι τοῦ χρειαζόταν γιὰ τὸ ταξίδι του. Ἔτσι ὁ πολυβασανισμένος Ὀδυσσεύς ξεκίνησε καὶ πάλι μὲ πρίμο ἀεράκι.

Ἐπιπλέον ἀπὸ δέκα ὀχτῶ ἡμέρες φάνηκαν τὰ βουνὰ τῆς γῆς τῶν Φαιάκων. Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ τὰ ἴδῃ καλὰ καλὰ ὁ Ὀδυσσεύς καὶ νὰ χαρῆ, γιὰτὶ ὁ Ποσειδῶνας τὸν εἶδε καὶ ξανάρ-

χισε τὴν τρικυμία του. Ἡ σχεδιά τρίζει κι ὁ Ὀδυσσεύς ἀναστενάζει. Τέλος ἡ ἄγρια θάλασσα διαλύει τὴ σχεδιά καὶ ὁ ἥρωας βρέθηκε ἔτσι στὰ κύματα. Παλεύει μὲ τὸ ἄγριο πέλαγο τρεῖς μέρες, ὥσπου σπρωγμένος ἀπὸ τὸν ἄνεμο καὶ τὸ κύμα βρέθηκε στὴ στεριά. Ἦταν τὸ νησί τῶν Φαιάκων.

Στὸ νησί τῶν Φαιάκων

Ἐκεῖ ἐξαντλημένος τελείως ὁ Ὀδυσσεύς ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ κάτω ἀπὸ ἓνα θάμνο φουντωτὸ καὶ σκεπάστηκε μὲ φύλλα, γιατί ἦταν γυμνός.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ τῶν Φαιάκων Ἀλκίνοου ἦρθε στὸ κοντινὸ ἐκεῖ ποταμάκι μαζί μὲ τίς δοῦλες της γιὰ νὰ πλύνουν.

Ὅταν τέλειωσαν τὴν πλύση κατὰ τὸ ἀπόγεμα, ἄρχισαν νὰ παίζουν τόπι. Κάποια στιγμή ξεφεύγει τὸ τόπι ἀπὸ τὰ χέρια τῆς βασιλοπούλας καὶ τὰ κορίτσια γέλασαν δυνατὰ.

Ἀπὸ τίς φωνές ξύπνησε ὁ Ὀδυσσεύς καὶ ἀφοῦ σκέπασε τὸ σῶμα του μ' ἓναν πυκνόφυλλο κλάδο, προχώρησε πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἀκούονταν οἱ φωνές καὶ τὰ γέλια.

Μόλις τὸν ἀντίκρυσαν οἱ ὑπηρέτριες σκορπίστηκαν κι ἔφυγαν. Μόνο ἡ βασιλοπούλα στάθηκε. Ὁ Ὀδυσσεύς πλησίασε λίγο κι ἄρχισε νὰ λέη :

Ἐ Προσπέφτω σου, ὦ βασίλισσα, θνητὴ γιὰ ἀθάνατη εἶσαι
ἀν εἶσαι πάλε ἄπληθ θνητὴ, τοῦ κόσμου κατοικήτρια,
καλότυχοι κι ὁ κύρης σου, κ' ἡ βλοφημένη μάνα,
καλότυχα τ' ἀδελφία σου ποὺ πάντα στήν ψυχὴ τους
περίσσιας γίνεσαι ἀφορμὴ χαρᾶς, καὶ καμαρώνουν
τέτοιο βλαστάρι σὰ θωροῦν μὲς στοὺς χοροὺς νὰ μπαίνη.
Μὰ ἀκόμα πιὸ καλότυχος ἀπ' ὅλους εἶν' ἐκεῖνος,
ποὺ βγῆ στὰ δῶρα νικητῆς, καὶ ταίρι του σὲ πάρη».

Κατόπιν τὴν παρακάλεσε νὰ τὸν εὐσπλαχνιστῆ, νὰ τοῦ δώσῃ ροῦχα καὶ νὰ τοῦ δείξῃ τὴν πόλη. Ἐκείνη συγκινήθηκε καὶ τοῦ ἔστειλε μὲ τίς δοῦλες της φορέματα καὶ φαγητό. Ἀπὸ τίς ὀμιλίες ποὺ ἔκαμαν, ἔμαθε ὁ Ὀδυσσεύς, πῶς λεγόταν Ναυ-

σικά και ήταν κόρη του βασιλιά των Φαιάκων Ἄλκίνοου.

Κατὰ τὸ βράδυ ὁ Ὀδυσσεύς ἀκολουθώντας τὴ βασιλοπού-
λα ἔφτασε ὡς τὰ πρόθυρα τῆς πόλης, ὅπου ἦταν τὸ ἱερὸ ἄλσος
τῆς Ἀθηνᾶς. Σταμάτησε νὰ προσευχηθῆ κι ἄφησε τὴ Ναυσικά
μὲ τὴν ἀκολουθία τῆς νὰ προχωρήσῃ.

Ἄφοῦ τέλειωσε τὴν προσευχή του ξεκίνησε γιὰ τὸ ξακου-
στὸ παλάτι τοῦ Ἄλκίνοου.

Ὁ Ὀδυσσεύς καὶ ὁ Ἄλκίνοος

Ἄφοῦ θαύμασε κάμποση ὥρα ὁ Ὀδυσσεύς τὰ ὠραῖα ἀνά-
κτορα τοῦ βασιλιά καὶ τὸ περιβόλι ποῦ εἶχαν γύρω, μπῆκε κα-
τόπιν μέσα καὶ ἔφτασε στὴν αἴθουσα, ποῦ ἦταν μαζεμένοι οἱ
ἀρχόντοι τῶν Φαιάκων. Στὴ μέση κάθονταν ὁ Ἄλκίνοος μὲ τὴ
βασίλισσά του τὴν Ἀρήτη.

Ὁ Ὀδυσσεύς προχωρεῖ καὶ γονατίζοντας μπρὸς τὴν Ἀρήτη
τῆς λέει :

«Καλή μου βασίλισσα Ἀρήτη, σὲ σένα καὶ τὸν ἄντρα σου
προσπέφτω καὶ σ' αὐτοὺς ἐδῶ ποῦ εἶναι κοντά σας. Εἶθε οἱ
θεοὶ νὰ σᾶς χαρίζουν χρυσὴ ζωὴ καὶ στὰ παιδιά σας ν' ἀφή-
σουνε τὰ πλοῦτη, ποῦ ἔχετε στ' ἀρχοντικά σας. Σᾶς παρακαλῶ
στεῖλτε με γρήγορα στὴν πατρίδα μου, ποῦ τόσοι χρόνους
περιπλανιέμαι μακριὰ ἀπὸ τοὺς δικούς μου».

Ὅλοι συμπάθησαν τὸν ξένο, μὰ πιὸ πολὺ ἡ Ἀρήτη καὶ ὁ
Ἄλκίνοος. Τὸν ἔβαλαν λοιπὸν σὲ λαμπρὸ θρόνο καὶ πρόστα-
ξαν τὶς ὑπηρέτριες νὰ τοῦ φέρουν νὰ νικτῆ. Ἔτρεξε μιὰ κι ἔφερε
νερὸ σὲ χρυσοῦ κανάτι καὶ τοῦ ἔρριξε νὰ νικτῆ σὲ ἀργυρῆ λε-
κάνη. Ἐπειτα τοῦ ἔστρωσαν τραπέζι μὲ πλούσια φαγητά.

Καὶ ἐνῶ ὁ Ὀδυσσεύς ἔτρωγε ὁ βασιλιάς καὶ οἱ ἀρχόντοι
συζητοῦσαν, πὼς θὰ στείλουν τὸν ξένο στὴν πατρίδα του. Τέ-
λος ἀφοῦ πῆραν τὴν ἀπόφαση νὰ τὸν διευκολύνουν νὰ φύγῃ, ὁ
κάθε ἀρχοντας πῆγε σπῆτι του κι ἔμειναν ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ Ἄλ-
κίνοος καὶ ἡ Ἀρήτη.

Σὰν ἔμειναν μόνοι ρώτησε ὁ βασιλιάς τὸν ξένο ποιὸς εἶναι
ποῦ πηγαίνει καὶ πῶς οἱ θάλασσοι τὸν ἔρριξαν σ' ἐκεῖνο τὸ

μέρος. Ὁ Ὀδυσσεύς τότε διηγῆθηκε τὰ παθήματά του, μὰ δὲν τοὺς εἶπε τὸ ὄνομά του.

Ἦταν πιά ἀργὰ καὶ πῆγαν νὰ κοιμηθοῦν.

Τὴν ἄλλη μέρα οἱ Φαίακες γιὰ τιμὴ τοῦ ξένου τοὺς ἔκαμαν γιορτὲς καὶ στ' ἀνάκτορα κάλεσαν τοὺς ἀρχόντους σὲ τραπέζι πού θὰ ἔκαναν γιὰ νὰ φιλέψουν ἐπίσημα τὸν ξένον καὶ κατὰ διαταγὴ τοῦ Ἀλκίνοου κάλεσαν ἀκόμη καὶ τὸ φημισμένο τυφλὸ τραγουδιστὴ Δημόδοκο.

Ἀφοῦ φράνθηκε ἀπὸ πιετὸ καὶ ἀπὸ φαί ἢ καρδιά τους, ἄρχισε νὰ τραγουδάη ὁ Δημόδοκος.

Ἐψαλε μὲ τὴ λύρα του ὁ τυφλὸς τραγουδιστὴς τὸν τρωϊκὸ πόλεμον καὶ τοὺς ἥρώες του, τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν Ὀδυσσεά καὶ τὸν Ἀχιλλέα. Ὅλοι ἦταν εὐχαριστημένοι πού ἄκουγαν καὶ μόνον ὁ Ὀδυσσεύς δὲν μποροῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του. Τόση ἦταν ἡ συγκίνησή του.

Οἱ Φαίακες περιποιοῦνται τὸν Ὀδυσσεά

Ἐπειτα βγῆκαν νὰ κάμουν ἀγῶνες καὶ χορούς. Κι ὅταν τέλειωσαν, ὁ Ἀλκίνοος πρότεινε στοὺς Φαίακες νὰ κάμουν πλοῦσια δῶρα στὸν ξένο. Ὁ ἴδιος τοῦ πρόσφερε ὀλόχρυσον ποτήρι καὶ ἡ βασίλισσα Ἀρήτη χιτῶνα καὶ χλαμύδα κι ἓνα ὠραῖον κιβώτιον, ὅπου μόνη της τοποθέτησε τὰ δῶρά τῶν Φαιάκων.

Ἀφοῦ ξανακάθισαν στὰ τραπέζια τοὺς ὁ Ὀδυσσεύς παρακάλεσε τὸν Δημόδοκον νὰ ψάλῃ τὸ δούρειον ἵππον. Ὅταν ὁ τραγουδιστὴς τελείωσε ἔλαβε τὸ λόγον ὁ Ἀλκίνοος καὶ εἶπε :

« Ἀκούστε με ὅλοι, ὦ προεστοὶ καὶ ἀρχόντοι τῶν Φαιάκων

Ἀφ' οἷον ἐδῶ καθίσαμε καὶ ἄρχισε ὁ θεὸς ψάλτης.

δὲν παύει μὲ παράπονον πικρὸ νὰ κλέγῃ ὁ ξένος.

Ὅμως κ' ἐσὺ μὴν πολεμῆς μὲ τέχνες νὰ μᾶς κρύβῃς

ὅσα ρωτιήξω φανερὰ καλύπτει ἄς τὰ λέμε.

Πῆς τόνομα πού σ' ἔκραξαν ἐκεῖ κάτω οἱ γονιοί σου,

κ' οἱ ἄλλοι μὲς τὸν τόπον σὰς καὶ ἡ γειτονία τριγύρω

τὶ δίχως ὄνομα μαθῆς κανέναν δὲν ὑπάρχει».

Τότε ὁ Ὀδυσσεύς ἀπαντᾷ :

«Εἶμαι ὁ Ὀδυσσεύς τοῦ Δαέριτι ὁ γιός, πού ξαίρουν ἔλοι οἱ ἀνθρώποι τοὺς δόλους μου, κι ἡ δόξα μου στὸν οὐρανὸ ἀνεβαίνει».

Καὶ διηγεῖται τότε ὅλα του τὰ πάθη. Μεγάλῃ χαρᾷ εἶχαν οἱ Φαίακες, πού φιλοξένησαν τὸν ἀθάνατο ἥρωα, τὸν πορθητὴ τῆς Τροίας. Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τους τοῦ πρόσφεραν κι ἄλλα δῶρα.

Μὰ λίγες μέρες ἔμεινε ἐκεῖ ὁ Ὀδυσσεύς, γιατί ὁ πόθος νὰ φτάσῃ στὴν πατρίδα του τὸν ἀνάγκαζε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ φιλόξενο νησί τῶν Φαίακων.

Τὸ καράβι ἦταν ἔτοιμο. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀλκίνοος τοποθέτησε τὰ δῶρα κάτω ἀπὸ τὰ καθίσματα τῶν κωπηλατῶν. Ἐπειτα ὁ Ὀδυσσεύς εὐχαρίστησε τοὺς Φαίακες καὶ τοὺς χαιρέτησε ἐνῶ οἱ ναῦτες ἔβαλαν τίς προμήθειες στὸ καράβι.

Εἶχε γύρει πιά ὁ ἥλιος, ὅταν τὸ πλοῖο ξεκίνησε.

*«Κι ἔτρεχε ἐκεῖνο μὲ χαρὰ πὸν μῆτε κικινέζι,
τὸ πὺ γοργὸ πετάμενο θὰ μπόρειε νὰ τὸ φτάσει».*

Ὁ Ὀδυσσεύς στὴν Ἰθάκῃ

Τὴν ἄλλῃ μέρα ὅταν βγήκε ὁ λαμπρὸς ἥλιος τὸ πλοῖο πλησίαζε στὴν Ἰθάκῃ. Ὁ Ὀδυσσεύς τώρα κοιμόταν ἤσυχα τὰ πάθη του ξεχνώντας.

Οἱ ναῦτες ὠδήγησαν τὸ καράβι σ' ἓνα ἀπόμερο λιμανάκι, μὰ δὲ ξύπνησαν τὸν Ὀδυσσεύα, παρὰ τὸν σήκωσαν σιγὰ - σιγὰ μὲ τὸ στρῶμα, τὸν ἔβγαλαν ἔξω καὶ τὸν ἄφησαν ἀπαλὰ στὴν ἀμμουδιά. Ἐβγαλαν ὕστερα τὰ δῶρα, πού τοῦ εἶχαν δωρήσει οἱ Φαίακες, τὰ τοποθέτησαν στὴ ρίζα μιᾶς ἐλιάς καὶ χωρὶς νὰ τοὺς καταλάβῃ ὁ Ὀδυσσεύς ἔφυγαν γιὰ τὸν τόπο τους.

Ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο βρέθηκε πιά στὴ γῆ τὴν πατρικὴ του, πού ἐκείνη τὴν ὥρα ἦταν σκεπασμένη μὲ καταχνιά.

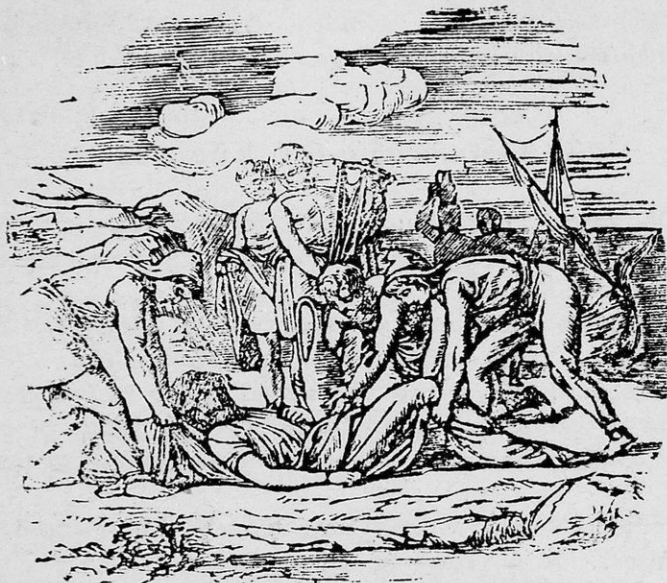
«Καὶ μῆτε τὴν ἐγνώρισε καιροὺς ξενιτεμένος».

Ἐκεῖ πού διαλογιζόταν σὲ ποιά χώρα νὰ βρίσκεται τάχα, ἦρθε ἡ θεὰ Ἀθηνα κοντὰ του μεταμορφωμένη σὲ βοσκόπουλο. Ὁ Ὀδυσσεύς τότε τὸ ρώτησε ποιά χώρα εἶναι αὐτὴ καὶ σὰν ἔμαθε

πώς είναι ή αγαπημένη του πατρίδα ή Ίθάκη, αναγάλλιασε ή ψυχή του κι άμέσως γονάτισε και φίλησε τό χώμα της.

Ή Ίθηνά έπειτα τόν συμβούλεψε νά κρύψη τά δώρα σέ μιá σπηλιά και άφοϋ κάθισαν στη ρίζα της έλιάς τοϋ εΐπε :

«Πολυμήχανε Όδυσσέα, είναι τρία χρόνια τώρα που τ' άρχοντόπουλα της Ίθάκης έχουν μαζευτή στο παλάτι σου και τό κυβερνοϋν. Αϋτοι οί μνηστήρες τρώνε και πίνουνε άπό τό βιό

Τόν άφησαν άπαλά στην άμμουδιά

σου και προσφέρουν δώρα στη γυναίκα σου την Πηνελόπη, ζητώντας της νά διαλέξει έναν άπ' αϋτους για άντρα της.

Ή Πηνελόπη όμως ύπόσχεται, πως όταν τελειώσει τόν πέπλο που ύφαίνει στον άργαλειό της, τότε θα κάμη την έκλογή. Μά εκείνη ή πονηρή την ήμέρα τόν ύφαίνει και τή νύχτα τόν ξυφαίνει, κι έτσι ποτέ δέν τόν τελειώνει. Οί μνηστήρες καρτεροϋν τρέφοντας έλπίδες. "Όμως ή γυναίκα σου περιμένει έσένα».

Ό Όδυσσέας κατάλαβε, πως είναι ή θεά Ίθηνά, την εύχαρίστησε για τίς πληροφορίες αϋτές και την παρακάλεσε νά τόν βοηθήση νά τιμωρήση τούς άδιάντροπους αϋτους μνηστήρες.

—«Πάντοτε θά εἶμαι μαζί σου Ὀδυσσέα, τοῦ λείει ἡ θεά, μὰ πρέπει νά σέ μεταμορφώσω σέ ζητιάνο γιά νά μὴ σ' ἀναγνωρίσουν. Ἐπίτα νά πᾶς στό χοιροβοσκό σου, τὸν Εὐμαιο καὶ νά περιμένῃς ἐκεῖ τὸ γιό σου τὸν Τηλέμαχο.

Αὐτὰ σὰν εἶπε ἡ Ἀθηνά, τὸν ἄγγιξε μὲ τὸ μαγικὸ ραβδί της καὶ τὸν μεταμόρφωσε ἀμέσως σέ ζητιάνο καμπούρη καὶ κουρελῆ».

*«Τοῦ δίνει καὶ ραβδί χοιτρό, κι ἕναν ντορβά στὸν ὄμο
οκισμένο καὶ μὲ πρόστυχο σχοινὶ γιὰ κρεμαστήρι».*

Ὁ Ὀδυσσεύς καὶ ὁ Εὐμαιο

Ὁ Ὀδυσσεύς πήρε τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ καὶ περνώντας μέσα ἀπὸ πυκνὰ δάση ἔφτασε στὶς μάντρες τοῦ πιστοῦ χοιροβοσκοῦ τοῦ Εὐμαιο.

Ὁ καλόψυχος Εὐμαιο καλοδέχτηκε τὸ γέρο - ζητιάνο καὶ τὸν φιλοξένησε. Ὅταν κάθισαν στὸ τραπέζι τοῦ εἶπε.

—«Ἔνε μου, τρῶγε ἀπὸ τὸ χοιρινὸ κρέας ποὺ τρῶμε ἐμεῖς οἱ δοῦλοι, γιατί τοὺς ἐκλεκτοὺς χοίρους τοὺς τρῶνε οἱ ἀθεόφοβοι οἱ μνηστήρες. Ὅμως τὰ ἄνομα δὲν τὰ ἀγαπᾶνε οἱ μακάριοι θεοί».

Ὁ χοιροβοσκὸς φαινόταν, πῶς πίστευε ὅτι ὁ κύριός του ὁ καλὸς χάθηκε. Μὰ ὁ γέρο - ζητιάνος τότε τοῦ λείει:

—«Εὐμαιο δὲν πρέπει νάχῃς ἄπιστο νοῦ. Ἐγὼ σοῦ ὀρκίζομαι πῶς ὁ Ὀδυσσεύς ἔρχεται γιὰ τὴν καλὴ τὴν εἶδηση θέλω νά μοῦ δώσης ἕνα καλὸ χιτώνα καὶ χλαμύδα. Ἀλλὰ θά μοῦ τὰ δώσης ὅταν θάρθῃ ἐκεῖνος.

*«Τοῦτος ὁ μῆνας ἅμα βγῆ, κι ἅμα πατήση ὁ ἄλλος
θαρθῆ πάλε στὸ σπῖτε του, καὶ θὰ παιδέψη ἐκείνους,
ποὺ βρίζουν τὴ γυναίκα του καὶ τὸ χρυσὸ του γιόκα».*

Τὴν ἐπομένη μέρα ἦρθε ἐκεῖ ὁ Τηλέμαχος εἰδοποιημένος ἀπὸ τὴν Ἀθηνά. Ὁ χοιροβοσκὸς χάρηκε κι ἔτρεξε στὴν πόλη ν' ἀναγγεῖλῃ στὴν Πηνελόπη, πῶς γύρισε ἀπὸ τὸ ταξίδι τοῦ ὁ Τηλέμαχος. Βρῆκε τότε εὐκαιρία ὁ Ὀδυσσεύς καὶ φανερώθηκε στὸ γιό του. Ὁ Τηλέμαχος ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα

του· και οί δυό τους ἔχυναν δάκρυα ἀσυγκράτητα· και ξεφώνιζαν ἀπό χαρά και πίκρα μαζί σαν θαλασσοαετοί, πού τους πήραν τὰ μικρά τους ἀκόμα πρὶν φτερώσουν.

«Κι ὁ ἥλιος θὰ βασίλευε κι ἀκόμα αὐτοὶ θὰ κλαίγαν»

Μὰ τέλος ὁ Τηλέμαχος συνῆρθε και ρώτησε τὸν πατέρα του πῶς ἔφτασε. Ἐκεῖνος τοῦ τὰ διηγῆθηκε ὅλα και τοῦ ζητάει τὴ γνώμη του πῶς θὰ ξολοθρέψουνε τοὺς μνηστήρες.

Ἄνθρωπος γινώσκων Τηλέμαχος τότε τ' ἀπαντᾷ :

*«Πατέρα πάντα ἄκουγα τὸ δοξαστὸ ὄνομά σου,
πόσο στὸ χέρι νικητῆς, στὸ νοῦ μεγάλος ἦσουν·
ὅμως αὐτὸς ὁ λόγος σου τὰ φρένα μου σασίζει
πῶς δυὸ νομάτοι θὰ πιαστοῦν μὲ τόσους ἀντρωμένους ;»*

Ἄνθρωπος γινώσκων Τηλέμαχος τότε ὅτι θὰ ἔχουν βοηθοὺς τὸ Δία και τὴν Ἀθηνᾶ και τὸν συμβουλεύει νὰ πάη στὸ παλάτι. Μὰ δὲν πρέπει νὰ πῆ τίποτα σὲ κανένα, οὔτε στὸν παππού του τὸ Λαέρτη, οὔτε στὴ μητέρα του, οὔτε στὸν Εὖμαιο. Ἐπειτα τοῦ ἐξήγησε τὸ σχέδιό τους, πῶς θὰ χτυπήσουν τοὺς μνηστήρες και ἔμειναν σύμφωνοι.

Τὸ βράδυ ἐπέστρεψε ὁ Εὖμαιος και βρῆκε τὸν Τηλέμαχο και τὸν ξένο νὰ ἐτοιμάζουν τὸ δεῖπνο.

Ἄνθρωπος γινώσκων Τηλέμαχος

Τὸ πρῶτο ὁ Τηλέμαχος ἀφοῦ ἔδωσε ὁδηγίες στὸν Εὖμαιο γιὰ νὰ ἔρθη στὴν πόλη μὲ τὸν ξένο, ἔφυγε. Φτάνοντας στ' ἀνάκτορα εἶπε στὴν μητέρα του τὴν Πηνελόπη, πῶς ἔμαθε γιὰ τὸν Ἄνθρωπο γινώσκων ὅτι ζεῖ στὸ νησί τῆς Καλυψῶς κι ἐκεῖνη χάρηκε.

Στὸ ἀνάμεταξὺ συγκεντρώθηκαν οἱ μνηστήρες στὴ μεγάλη αἴθουσα, πού ἦταν ἔτοιμα τὰ τραπέζια νὰ φᾶνε.

Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα κι ἔφτασαν στὸ παλάτι οἱ δυὸ γέροι. Μὰ πρὶν μποῦν σταμάτησαν στὴν αὐλὴ και κουβέντιαζαν. Δίπλα τους ἕνα γέρικο κι ἀδυνατισμένο σκυλί, ξαπλωμένο πάνω σὲ σωρὸ κοπριάς ὤρθωσε τ' αὐτιά του και τὸ κεφάλι του κοιτάζοντας τὸν Ἄνθρωπο γινώσκων.

Ήταν ὁ Ἄργος, ποὺ τὸν εἶχε ἀναθρέψει ὁ ἴδιος ὁ Ὀδυσσεάς, μὰ δὲν τὸν χάρηκε, γιατί ἔφυγε γιὰ τὴν Τροία. Καί τώρα ποὺ τὸν ἀναγνώρισε, γοργοσάλεψε τὴν οὐρά του, μὰ δὲ μπόρεσε νὰ σηκωθῆ καὶ μὲ μιὰς ξεψύχησε.

Γύρισε τότε ὁ Ὀδυσσεάς ἀλλοῦ τὴν ὄψη του καὶ σκούπισε ἓνα δάκρυ ποὺ κατέβηκε στὸ πρόσωπό του.

Κατόπιν μπῆκε στὸ παλάτι καὶ εἶδε τοὺς μνηστήρες ποὺ ἔτρωγαν κι ἔπιναν. Τοῦ ἔδωσαν κι αὐτοῦ νὰ φάη, ἀλλὰ συ-

γοργοσάλεψε τὴν οὐρά του καὶ μὲ μιὰς ξεψύχησε

νάμα καὶ τὸν περιγελοῦσαν, γιατί δὲν ἤξεραν ποιὸς ἦταν.

Ὅταν νύχτωσε καὶ οἱ μνηστήρες ἔφυγαν, θέλησε ἡ Πηνελόπη νὰ ρωτήσῃ τὸν ξένο τί γνωρίζει γιὰ τὸν ἄντρα της. Ἐκεῖνος τὴ βεβαίωσε μὲ ὄρκο ὅτι ζεῖ, εἶναι κοντὰ καὶ θάρθη αὐτὸν τὸν μῆνα.

Ἡ Πηνελόπη τότε τοῦ λέει :

«Μακάρι, ξένε μου, νὰ γινόταν ὁ λόγος σου, καὶ θὰ σοῦ χάριζα πλούσια δῶρα!»

Ἐπειτα διάταξε τὶς δοῦλες νὰ ἐτοιμάσουν κρεββάτι γιὰ τὸν πολυπάθο ξένο καὶ κάλεσε τὴ γριά ὑπηρέτρια Εὐρύκλεια νὰ τοῦ πλύνῃ τὰ πόδια. Ἐκείνη πῆρε ἀμέσως λεκάνη μὲ χλιαρὸ νερὸ καὶ ἦρθε νὰ πλύνῃ τὰ πόδια τοῦ ξένου.

«Καὶ πλένοντάς τον ἐννοίωσε τὸ λάβωμα ποὺ κάπρος μὲ ἄγριω δόντι μιά φορά στὸ πόδι τοῦχε ἀνοίξει, χαρὰ συνάμα καὶ καημὸς τὸ νοῦ της συνεπῆρε, τὰ μάτια της δακρῶσανε, καὶ κόπηκε ἡ φωνή της».

Μὰ ὁ Ὀδυσσεύς τὴ συγκράτησε καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ μὴν τὸ πῆ ἀκόμα σὲ κανέναν μέσα στὸ παλάτι.

Ἡ Εὐρύκλεια σῶπασε, ὥστε οὔτε ἡ Πηνελόπη δὲν κατάλαβε τίποτε.

Ἡ Εὐρύκλεια ἀναγνωρίζει τὸν Ὀδυσσεύα

Ἐπειτα ὁ ξένος πῆγε νὰ κοιμηθῇ, ἀλλὰ ὕπνος δὲν ἐρχόταν στὰ βλέφαρά του. Ὅλη τὴ νύχτα ἔμεινε ἄγρυπνος καὶ σκεφτόταν τὸν ἐξολοθρεμὸ τῶν μνηστήρων.

Πῶς ἐκδικήθηκε τούς μνηστήρες

Τὴν ἄλλη μέρα συγκεντρώθηκαν πάλι οἱ μνηστήρες στ' ἀνάκτορα καὶ ἄρχισαν τὸ φαγοπότι καὶ τὴ διασκέδαση ὅπως πάντα. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Τηλέμαχος πρόσταξε τούς ὑπηρέτες νὰ βάλουν στὸν ξένο τόση μερίδα ὄση καὶ στοὺς μνηστήρες, ἐκεῖνοι ὠργίστηκαν κι ἕνας μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς ὁ Κτήσιππος εἶπε :

«Φίλοι στὸν ξένο, ὅπως ἔπρεπε, δόθηκε καλὴ μερίδα, γιατί δὲν εἶναι σωστὸ νὰ φεύγουν ἀπὸ ἐδῶ χωρὶς περιποίηση οἱ φιλοξενούμενοι τοῦ Τηλέμαχου. Γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ θὰ τὸν φιλέψω μ' ἕνα δῶρο».

Ἄρπαξε τότε ἕνα πόδι βοδινοῦ καὶ τὸ πέταξε κατὰ τὸν Ὀδυσσεά. Μὰ ἐκεῖνος ἔσκυψε καὶ τὸ κόκκαλο χτύπησε στὸν τοῖχο. Τότε ὁ Τηλέμαχος μάλωσε τὸν Κτήσιππο γιὰ τὴ συμπεριφορά του κι ὅλοι οἱ μνηστήρες ἔμειναν ἀμίλητοι.

Σὲ λίγο ὅμως ἕνας τοὺς σηκώθηκε καὶ εἶπε :

«Ἔω φίλοι, ὁ Τηλέμαχος ἔχει δίκιο. Θὰ τὸν παρακαλέσω ὅμως νὰ πῆ στὴ μητέρα του νὰ διαλέξῃ ἕναν ἀπὸ μᾶς γιὰ ἄντρα της, γιατί ὁ Ὀδυσσεάς δὲν πρόκειται νὰ ἐπιστρέψῃ». Καὶ γυρίζοντας στὸν Τηλέμαχο συνέχισε. «Ἔτσι θὰ μείνης ἡσυχος Τηλέμαχε στὰ πατρικά σου πλοῦτη».

Ὁ Τηλέμαχος ἀμέσως τοῦ ἀπαντᾷ : «Δὲν μπορῶ νὰ προστάξω τὴ μητέρα μου νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι μας. Αὐτὸ εἶθε νὰ μὴ μοῦ τὸ δώσουν οἱ θεοὶ ποτέ».

Στὴν ἀπάντησιν αὐτὴ οἱ μνηστήρες γέλασαν δυνατὰ καὶ πολλὴ ὥρα.

Ἐξαφνα ἐμφανίζεται ἡ Πηνελόπη, προχωρεῖ πεβήφανη στὴ μέση τῆς αἴθουσας καὶ προτείνει.

«Ἀκοῦστε με μνηστήρες : ἀφοῦ θέλετε νὰ διαλέξω ἕναν ἀπὸ σᾶς γιὰ σύζυγό μου θὰ τὸ κάνω. Ἀλλὰ πρῶτα θὰ σᾶς βάλω τοῦτο τὸ ἀγώνισμα. Ὅποιος μπορέσει καὶ τεντώσει αὐτὸ τὸ τόξο τοῦ Ὀδυσσεά καὶ περάσει τὸ βέλος μέσα ἀπὸ τίς τρύπες δώδεκα τσεκουριῶν πού θὰ εἶναι στὴ σειρᾶ, αὐτὸς θὰ μὲ πάρῃ γυναίκα του».

Οἱ μνηστήρες δέχτηκαν κι ἄρχισε ὁ ἀγώνας. Στὸ ἄναμε-

ταξὺ βρῆκε τὴν εὐκαιρία ὃ Ὀδυσσεάς καί φανερώθηκε στὸν Εὐμαιο καὶ στὸ βουκόλο του Φιλοίτιο. Τοὺς εἶπε τὸ σχέδιό του, γιατί μονάχα αὐτοὶ οἱ δυὸ τοῦ εἶχαν μείνει πιστοί.

Ὁ ἄγώνας ἐξακολουθοῦσε μὰ κανέννας ἀπὸ τοὺς μνηστήρες δὲν πέτυχε. Ὁ Ὀδυσσεάς τότε ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ ἀγωνιστῆ κι αὐτός, μὰ οἱ μνηστήρες ἄρχισαν νὰ τὸν βρίζουν καὶ δὲν ἄφιναν νὰ πάρη τὸ τόξο.

Ὁ Τηλέμαχος ὅμως διάταξε τὸν Εὐμαιο νὰ δώσῃ τὸ τόξο στὸν ἥρωα ποὺ φαινόταν ἀκόμα σὰν ζητιάνος. Ἐκεῖνος τὸ πῆρε καὶ ἀφοῦ τὸ τέντωσε μὲ εὐκολία σημάδεψε. Τὸ βέλος πέρασε πέρα πέρα ἀπ' ὅλες τίς τρύπες τῶν τσεκουριῶν.

Τὴν ἴδια στιγμή ὃ Ὀδυσσεάς ἔκαμε νόημα στὸν Τηλέμαχο κι ἐκεῖνος ἀμέσως ζώθηκε τὸ σπαθί του, πῆρε στὸ χέρι τὸ δόρυ καὶ στάθηκε δίπλα στὸν πατέρα του.

Ὁ Ὀδυσσεάς πέταξε τὰ κουρέλια καὶ παρουσιάζεται ὠπλισμένος, ἐνῶ ὃ Εὐμαιοι καὶ ὃ Φιλοίτιοι ἔρχονται μὲ τὸ μέρος του. Ἐπειτα τοξεύει καὶ φονεύει τὸν Ἀντίνοο τὸν πρῶτο ἀπ' τοὺς μνηστήρες. Οἱ ἄλλοι φοβισμένοι, ποὺ κατάλαβαν τί συμβαίνει, παρακαλοῦν τὸν ἥρωα νὰ τοὺς χαρίσῃ τὴ ζωὴ, μὰ ἐκεῖνος τοὺς ξολόθρεψε ὅλους, ὅπως τοὺς ἄξιζε.

Μόνο ὃ μουσικὸς Φῆμιος κι ὃ κήρυκας Μέδοντας σώθηκαν γιατί ἔρχονταν στὸ παλάτι χωρὶς τὴ θέλησή τους.

Ὁ Ὀδυσσεάς φανερῶνεται στὴν Πηνελόπη

Ἀφοῦ μὲ τέτοιον τρόπο ἐτιμώρησε ὃ Ὀδυσσεάς τὴν ἀνομία τῶν μνηστήρων, διάταξε νὰ ρίξουν ἔξω τὰ πτώματά τους καὶ νὰ καθαρίσουν τὴν αἴθουσα. Κατόπιν ἔστειλε τὴν πιστὴ Εὐρύκλεια νὰ πῆ στὴν Πηνελόπη, ποὺ ἦταν κλεισμένη στὰ ἰδιαιτέρα διαμερίσματά της, ὅλα ὅσα ἔγιναν.

*«Χαρὰ γεμάτη ἀνέβηκε στὰ ἀνώγεια τότε ἡ γριά
νὰ εἶπῃ τῆς βασίλισσας ὅτι ἦρθε ὃ ποθητός της».*

«Σῆκω ἀγαπητό μου τέκνο Πηνελόπη. Σῆκω γιὰ νὰ ἰδῆς μὲ τὰ ἴδια σου τὰ μάτια ἐκεῖνον ποὺ τόσα χρόνια λαχταροῦσες. Ἦρθε ὃ Ὀδυσσεάς μας. Εἶναι στὸ παλάτι καὶ σκότωσε ὅλους τοὺς μνηστήρες».

Ἐκείνη δὲν τὸ πίστευε. Μόλα ταῦτα κατέβηκε στὴν αἴθουσα καὶ κάθισε ἀντίκρυ στὸν Ὀδυσσεά, ποῦ στεκόταν ὄρθιος κοντὰ σὲ μιὰ κολόνα. Ὁ Ὀδυσσεάς κοίταζε ἄλλοῦ καὶ περίμενε νὰ μιλήσῃ πρῶτα ἡ Πηνελόπη. Μὰ ἐκείνη γιὰ πολλὴ ὥρα καθόταν σιωπηλὴ. Δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ, πῶς ὁ ξένος αὐτὸς ἦταν ὁ πολυπόθητος ὁ ἄντρας της.

Τότε ὁ Τηλέμαχος τῆς λέει :

«Μητέρα εἶσαι ἄσπλαχνη καὶ φαίνεσαι κακὴ. Ποιὰ γυναίκα

Ὁ Ὀδυσσεάς φανερώνεται στὴν Πηνελόπη

θα στεκόταν μὲ τόση ἀπονιὰ μακριὰ ἀπὸ τὸ ταῖρι της, ποῦ ἔλειψε εἴκοσι χρόνια καὶ δεινοπάθησε πολὺ ; Μοιάζεις, πῶς ἔχεις καρδιὰ σκληρότερη κι ἀπὸ τὴν πέτρα».

Στὰ λόγια αὐτὰ ἡ μάνα του ἀπαντᾷ :

«Παῖδι μου, θαμπώθηκε ἡ ψυχὴ μου καὶ δὲν μπορῶ οὔτε νὰ ἰδῶ, μὰ κι οὔτε νὰ μιλήσω. Ἀλλὰ ἂν ἀληθινὰ εἶναι ὁ πατέρας σου θὰ γνωριστοῦμε, γιατί ἔχουμε γνωρίσματα μυστικά ποῦ μόνο ἐμεῖς τὰ ξέρουμε».

Μόλις ἡ Πηνελόπη τέλειωσε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Ὀδυσσεάς τῆς εἶπε πολλὰ μυστικά γνωρίσματα τοῦ παλατιοῦ, ποῦ μόνο οἱ δύο της τὰ ἤξεραν.

Σάν τάκουσε αὐτὰ ἢ βασιλίσσα δακρύσανε τὰ μάτια της, ρίχτηκε στήν ἀγκαλιά του καί

«σὸ λαιμό του κρέμονταν μὲ τὰ λευκά της χέρια».

Ἡ καρδιά τοῦ πολυβασανισμένου Ὀδυσσεά δὲ βάσταξε πιά. Ἄρχισε κι αὐτὸς νὰ κλαίη, ἀγκάλιασε τὴ γυναίκα του, τὴ φίλησε κι ἔκλαιγαν καί οἱ δυὸ ἀπὸ χαρὰ ἀρκετὴ ὥρα.

Ὁ Ὀδυσσεάς ἐπισκέπτεται τὸν πατέρα του

Σάν ξημέρωσε ἡ ἄλλη μέρα ὁ Ὀδυσσεάς μὲ τὸν Τηλέμαχο καί τοὺς δυὸ πιστοὺς του ὑπηρετές ξεκίνησε νὰ ἰδῆ τὸν ἀγαπημένο του πατέρα τὸ Λαέρτη, ποὺ κατοικοῦσε σ' ἓνα μακρυνὸ χτήμα καί δὲν ἤξερε, πῶς γύρισε ὁ γιὸς του, οὔτε πῶς ξολόθρεψε τοὺς κακοὺς μνηστήρες.

Ὅταν ἔφτασαν σὸ ἀγρόκτημα ὁ Ὀδυσσεάς λέει στοὺς ἄλλους νὰ φροντίσουν γιὰ τὸ γεῦμα ἐνῶ αὐτὸς μόνος του προχωρεῖ νὰ βρῆ τὸν πατέρα του. Ὁ γερο-Λαέρτης ἦταν μέσα στὸν κῆπο του ἐκείνη τὴ στιγμή καί σκάλιζε τὰ φυτὰ του.

Ὁ Ὀδυσσεάς τὸν εἶδε πολὺ γέρο πιά καί κακοντυμένο. Ἡ καρδιά του συγκινήθηκε, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἓνα δέντρο κι ἔκλαψε. Ἐπειτα προσποιήθηκε πῶς ἦταν ξένος, πλησίασε τὸ γέροντα κι ἔπιασε κουβέντα. Τοῦ διηγήθηκε πῶς γνώρισε τάχα τὸ γιό του τὸν Ὀδυσσεά στὴ Σικελία πρὶν πέντε χρόνια καί τὸν περιποιήθηκε σπιτί του. Καί τώρα ἦρθε ἐδῶ γιὰ νὰ τὸν ἐπισκεφτῆ.

Ὁ γέρο - Λαέρτης ἄρχισε νὰ κλαίει καί λέει στὸν ξένο :

«Ξένε μου, ὁ φίλος σου χάθηκε καί δὲν θὰ τὸν ξαναειδῆς ποτέ».

Τότε πιά ὁ Ὀδυσσεάς δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ περισσότερο. Ἀγκάλιασε τὸν πατέρα του καί τοῦ εἶπε μὲ δακρυσμένα μάτια.

«Πατέρα ἐγὼ εἶμαι τὸ παιδί σου. Πάψε πιά τὰ κλάματα».

Ὁ γέρο - Λαέρτης ἀγκάλιασε τὸ γιό του, τὸν φίλησε καί μὲ βουρκωμένη τὴν ψυχὴ σήκωσε τὰ μάτια κατὰ τὸν οὐρανὸ καί εἶπε :

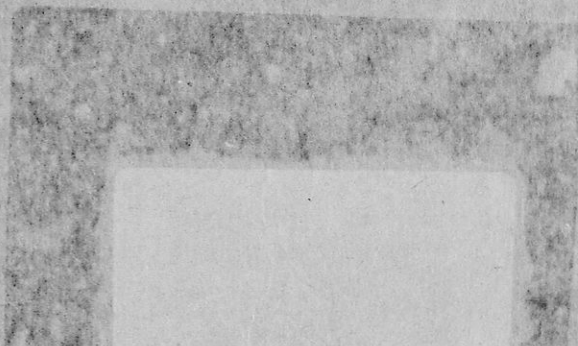
—«Δία πατέρα, σ' εὐχαριστῶ πού με ἀξίωσες νὰ ζήσω γιὰ νὰ ἰδῶ καί πάλι τὸν ἀγαπημένο μου γιό, πού ξαναγύρισε ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια καί τόσες περιπέτειες».

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὁ Τηλέμαχος μαζί μέ τοὺς ὑπηρέτες εἰτοίμασαν τὸ γεῦμα καί ἀφοῦ ἔφαγαν, ὅλοι μαζί χαρούμενοι ξαναγύρισαν στὴν πόλη.

Τώρα πιά ὁ Ὅδυσσεύς ἀποκατάστησε τὴν τάξη καί τὸ νόμο στὸ βασιλεῖό του κι ἔζησε εὐτυχισμένος ὡς τὰ βαθειὰ γεράματα.

Τ Ε Λ Ο Σ

Σ. Σ. Οἱ στίχοι τῆς Ὀδύσσειας εἶναι παρμένοι ἀπὸ τὴ μετάφραση τοῦ Ἑφταλιώτη.

...και με τον σπασμό στο κεφάλι έβλεπες να ξεθωιάζει
η γη και να σου έρχεται στο μυαλό το ποσό του λογαριασμού
στην άκρη της γραμμής, να τον παρκάρεις.

...Είπατε το οποίο ο άνθρωπος που ήθελε να πειράξει
την ερώση το γάλα και τον έβλεπε. Είπατε μαζί γράφονται
στο λογαριασμό στην πόλη.

...Τώρα που ο Όσοδοξος αποκρίστηκε την ερώση και το
πώς να βρω το ποσό του λογαριασμού στο ποσό του λογαριασμού
να είναι.

ΤΕΛΟΣ

900 2500

Τὰ νέα βοηθητικὰ Βιβλία τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου

ὑπὸ
ΔΗΜ. Ν. ΓΙΑΝΝΙΑ

Α. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

1. Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ γιὰ τὴν Τρίτη τάξη.

Ἡ γλωσσικὴ ἐπιμέλεια, ἡ συναρπαστικὴ διήγηση καὶ τὸ πλούσιο διαλογικὸ στοιχείο καὶ ἡ μὴ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὰ δόγματα τῆς Ἁγίας Γραφῆς συνδυασμένα μετὰ τὴν ἐπιμελημένη καλλιτεχνικὴ εἰκονογράφηση καθιστοῦν τὴν «Παλαιὰ Διαθήκη» ἀσφαλῶς τὸ καλλίτερο βοηθητικόν.

2. Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ γιὰ τὴν Τετάρτη τάξη.

Τὸ νέο τοῦτο βοηθητικὸ μετὰ τὸ διάχυτο συναισθηματικὸ στοιχείο, τὸ πλούσιο χρῶμα, τὴν ἀβρὴ καὶ ρέουσα ἀφήγηση, τὴν ἐκλεκτὴν εἰκονογράφηση καὶ φροντισμένην ἐκτύπωση φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ ὁ πιὸ εὐχάριστος διδασκτικὸς σύντροφος τοῦ μαθητῆ τῆς Δ' ἐν τῷ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν.

Β. ΙΣΤΟΡΙΚΑ

1. ΟΙ ΗΡΩΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ γιὰ τὴν Τρίτη τάξη.

Τὸ βιβλίον αὐτὸ γραμμένον σύμφωνα μετὰ τὴν ὑποδείξεις τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τὸ διακρίνει κυρίως ἡ χάρις τῆς διήγησης, ἡ σύμμετρη κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὕλης, ἡ ἐπιμέλεια τῆς γλωσσικῆς μορφῆς καὶ ἡ ἀκριβὴς προσήλωσις εἰς τὴν ἀρχαίαν μυθικὴν παράδοσιν. Ἔτσι τὸ βοηθητικὸν αὐτὸ γίνεται ὁ ἀπαραίτητος βοηθὸς τοῦ μαθητῆ καὶ ὑπερβάλλει ὅλα τὰ ὅμοια ἐγχειρίδια τοῦ εἴδους τοῦ σὲ βαθμὸν ἀσύγκριτο.

2. ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ γιὰ τὴν Τετάρτη τάξη.

Ὁ συγγραφεὺς τῆς νέας αὐτῆς ἱστορίας τῆς Δ' τάξης ἐκτός ἀπὸ τὰς ἄλλας σημαντικὰς καινοτομίας ποὺ παροσιάζει εἰς τὸ ἐγχειρίδιον αὐτὸ εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ «ἐργασιῶν» γιὰ τοὺς μαθητὰς. Θέλησε δηλ. τὸ γράμμα τοῦ «Σχολείου ἐργασίας» νὰ τὸ κάμῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀποψη ἢ εἰσαγωγὴν τοῦ βοηθητικοῦ τούτου εἰς τὸ σχολεῖον θὰ δώσῃ εἰς τὸν προοδευτικὸν δάσκαλον τὴν εὐκαιρίαν γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νέων ἀρχῶν τῆς διδασκτικῆς.